

วารสารวิชาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2563)

Udon Thani Rajabhat University

Academic Journal

Vol.8 No.2 (July – December 2020)

ISSN (Print) : 1905-7024

ISSN (Online) : 2730-1885

ลิขสิทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
กำหนดพิมพ์	ปีละ 2 ฉบับ (เดือนมกราคม – มิถุนายน และ เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม)
จัดพิมพ์	จำนวน 100 เล่ม
พิมพ์ที่	ทัศนของการพิมพ์ (ห้างหุ้นส่วนจำกัด) 196, 198 ถนนประจักษ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 0 4424 5562, 0 4426 7303

วารสารวิชาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

UDRU Academic Journal

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความวิจารณ์หนังสือ และบทความปริทัศน์ ซึ่งเป็นผลงานวิชาการที่มีคุณค่าใน 3 สาขาวิชา ได้แก่ 1) มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ 2) การศึกษา และ 3) บริหารธุรกิจ การจัดการ เพื่อเป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนความรู้และแนวความคิดทางวิชาการ จากบุคคลทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย กำหนดพิมพ์เผยแพร่ปีละ 2 ฉบับ (เดือนมกราคมถึงมิถุนายน และเดือนกรกฎาคมถึงธันวาคม) บุคคลทั่วไปที่สนใจสามารถสมัครสมาชิก โดยส่งใบสมัครพร้อมค่าสมาชิกปีละ 400 บาท ได้ที่สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี สำหรับผู้ที่ประสงค์ส่งบทความลงตีพิมพ์ในวารสาร ให้ส่งต้นฉบับที่จัดรูปแบบตามข้อกำหนดของวารสารมายังกองบรรณาธิการ โดยบทความนั้นจะต้องไม่เคยตีพิมพ์มาก่อน และไม่อยู่ระหว่างการเสนอขอตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่น บทความดังกล่าวจะได้รับการพิจารณาให้ข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับบทความโดยตรง บทความละ 2 ท่าน

บทความที่ได้ตีพิมพ์ในวารสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี การนำข้อความซึ่งเป็นส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดของบทความไปตีพิมพ์ใหม่ ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของเรื่อง และกองบรรณาธิการก่อน

“ข้อความที่ปรากฏในบทความเป็นทัศนะของผู้เขียน ไม่ถือเป็นความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ”

“การนำบทความหรือบางส่วนของบทความไปใช้ ต้องอ้างอิงถึงแหล่งที่มา”

กองบรรณาธิการ

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

64 ถนนทหาร อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000

โทรศัพท์: 0 4221 1040 ต่อ 1178 โทรสาร: 0 4224 8680

เว็บไซต์: <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/UDRUAI>

อีเมล: graduate@udru.ac.th

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

UDRU Academic Journal

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2563)

เจ้าของ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต อธิปัตย์กุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

รองศาสตราจารย์ ดร.วรัญญา จีระวิบูลวรรณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

บรรณาธิการ

ดร.วิไลลักษณ์ ขาวสะอาด

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

กองบรรณาธิการผู้ทรงคุณวุฒิ

ศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ศาสตราจารย์ ดร.กฤษณ์ รื่นรมย์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ พิษณุ จงสถิตวัฒนา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Prof.Dr.Jeffrey C.Nash

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

รองศาสตราจารย์ ดร.นลินรัตน์ รักกุศล

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูลี้อยอน

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธน์ เนื่องเฉลิม

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ อินตะชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.ปาริชา มาลี เคน

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ประไพศรี ใหล้ายอง

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา ม่วงแก้ว

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

รองศาสตราจารย์ ดร.สืบชาติ อันทะไชย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวิทย์ บุตรอุดม

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

รองศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ กลั่นฤทธิ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ อินทรประเสริฐ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

UDRU Academic Journal

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2563)

กองบรรณาธิการผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รติพร ถิ่นผึ่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กังสดาล กนกหงส์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรา เอี่ยมกิจการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิต กำมันตะคุณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ทวี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวิทย์ พจนตันติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงสมร กิจโกศล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร สุขแสน

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความภายใน

รองศาสตราจารย์ ดร.สีปชาติ อันทะไชย

รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด สร้อยน้ำ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชัชจริยา ไบลี

รองศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต หาญธงชัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันทนา อมตาริยกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนายุทธ เขยบาล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หนูกร ปฐมพรพร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปณิธาน เมฆมงคล

อาจารย์ ดร.ประพรทิพย์ คุณากรพิทักษ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

UDRU Academic Journal

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2563)

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความภายนอก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ชาดตระกูล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร อินทจักร์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา อัญชลีวิทยกุล	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤทัย พานิช	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตราภรณ์ วงศ์คำจันทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมประสงค์ เสนารัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาดา ประสารทรัพย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนใจ ไชยบุญเรือง	วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย
อาจารย์ ดร.หทัย น้อยสมบัติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

เลขานุการ

นายเอกภพ โอตาการ

ออกแบบปก

นายสุริยา ชัยดำรงณ์

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2563 จัดทำในช่วงที่ทั่วโลกและประเทศไทยอยู่ในวิกฤตของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งทางวารสารยังคงมีปณิธานอันแน่วแน่ที่จะเผยแพร่และส่งเสริมงานวิจัย และบทความทางวิชาการเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ในการทำงานของประชาคมแห่งการเรียนรู้ ได้ดำเนินการคัดเลือกบทความและกลั่นกรองโดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยอย่างเคร่งครัดตามเกณฑ์คุณภาพของ “ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI)” เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพวารสารและยกระดับขึ้นสู่ฐานศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI)

สำหรับวารสารปีที่ 8 ฉบับที่ 2 นี้ประกอบด้วยบทความวิจัย จำนวน 12 บทความ ซึ่งเป็นบทความจากทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี และบทความนั้นก็จะเป็นประโยชน์ต่อภาครัฐ ภาคเอกชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ เช่น บทความเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ, การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบรวมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6, การพัฒนาโปรแกรมจัดทำรายงานแสดงข้อมูลสินค้าคงคลัง กรณีศึกษา แผนกวัตถุดิบ บริษัท เอ็กซ์วายแซด จำกัด เป็นต้น

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี มีความยินดีรับบทความวิจัย (Research article) บทความทางวิชาการ (Academic article) บทความปริทัศน์ (Review article) และบทวิจารณ์หนังสือ (Book review) ที่ยังไม่เคยเผยแพร่ในวารสารฉบับอื่นมาก่อน ซึ่งช่องทางการนำส่งบทความเพื่อพิจารณาเผยแพร่นั้น สามารถนำส่งบทความออนไลน์ได้ที่ <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/UDRUAJ/index> ซึ่งเป็นระบบการบริหารงานวารสารออนไลน์ด้วยงานระบบ ThaiJo2.0

กองบรรณาธิการขอขอบพระคุณ คณะผู้เขียนและผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความทุกท่านที่ช่วยเสนอแนะแนวคิดให้กับผู้เขียนและกองบรรณาธิการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2563 จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานวิจัยและงานวิชาการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

วิไลลักษณ์ ขาวสะอาด

บรรณาธิการ

สารบัญ

บทความวิจัย

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ มณูชุปริยา ทองประเสริฐ, พิชญภา ยืนยาว	1
ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จรินทร์ อุตสาหะ, พรสวรรค์ ศิริสาตนันท์, สุธี วรประดิษฐ์	17
การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธี SCROL ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยเทคนิคแห่งหนึ่งในจังหวัดสกลนคร สัจจา จันทร์สงเคราะห์	32
การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 วีรณัฐ พิตมัย	54
การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วรินยา วารีย์	69
การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อาหนนท์ กุลนะลา	85

สารบัญ (ต่อ)

ผลของการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษา ที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และความรับผิดชอบ ของเด็กปฐมวัย นุจรินทร์ บุคตา, สมชาย วรภิเษมสกุล, พงษ์ศักดิ์ ศรีจันทร์	104
การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนอำเภอบ้านดุง 1 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 นภาพร อัครพิน	118
ผลของวิธีตอบสนองด้วยท่าทางต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชัชจิรา จำปาทอง, จุฬามาศ จันทร์ศรีสุคต, ชาดิชา ม่วงปทุม	131
การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กรรณิการ์ ชันดี	146
ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ณัฐกรณ์ ศิริธร, มณีญา สุราช, นครชัย ชาญอุไร	162

สารบัญ (ต่อ)

การพัฒนาโปรแกรมจัดทำรายงานแสดงข้อมูลสินค้าคงคลัง	179
กรณีศึกษา แผนกวัตถุดิบ บริษัท เอ็กซ์วายแซด จำกัด	
อัญชลี แสนยากร, วัชรพล วงศ์จันทร์	

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ

Leadership of School Administrators Based on The Buddha's Conducts

มณฺฑุปรียา ทองประเสริฐ¹, พิชญาภา ยืนยาว²

Monpriya Thongprasoe¹, Pitchayapa Yuenyaw²

Received: 28 เมษายน 2563 Revised: 15 พฤษภาคม 2563 Accepted: 19 พฤษภาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อ
การวิจัย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ และ 2) เพื่อ
ตรวจสอบและยืนยันภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ การวิจัยในครั้งนี้ เป็น
การวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยโดยมีขั้นตอนการวิจัย
จำนวน 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำ
ของผู้บริหารสถานศึกษา และพุทธกิจ 45 พรรษา สถิติที่ใช้ได้แก่การสังเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่
2 การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ 19
คน/รูป เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้การสังเคราะห์เนื้อหา และขั้นตอนที่
3 การตรวจสอบและยืนยันภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ ผู้ให้ข้อมูลได้แก่
ผู้ทรงคุณวุฒิ 19 คน/รูป เครื่องมือที่ใช้คือแบบสำรวจความคิดเห็น สถิติที่ใช้ ความถี่ และร้อยละ
ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ จากการศึกษาภาวะผู้นำของ
ผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ ค้นพบภาวะผู้นำของพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า

¹นักศึกษานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม;
Doctor of Philosophy Student Faculty of Education, Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University, Thailand;
e-mail: mompriyasrbr1081@gmail.com

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม; Assistant Prof. Dr., Nakhon Pathom Rajabhat University,
Thailand.

ดังนี้คือ 1) ทฤษฎีคุณลักษณะภาวะผู้นำมี 2 แบบ ประกอบด้วย ทฤษฎีมหาบุรุษ และ ผู้นำที่มีพลังวิเศษ 2) ทฤษฎีพฤติกรรมผู้นำมี 11 แบบ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำแบบอัตถนิยมหรืออัตตา ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย ภาวะผู้นำแบบตามสบายหรือเสรีนิยม ภาวะผู้นำแบบใช้อำนาจ ภาวะผู้นำแบบใช้อำนาจเชิงเมตตา ภาวะผู้นำแบบปรึกษาหารือ ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน ผู้นำแบบมุ่งคน ภาวะผู้นำแบบทางสายกลาง และภาวะผู้นำแบบทำงานเป็นทีม 3) ทฤษฎีตามสถานการณ์มี 4 แบบ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำแบบบอกทุกอย่าง ภาวะผู้นำแบบเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำแบบมอบหมายงานให้ทำ และ ภาวะผู้นำแบบขายความคิด 4) ทฤษฎีความเป็นผู้นำเชิงปฏิรูปมี 13 แบบ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำแบบจิตวิญญาณ ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้น ภาวะผู้นำเหนือผู้นำ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ภาวะผู้นำแบบเชิงพุทธ ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำแบบบาร์มี ภาวะผู้นำในตนเอง

2. การตรวจสอบและยืนยันภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ พบว่าถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และใช้ประโยชน์ได้

ข้อค้นพบคุณลักษณะภาวะผู้นำที่ไม่มีในทฤษฎี คือ คุณลักษณะแบบวางเฉย พระพุทธเจ้าเสด็จไปจำพรรษาที่ป่าปาลิไลยก์กับช้างปาลิไลยกะ เพราะทรงรำคาญพระภิกษุชาวเมืองโกสัมพีสองคณะพิพาทและแตกสามัคคีกัน ต่อมาพระภิกษุทั้งสองฝ่ายยอมสามัคคีกัน เพราะชาวบ้านไม่ยอมทำบุญใส่บาตรให้ และได้ส่งผู้แทนไปกราบทูลพระพุทธเจ้าเสด็จกลับเข้าเมือง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ผู้บริหารสถานศึกษา, พุทธกิจ

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the leaderships of school administrators based on the Buddha's conducts; and 2) to examine and confirm the leaderships of school administrators based on the Buddha's conducts. Qualitative research was used. This research consisted of three phases. In phase 1, documentary research on leadership, school administrators' leadership, and 45 years of the Buddha's conducts were employed, The qualitative synthesis was used to analyze the data. Phase 2 was to study school administrators' leaderships based on Buddha's conducts. The data were collected by a semi-structured

interview of 19 experts and analyzed by content analysis. Phase 3 was to examine and confirm of school administrators' leaderships based on Buddha's conducts, the data were collected by an opinionnaire from 19 experts and analyzed by frequency and percentage.

The results were as follows:

1. According to the study of the school administrators' leadership based on the Buddha's conducts, the leadership of the Buddha was in accordance with the following leadership theories. 1) Two trait theories included great man theory and leader – constituent interaction. 2) Eleven behavioral leadership theories included autocratic leadership, democratic leadership, laissez- faire leadership, exploitative- authoritative leadership, benevolent- authoritative leadership, consultative leadership, participative leadership, work- oriented leadership, human- oriented leadership, middle- of- the- road leadership, and teamwork leadership. 3) Four situational leadership theories included telling leadership, cooperative- oriented leadership, assignment- oriented leadership, and selling leadership. 4) Thirteen transformational leadership theories included transactional leadership, transformational leadership, spiritual leadership, super leadership, superior leadership, ethical leadership, innovative leadership, 21st century leadership, strategic leadership, Buddhist leadership, visionary leadership, charismatic leadership, and self-leadership.

2. Regarding the examination and confirmation, it was found the school administrators' leadership based on the Buddha's conducts was accurate, appropriate, feasible, and useful.

The finding of this research was the dormant characteristic of the Buddha had not been mentioned in the leadership theories. This was from the event when the Lord Buddha went to spent the vassa in Palilai Forest with the elephant Palilaiyaka since he was displeased with the quarrels between two groups of monks in Kosampi. Later the monks realized their mistake and reconciled after people refused to make offerings. At the end, they sent a representative to implore the Buddha to return to Kosampi.

KEYWORDS: Leadership, School Administrator, Buddha's Conduct

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศาสนาเป็นสถาบันที่สำคัญควบคู่กับสังคมมนุษย์มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนี้ ไม่ว่าสังคมของชนชาติใด หรือภาษาใด เพราะศาสนาเป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ทุกคน และมีความสัมพันธ์ต่อกันในสังคมมนุษย์เป็นอย่างมาก เนื่องจากศาสนาเป็นสื่อระหว่างมนุษย์กับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่มีอำนาจเหนือมนุษย์ ฉะนั้นศาสนาจึงเป็นที่รวมของความเคารพนับถือสูงสุดของมนุษย์เป็นที่พึ่งทางจิตใจ และเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ศาสนาเป็นสิ่งที่มียุทธศาสตร์ต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรมแทบทุกด้าน เช่น วัฒนธรรมทางการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ ศิลปกรรม วรรณกรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ คนไทยมีความสัมพันธ์กับพระพุทธศาสนามาเป็นเวลานานนับพันปีมาแล้ว พุทธศาสนาเป็นศาสนาที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทยเป็นอย่างมาก พุทธศาสนาได้ฝังรากลงในจิตใจของคนไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน หลักธรรมในพระพุทธศาสนาเป็นพื้นฐานจิตใจของคนไทย ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าชาวไทยส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา การดำเนินชีวิตของคนไทยและวัฒนธรรมต่าง ๆ ได้รับอิทธิพลหล่อหลอมด้วยหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนา ซึ่งได้ฝังอยู่ในความคิดชีวิตและจิตใจของคนไทยมาเป็นเวลานาน สามารถสังเกตได้จากผลสะท้อนที่ปรากฏออกมาในด้านต่าง ๆ เช่น วิถีชีวิต ทศนคติ พฤติกรรม นิสัยใจคอของชาวไทยตลอดจนถึงวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ ลักษณะดังกล่าวซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากหลักธรรมในพระพุทธศาสนา โดยการนำมาปฏิบัติดัดแปลงให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต (สำเนียง เลื่อมใส, 2558: 15)

พระมหากษัตริย์ไทยตั้งแต่สมัยอาณาจักรสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน ยังดำรงพระราชสถานะเป็นพระประมุขของประเทศไทยในปัจจุบันนี้ ล้วนดำรงอยู่ในสถานะความเป็น “พุทธกษัตริย์” ซึ่งให้หลักธรรมในพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องกำกับในการพัฒนาบ้านเมือง จนเป็นปึกแผ่นมาจนถึงปัจจุบัน พระมหากษัตริย์ไทยทุกยุคสมัยล้วนทรงเคารพในพระรัตนตรัย และยอมรับการอยู่ในกรอบของราชธรรมในพระพุทธศาสนา ต่างได้ทรงรับพระราชภาระในการอุปถัมภ์บำรุงพระพุทธศาสนาเป็นหนึ่งในพระราชภาระสำคัญมาไม่เคยขาดสาย การอุปถัมภ์บำรุงพระพุทธศาสนาของพระมหากษัตริย์ไทยนั้น พระมหากษัตริย์แต่ละยุคสมัยจะทรงทำนุบำรุงองค์ประกอบสำคัญทั้ง 4 ของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ศาสนธรรม ศาสนบุคคล ศาสนวัตถุ และศาสนพิธี ซึ่งอันที่จริงแล้ว องค์ประกอบทั้งสี่ประการนี้ คือ องค์ประกอบหลักของศาสนาต่าง ๆ ทุกศาสนาในโลก ตั้งแต่สมัยสุโขทัยมาจนกระทั่งถึงปัจจุบันนั้น ย่อมปรากฏพระราชภารกิจในการอุปถัมภ์บำรุงพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน อันสะท้อนให้เห็นว่าการอุปถัมภ์บำรุงพระพุทธศาสนา เป็นหนึ่งในกระบวนการสร้างความชอบธรรมให้กับความเป็นกษัตริย์ที่จะ

ปกครองบ้านเมืองและสืบราชสันตติวงศ์อย่างยาวนานผาสุกต่อเนื่องไป หรืออาจกล่าวในอีกนัยหนึ่งได้ว่า พระพุทธศาสนาได้กำหนดแนวคิดหลักสำหรับสถานะ และบทบาทของพระมหากษัตริย์มาตั้งแต่ครั้งพุทธกาลแล้ว และยังคงบทบาทสำคัญประการนี้ไว้ในดินแดนที่พระสัทธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เผยแผ่ไป คือการเป็นฐานรองรับสถานภาพของพระมหากษัตริย์ในราชอาณาจักร ที่ยอมรับนับถือพระพุทธศาสนาอยู่สืบไป (อำนาจ วีรวรรณ, 2555: 17-18)

ปัญหาที่เป็นผลลัพธ์จากการพัฒนาประเทศ “ผู้คนส่วนใหญ่มุ่งแสวงหาการมีชีวิตที่ “มั่งคั่งสมบูรณ์” จากเศรษฐกิจ สิ่งนี้เลยเป็นมูลเหตุให้เกิดความทะยานอยากอย่างแรงกล้าจนกลายเป็นเศรษฐกิจฟองสบู่ เพราะฉะนั้นถ้าหากพวกเราอยากจะข้ามพ้นเศรษฐกิจฟองสบู่ไปให้ได้ พวกเราจะต้องแปรการแสวงหา “การมีชีวิตที่มั่งคั่งสมบูรณ์ทางวัตถุ” ไปเป็นการแสวงหา “การมีชีวิตที่มีความสุขทางจิตใจแทน” เพราะถ้าหากมีชีวิตที่คั่งสมบูรณ์แต่ทางวัตถุฝ่ายเดียวนั้น คนเราก็คงคล้ายกับว่ามีเพียงแค่ร่างกายแต่ปราศจากจิตวิญญาณ ไม่ต่างอะไรกับหุ่นยนต์แอนดรอยด์ (Android) ที่ถูกตั้งโปรแกรมไว้ก่อให้เกิดความไม่สมดุลของชีวิต มีปัญหาต่าง ๆ ติดตามมาอย่างมาก ส่งผลให้บีบคั้นบั่นทอนทั้งสภาพร่างกายและสภาวะจิตใจชีวิตคนไทย มีผลกระทบต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่จนเกิดปัญหาสังคมต่าง ๆ นานาตามมาสารพัด ไม่ว่าจะเป็นการหันหน้าไปพึ่งอบายมุข สุรายาเมา ยาเสพติดหลากหลายชนิด การประทุษร้ายซึ่งกันและกัน ศีลธรรมและจิตใจของประชาชนก็เสื่อมลงอย่างเห็นได้ชัด มีการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น มีการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม การคอร์รัปชันก้าวหน้าไปอย่างชนิดที่ไม่สามารถหาตัวคนกระทำผิดได้ กลายเป็นเทคนิคการอยู่รอดยุคใหม่ ซึ่งบางคนกำลังเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดา จากการเปิดเผยผลการสำรวจสถานการณ์คอร์รัปชันของไทยของ นายธนวรรธน์ พลวิชัย ผู้อำนวยการศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย พบว่า ดัชนีสถานการณ์การคอร์รัปชันไทย หรือ CSI ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2553 นั้นอยู่ที่ระดับ 3.5 ส่วนดัชนีแนวโน้มสถานการณ์คอร์รัปชันในไทย อยู่ที่ระดับ 3.8 ถือว่าอยู่ในระดับสถานการณ์ที่รุนแรงมาก โดยถูกจัดลำดับให้เป็นประเทศที่มีการคอร์รัปชันอันดับที่ 78 ของโลก จาก 178 ประเทศ และอันดับที่ 14 ของเอเชีย จาก 33 ประเทศ รวมทั้งทำให้รัฐสูญเสียรายได้สูงถึงปีละกว่า 2 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นมูลค่าความเสียหายถึงร้อยละ 1-2 ของ จีดีพี อีกทั้งประชาชนชาวไทยยังเกิดความเห็นผิดเพียงเพื่อหวังผลประโยชน์ของตนเองจะได้รับ แม้การกระทำผิดกฎหมายหรือทำนองคลองธรรมก็ตาม ค่านิยมของประชาชนไทยกำลังเปลี่ยนไปสู่ความเสื่อมของความเจริญทางวัตถุ ซึ่งเป็นเรื่องของประเทศที่ก้าวหน้าต่าง ๆ กำลังเผชิญอยู่ดังที่ปรากฏให้เห็นเป็นข่าวอาชญากรรมต่าง ๆ สังคมเหล่านี้นับว่าเป็นเพราะต้องการแสวงหาความมั่งคั่งทางวัตถุ จนถึงขนาดใช้วิธีการที่ขัดต่อหลัก

ศีลธรรมและมนุษยธรรม (คอร์รัปชันในไทย ดิตอันดับที่ 14, 2553: 1) ดังนั้นการพัฒนาและแก้ปัญหาวิกฤติในสังคมโดยการผลักดันให้สังคมไทยก้าวสู่สังคมระบบคุณธรรมนำความรู้โดยน้อมเอาหลักพุทธธรรมนำเข้มาร่วมด้วยนั้น เป็นสิ่งที่ควรทำเป็นอย่างยิ่ง เพราะแท้จริงแล้วประเทศไทยเรานั้น มีแก้วมณีอันล้ำค่าอยู่แต่ขาดผู้สนใจที่จะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์นั้นคือ พระพุทธศาสนา หลักพุทธธรรมนั้นอำนวยความสะดวกต่อการบริหารและการปกครองของไทยมาทุกสมัย โดยได้มีส่วนควบคุมจิตใจของทุกชนชั้นการปกครองให้อยู่ในศีลธรรมอันดี ไม่ให้เกิดการใช้อำนาจเกินขอบเขต ทำให้คนไทยรู้จักการถือสายกลางมีเมตตากรุณาสุภาพอ่อนน้อม และเคารพผู้ใหญ่ ทั้งนี้หลักพุทธธรรมยังมีคุณค่าต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ความมีเหตุผลในการปฏิบัติราชการ การพึ่งตนเอง ความสามัคคีธรรมในการทำงานและพฤติกรรมในการปกครองที่สำคัญการนำหลักพุทธธรรมมาใช้ในการบริหารบ้านเมือง การการบริหารสถานศึกษาแล้ว ยังเป็นหลักที่เข้ากันได้ดีกับการปฏิบัติตนของคนที่เป็นผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดเป็นบุคคลสำคัญที่สุดของสถานศึกษา เพราะมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการเป็นผู้นำขององค์กร เป็นผู้นำให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมมือกันปฏิบัติงานให้บรรลุตามจุดหมายของการจัดการศึกษา สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่พัฒนาผู้เรียนและสังคมภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและอยู่ ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้การบริหารและการจัดการสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในอันที่จะส่งผลให้ครูผู้สอนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะเรียนรู้เต็มศักยภาพ ทั้งนี้ต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย ผู้บริหารที่จะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้จะต้องมี “ภาวะผู้นำ” ดำรงชีวิตภายใต้หลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการพัฒนาองค์กร การนำพาองค์กรโดยเฉพาะความมีคุณธรรม จริยธรรม การดำรงชีวิตตามแนวทางของพระพุทธศาสนา อันจะเป็นแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข (ประครอง พงษ์ชนะ, 2555: 3)

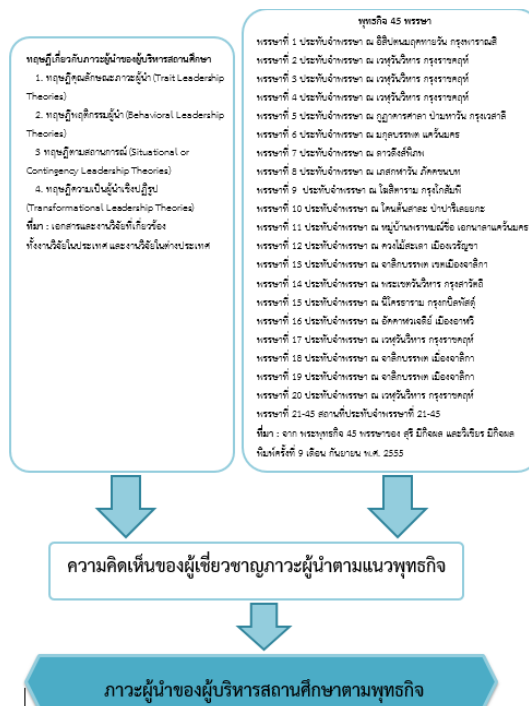
การนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาใช้ในการบริหารบ้านเมือง หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ และการบริหารสถานศึกษา มีการปฏิบัติและสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน จนถึง 2563 ปีนั้นแสดงถึงความยิ่งใหญ่ ความเป็นที่สุดของพระพุทธเจ้า ถึงแม้ว่าพระองค์ท่านจะปรินิพพานไปนานแล้ว แต่หลักคำสอนของท่านก็ยังอยู่คู่กับชาวพุทธและสาธุชนในโลกนี้มาช้านาน สิ่งนี้ได้แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้นำและการมี “ภาวะผู้นำของพระพุทธองค์” จากหลักธรรมของพระพุทธเจ้าที่มี

ความสอดคล้องกับ “ภาวะผู้นำ” เนื้อหาและข้อมูลที่ได้มีผู้รู้เขียนและบันทึกไว้ที่มากมาย หลากหลาย ทำให้มีขอบเขตของการศึกษาที่กว้างขวางและอาจทำให้มีความยุ่งยากในการเลือก หลักธรรมไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาและความเหมาะสม กับภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาในบริบทที่แตกต่างกันไป ดังนั้นจึงทำให้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัย เรื่อง ภาวะ ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ เพื่อต้องการทราบถึงภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา ว่ามีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับพุทธกิจอย่างไร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ การบริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ
2. เพื่อตรวจสอบและยืนยันภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

แหล่งข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ดังนี้

- ภาวะผู้นำ
- ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
- พุทธกิจ 45 พรรษา

ผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview Form) ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ (Experts Judgement) ทั้ง 19 คน/รูป ประกอบด้วย ฝ่ายภิกษุสงฆ์ 10 รูป และ ฝ่ายฆราวาส 9 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

ฝ่ายคณะสงฆ์ 10 รูป มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูล ดังนี้คือ 1) เป็นผู้ที่ได้เปรียญธรรม 9 ประโยค และทำงานในองค์กรของพระพุทธศาสนา 2) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา มีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งสองข้อก็ได้

ฝ่ายฆราวาส 9 คน มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูล ดังนี้คือ 1) เป็นผู้บริหารทางการศึกษา 2) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา มีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งสองข้อก็ได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure Interview) เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ
- แบบตรวจสอบยืนยันข้อมูลโดยผู้เชี่ยวชาญ เรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ โดยวิธีการตรวจสอบและยืนยันรูปแบบงานวิจัยด้วยการประเมินโดยวิธีอ้างอิงโดยผู้เชี่ยวชาญ (Experts Judgement) ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 19 คน/รูป ตรวจสอบยืนยันและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure Interview) เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และพุทธกิจ 45 พรรษา แล้วทำการ

สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยตรวจสอบ ขั้นที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง มีขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) กำหนดวัตถุประสงค์ 3) กำหนดประเด็นที่ต้องการทราบ ปรัชญาอาจารย์ที่ปรึกษา 5) ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล และสรุปผลการสัมภาษณ์

แบบตรวจสอบยืนยันข้อมูลโดยผู้เชี่ยวชาญ เรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ โดยวิธีการตรวจสอบและยืนยันรูปแบบงานวิจัยด้วยการประเมินโดยวิธีอ้างอิงโดยผู้เชี่ยวชาญ (Experts Judgement) ขั้นตอนที่ 1 นำข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และพุทธกิจ 45 พรรษา ทำการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา มาเขียนเชื่อมโยง และสร้างเป็นแบบตรวจสอบยืนยันงานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ ขั้นตอนที่ 2 นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาดูตรวจสอบและแก้ไข ขั้นตอนที่ 3 นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ช่วยตรวจสอบนำผลมาปรับปรุงแก้ไข ขั้นตอนที่ 4 นำแบบตรวจสอบยืนยันงานวิจัย เรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ ไปเก็บข้อมูลผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 19 คน/รูป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- ขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เพื่อจัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
- เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการส่งเอกสารให้กับผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเองทั้งแบบสัมภาษณ์ และแบบตรวจสอบยืนยันงานวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 19 คน/รูป มีฝ่ายภิกษุสงฆ์ 10 รูป และฝ่ายฆราวาส 9 คน
- ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์สัมภาษณ์ และแบบตรวจสอบยืนยันงานวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

- นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)
- นำแบบตรวจสอบยืนยันงานวิจัย เรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจมาบันทึกการให้คำคะแนน

- สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามลักษณะของข้อมูลโดยวิเคราะห์และตรวจสอบยืนยันด้วยวิธีการวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ ที่พบคือภาวะผู้นำของพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ประกอบด้วย 1) ทฤษฎีคุณลักษณะภาวะผู้นำมี 2 แบบ ได้แก่ แนวคิดมาจากทฤษฎีมหาบุรุษ และ ผู้นำต้องมีพลังพิเศษเหนือบุคคลอื่น 2) ทฤษฎีพฤติกรรมผู้นำมี 11 แบบ ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบอัตถนิยมหรืออัตตา ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย ภาวะผู้นำแบบตามสบายหรือเสรีนิยม ภาวะผู้นำแบบใช้อำนาจ ภาวะผู้นำแบบใช้อำนาจเชิงเมตตา ภาวะผู้นำแบบปรึกษาหารือ ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน ภาวะผู้นำแบบทางสายกลาง และภาวะผู้นำแบบทำงานเป็นทีม 3) ทฤษฎีตามสถานการณ์มี 4 แบบ ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบบอกทุกอย่าง ภาวะผู้นำแบบเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำแบบมอบหมายงานให้ และ ภาวะผู้นำแบบขายความคิด 4) ทฤษฎีความเป็นผู้นำเชิงปฏิรูปมี 13 แบบ ได้แก่ ภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำแบบจิตวิญญาณ ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้น ภาวะผู้นำเหนือผู้นำ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ภาวะผู้นำแบบเชิงพุทธ ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำแบบบารมี ภาวะผู้นำในตนเอง

2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ ได้รับการตรวจสอบและยืนยันว่ามีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และนำไปใช้ประโยชน์ได้ทุกข้อทั้ง 19 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 100

ข้อค้นพบคุณลักษณะภาวะผู้นำที่ไม่มีในทฤษฎี คือ คุณลักษณะแบบวางเฉย พระพุทธเจ้าเสด็จไปจำพรรษาที่ในป่าปาลิไลยก์กับช้างปาลิไลยกะ เพราะทรงรำคาญพระภิกษุชาวเมืองโกสัมพีสองคณะพิพาทและแตกสามัคคีกัน พระพุทธเจ้าทรงทราบเข้า ได้เสด็จมาทรงระงับให้ปรองดองกัน แต่พระภิกษุทั้งสองคณะก็ไม่เชื่อฟัง พระพุทธเจ้าจึงเสด็จหลีกไปจำพรรษาอยู่ในป่า ด้วยอำนาจพุทธบารมีและพระเมตตาของพระพุทธเจ้า ช้างชื่อปาลิไลยกะได้เข้ามาอุปัฏฐาก เมื่อออกพรรษาพระภิกษุทั้งสองฝ่ายยอมสามัคคีกันเพราะชาวบ้านไม่ยอมทำบุญใส่บาตรให้ และได้ส่งผู้แทนไปกราบทูลพระพุทธเจ้าเสด็จกลับเข้าเมือง

การอภิปรายผล

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ ที่พบคือภาวะผู้นำของพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ประกอบด้วย 1) ทฤษฎีคุณลักษณะภาวะผู้นำมี 2 แบบ ได้แก่ แนวคิดมาจากทฤษฎีมหาบุรุษ และ ผู้นำต้องมีพลังพิเศษเหนือบุคคลอื่น 2) ทฤษฎีพฤติกรรมผู้นำมี 11 แบบ ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบอัตถนิยมหรืออัตตา ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย ภาวะผู้นำแบบตามสบายหรือเสรีนิยม ภาวะผู้นำแบบใช้อำนาจ ภาวะผู้นำแบบใช้อำนาจเชิงเมตตา ภาวะผู้นำแบบปรึกษาหารือ ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน ภาวะผู้นำแบบมุ่งคน ภาวะผู้นำแบบทางสายกลาง และภาวะผู้นำแบบทำงานเป็นทีม 3) ทฤษฎีตามสถานการณ์มี 4 แบบ ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบบอกทุกอย่าง ภาวะผู้นำแบบเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำแบบมอบหมายงานให้ และ ภาวะผู้นำแบบขายความคิด และ 4) ทฤษฎีความเป็นผู้นำเชิงปฏิรูปมี 13 แบบ ได้แก่ ภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำแบบจิตวิญญาณ ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้น ภาวะผู้นำเหนือผู้นำ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ภาวะผู้นำแบบเชิงพุทธ ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำแบบบาร์มี ภาวะผู้นำในตนเอง สอดคล้องกับที่ฐานิญา ไชยภัทรภรณ์ (2558: 139) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำสำหรับผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาในมหาวิทยาลัยของไทย จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบภาวะผู้นำสำหรับผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาในมหาวิทยาลัยของไทยในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 8 รูปแบบที่แตกต่างกัน แต่ละรูปแบบสะท้อนถึงพฤติกรรมและสภาวะของผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษา โดยการนิยามแต่ละรูปแบบในบทบาทต่าง ๆ ทั้ง 8 บทบาทที่เป็นไปตามแนวคิดของ Cameron, K S., Quinn, R. E. (1999) นั้นเป็นกรอบแนวคิดที่เชื่อมโยงระหว่างรูปแบบภาวะผู้นำกับเกณฑ์ในกำหนดประสิทธิผลขององค์กร ในภาพรวมมี 2 มิติ ได้แก่ ความมุ่งหมายในระดับยุทธศาสตร์ระหว่างการให้ความสำคัญกับปัจจัยภายในหรือภายนอกขององค์กร ระดับความยืดหยุ่นในกระบวนการตัดสินใจระหว่างการกระจายอำนาจหรือการควบคุมและรวมศูนย์ สอดคล้องกับที่ธัญวิทย์ ศรีจันทร์ และคณะ (2559: 239-243) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบและกลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำศตวรรษที่ 21 ของกรรมการองค์กรนิสิตนักศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการศึกษาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของกรรมการองค์กรนิสิตนักศึกษามีดังนี้ 1) ทักษะทางสังคม 2) คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ 3) ความฉลาดในการคิดทำ 4) การรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง 5) ความยืดหยุ่นผูกพัน

ในการทำงานเพื่อความก้าวหน้า สอดคล้องกับที่นิพัชชา โรจนรัตนวาณิชย์ (2558: 182-183) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำแบบสร้างความผูกพันของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำแบบผูกพันประกอบด้วยภาวะผู้นำในการกำหนดทิศทาง ภาวะผู้นำในการสร้างแรงจูงใจ ภาวะผู้นำในการจัดการภาวะผู้นำแบบครอบคลุมและคุณลักษณะ

2) รูปแบบของภาวะผู้นำ ประกอบด้วยการพัฒนา 4 ระดับ ได้แก่ ระดับปัจเจกบุคคล ระดับกลุ่ม ระดับสังคมในองค์กรและระดับองค์การ โดยวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำแบ่งออกเป็น 2 แบบ ได้แก่ แบบเป็นทางการ และแบบไม่เป็นทางการ และสอดคล้องกับที่พระโกศล มณีรัตน (2560: 279-288) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางการบริหารเชิงพุทธของผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยภาคเหนือตอนล่าง ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการบริหารเชิงพุทธของผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยภาคเหนือตอนล่างโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารงานบุคลากรมากที่สุด รองลงมาด้านการจัดองค์กร ด้านการกำกับดูแล ด้านอำนวยการ และด้านการวางแผน ตามลำดับ 2) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางการบริหารเชิงพุทธของผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยภาคเหนือตอนล่าง พบว่า ด้านการวางแผน ส่งเสริมให้ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการวางแผนมหาวิทยาลัย (จักขุมา) การจัดอบรมเชิงปฏิบัติพัฒนาผู้บริหารให้มีทักษะความชำนาญในการจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย (วิฐโร) และการอบรมผู้บริหารให้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถจูงใจใ้มน้าว ใ้บุคลากรทำงานสอดประสานกันเป็นทีมอย่างสมัครสมานสามัคคี (นิสสยสัมปันโน) ด้านการจัดองค์กร คือ ส่งเสริมการจัดโครงสร้างองค์การกำหนดอำนาจหน้าที่สายการบังคับบัญชาตามลำดับชั้นตอนเน้นการกระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ (กายภาวนา) การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาองค์กรให้มีความมั่นคงยึดกฎเกณฑ์ระเบียบ กฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ ในการวินิจฉัยสั่งการ (ศีลภาวนา) ส่งเสริมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยให้เป็นองค์กรที่มีความมั่นคงและเจริญงอกงามในคุณธรรมจริยธรรม (จิตภาวนา) และการส่งเสริมการจัดการความรู้ สร้างมหาวิทยาลัยแห่งการเรียนรู้ จัดการมหาวิทยาลัยให้มีความเป็นเลิศในด้านวิชาการ (ปัญญาภาวนา) ด้านการบริหารจัดการบุคลากร คือ การฝึกอบรมให้บุคลากรมหาวิทยาลัยมีความประพฤติสุจริตดีงามมีความซื่อสัตย์ซื่อตรง (ศีลสิกขา) ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทำงานด้วยความอดทนอดกลั้นขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน (สมาธิสิกขา) จัดอบรมพัฒนาศักยภาพขีดความสามารถของบุคลากรมหาวิทยาลัยให้มีความคิดเห็น ความเชื่อถือ ทศนคติ ค่านิยม ต่าง ๆ ที่ดีงามถูก และมีความคิดสร้างสรรค์ (ปัญญาสิกขา) ด้านการอำนวยการ คือ การจัดอบรมพัฒนาผู้บริหารให้มีความรอบรู้ด้าน รู้

หลักเกณฑ์ รู้กฎระเบียบต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย (ธัมมัญญา) การส่งเสริมผู้บริหารรู้จัก จุดมุ่งหมายของงาน สามารถวิเคราะห์เหตุปัญหามหาวิทยาลัยได้อย่างชัดเจน (อัตตัญญา) การฝึกอบรมพัฒนาผู้บริหารให้รู้จักตนเองว่ามีทักษะความรู้ ความสามารถอะไรบ้าง (อัตตัญญา) สนับสนุนให้ผู้บริหารรู้จักประมาณในการใช้จ่ายจัดซื้อจัดจ้าง (มัตตัญญา) ส่งเสริมให้ผู้บริหารรู้จักคุณค่าของเวลาที่มีความรับผิดชอบทำหน้าที่การงานตรงเวลา เป็นเวลา และทันเวลา (กาลัญญา) การอบรมสร้างผู้บริหารให้รู้จักสังคมรู้จักบริบทกฎเกณฑ์ขนบธรรมเนียมประเพณี ของมหาวิทยาลัยอย่างถ่องแท้ (ปริสสัญญา) จัดอบรมพัฒนาผู้บริหารให้รู้จักบุคคลคือการ ตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้คนให้ถูกงาน (บุคคลัญญา) ด้านการกำกับดูแล คือ สนับสนุนให้ผู้บริหารนำกฎเกณฑ์ กฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ มากำกับดูแลมหาวิทยาลัย (หลักนิติธรรม) ส่งเสริมให้ผู้บริหารกำกับดูแลมหาวิทยาลัยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม (หลักคุณธรรม) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารมีความตระหนักในความโปร่งใส บริสุทธิ์ยุติธรรม สามารถตรวจสอบ ได้ (หลักความโปร่งใส) ส่งเสริมการสร้างกลไกการมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมรับรู้ในกระบวนการตัดสินใจแก้ปัญหาสำคัญของมหาวิทยาลัย (หลักการมีส่วนร่วม) สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกความตระหนักในสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย (หลักความรับผิดชอบ) ส่งเสริมให้ผู้บริหารรู้จักพอประมาณในการใช้จ่ายโดยคำนึงถึงหลักความคุ้มค่า (หลักความคุ้มค่า) และ 3) ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางการบริหารเชิงพุทธ ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยภาคเหนือตอนล่างใน 5 ด้าน คือ การวางแผน การจัดองค์กร การบริหารบุคลากร การอำนวยการ และการกำกับดูแล ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. การตรวจสอบและยืนยันภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ พบว่า ถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และใช้ประโยชน์ได้ สอดคล้องกับที่พระมหาบุญญคุณุต์ เขตต์สิริวรกุล (2558: 1285) จากการวิจัยพบว่า เนื้อหาของมหานิบาตชาดกมีประเด็นที่เกี่ยวกับการบริหาร อยู่อย่างน่าสนใจ ซึ่งสรุปองค์ความรู้การบริหารออกมาได้ 7 ขอบเขต เข้ากันได้กับทัศนะของ กุลลิค และ เออร์วิค (Gulick and Urwick) ที่รู้จักในนาม “POSDCoRB” สอดคล้องกับที่หนูไกร มาเชด (2559: 259-263) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิง จริยธรรมในผู้บริหารสถานศึกษาควรมี 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ความไว้วางใจ ความรับผิดชอบ ความเคารพ ความเป็นพลเมืองดี และความยุติธรรม และสอดคล้องกับส่ววัฒน์ รักขัน โท (2559: 62-64) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เพื่อการบริหาร

กิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนากาฐณผู้นำเชิงกลยุทธ์ของพระสังฆาธิการ ประกอบด้วย องค์ประกอบกาฐณผู้นำเชิงกลยุทธ์เพื่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การวิเคราะห์สถานการณ์และการคาดการณ์อนาคต การจัดสรรและการรู้จักใช้สอยทรัพยากร และการควบคุมและการประเมินผล รูปแบบหรือแนวทางการพัฒนากาฐณผู้นำเชิงกลยุทธ์ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านงาน ด้านกาฐณผู้นำ และด้านส่วนตัว วิธีการพัฒนากาฐณผู้นำเชิงกลยุทธ์ 4 วิธีการ ได้แก่ การศึกษา การสัมมนา การฝึกอบรม และการดูงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบาย และวางแผนการดำเนินงานในแผนปฏิบัติการประจำปี ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาตามหลักกาฐณผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงาน องค์กร ชุมชน ผู้มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีการระดมทรัพยากร ทั้งความรู้ ความคิด งบประมาณ และแรงงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ

1.3 ผู้บริหารควรนำข้อค้นพบจากการวิจัยในครั้งนี้ คือ คุณลักษณะกาฐณผู้นำที่ไม่เป็นทฤษฎี คือ คุณลักษณะแบบวางเฉยไปใช้ประกอบในการบริหารสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบกาฐณผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบกาฐณผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาและการอนุเคราะห์อย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชญภา ยืนยาว อาจารย์ ดร.นภาพุฒ บัญเชิดชู และอาจารย์ ดร.สุริยะ รูปหมอก ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา พิจารณา

ช่วยเหลือและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

คอร์รัปชันในไทย ดิตอันดับที่ 14. วอยซ์ทีวี. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2561, จาก

<http://music.voicetv.co.th/mv/eieh>.

ฐานิญา โขมพัฒนารณ. (2558). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำสำหรับผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาในมหาวิทยาลัยของไทย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ.

ธัญวิทย์ ศรีจันทร์ สิริพันธ์ สติกรกุล เดชพาหพงษ์ และปทีป เมธาคณวุฒิ. (2559). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของกรรมการองค์กรนิสิตนักศึกษา. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย, 29(2), 3-9.

นิพัชชา ไรจน์รัตนวาณิชย์. (2558). รูปแบบการพัฒนาระบบสร้างความรู้ความผูกพันของผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ.

ประครอง พงษ์ชนะ. (2555). การบริหารบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา เขต 1 ขอนแก่น. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.

พระโกศล มณีรัตน. (2560). พุทธวิธีในการบริหารจัดการความรู้ในยุคโลกาภิวัตน์. วารสารวิจัยพุทธศาสตร์, 3 (3), 38-53.

พระมหาณัฏฐคุปต์ เขตต์สิริวรกุล. (2558). หลักการบริหารที่ปรากฏในมหานิบาตชาดก. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม.

- สุวัฒน์ รักขันโท. (2559) *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เพื่อการบริหาร
กิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต
สาขาวิชาภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สงขลา.
- สำเนียง เลื่อมใส. (2558). *พระพุทธศาสนา*. นนทบุรี :เอมพันธ์
- หนูไกร มาเชค. (2559). *การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในผู้บริหารสถานศึกษา* สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี.
- อำนวย วีรวรรณ. (2555). *พระมหากษัตริย์ไทยกับพระพุทธศาสนา*. กรุงเทพฯ:
อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- Achua, C. F., and Lussier, R. N. (2010). *Effective Leadership* (4th ed.). Canada: South-
Western, Cengage Learning.
- Cameron, Kim S. and Quinn, Robert E. (1999). *Diagnosing and Changing Organization
Culture*. (22, pp. 142–185).

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา
ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Leadership of School Administrators Affecting The Internal Supervision
of Schools under The Office of The Non-Formal and Informal Education
in The Northeast

จรินทร์ อุตสาหะ¹, พรสวรรค์ ศิริสาตนันท์², สุธี วรประดิษฐ์³

Jarin Autsa¹, Pornsawad Sirasatanan², Sutee Worapadit³

Received: 28 สิงหาคม 2563 Revised: 19 ตุลาคม 2563 Accepted: 20 ตุลาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษา 4) สร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ผู้บริหารและครูผู้สอน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2562 จำนวน 341 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี: Students of Master of Education, Education Administration Branch Rambhaiarni Rajabhat University, Thailand; e-mail : krurin.nfe@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี: Assistant Prof. Dr. Rambhaiarni Rajabhat University, Thailand.

³ ดร. ศึกษาพิเศษเชี่ยวชาญ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดตราด: Dr.Supervisor Expert Office of The Promotion of Non-Formal and Informal Education, Trat Province, Thailand.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.73–0.96 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัย พบว่า 1). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2). การนิเทศภายในสถานศึกษาสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการนิเทศภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4). สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = -.155x_1 - 2.271x_2 + .181x_3 + 1.215x_4 + .265x_5 + 2.217x_6 - .525x_7 + 1.759$ สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ $Z = -.155X_1 - 2.653X_2 + .208X_3 + 1.402X_4 + .316X_5 + 2.378X_6 - .583X_7$ สามารถร่วมกันพยากรณ์การนิเทศภายในของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 97.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การศึกษานอกระบบ, ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา, การนิเทศภายในสถานศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to study the leadership of school administrators, 2) to study in school supervision, 3) to study the relationship between leadership factors. and internal supervision in educational institutions. and 4) to create forecasting equations Leadership styles that affect internal supervision in schools Under the Office of Non-Formal and Informal Education In the northeast. The sample consisted of 341 administrators and teachers in the academic year 2562, of school under the Office of Non-Formal and Informal Education, the Northeast, draw by simple random sampling. The instrument used in this research was a questionnaire with 5 rating scales with the power rating between 0.73–0.96. and the reliability of the whole version was 0.99. The statistics used in the data analysis were mean, standard deviation. Pearson's product moment correlation coefficient and Stepwise multiple regression analysis were The research employed results were as follows: 1). Leadership of school

administrators, overall, it was at the high level 2). The Internal supervision of educational institution administrators was at the high level. 3) The school administrators' leadership had a positive relationship with internal supervision with statistical significance at the level of .01 4). Forecasting leadership equation of school administrators affecting internal supervision under the Office of Non-Formal and Informal Education in the northeast with statistical significance at the level of .01 which can create the forecasting equation in the raw score form, $\hat{Y} = -.155X_1 - 2.271X_2 + .181X_3 + 1.215X_4 + .265X_5 + 2.217X_6 - .525X_7 + 1.759$ Forecasting equations in the standard score format are $Z = -.155X_1 - 2.653X_2 + .208X_3 + 1.402X_4 + .316X_5 + 2.378X_6 - .583X_7$ Able to jointly forecast the internal supervision of the school in 97.1%, which is statistically significant at the .01 level.

KEYWORDS: Non-formal Education, Leadership, Internal Supervision of School

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานอกระบบ เป็นกระบวนการจัดการศึกษาให้ผู้พลาดโอกาสเรียนจากระบบ การศึกษาปกติหรือผู้ต้องการพัฒนาตนเองได้รับการเรียนรู้ โดยเน้นการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ที่จะส่งเสริมและสนับสนุน ให้ประชาชนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามสิทธิมนุษยชนที่ทุกคนพึงได้รับดังกล่าว ส่งผลให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตได้อย่างแท้จริง เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ที่กว้างขวางและเป็นไปในอัตราที่รวดเร็ว อันจะส่งผลให้ประเทศมีศักยภาพ และขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาโดยรวมเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน เพราะเป็นการพัฒนาที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยมุ่งเน้นให้คนมีคุณธรรมนำความรู้ อันจะเป็นสะพานทอดนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาต่อไป (สำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2551 : หน้า 23-24) การดำเนินการจัดการ การศึกษานอกระบบให้ประสบผลสำเร็จด้วยดีนั้น ต้องมีกรณีศึกษาใน เพื่อติดตาม ตรวจสอบ ผลการดำเนินงาน ซึ่งเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. (2551: 2) ข้อ 1 (8) ศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เรียกโดยย่อว่า กศน.อำเภอ มีอำนาจและ หน้าที่ กำกับ ดูแล ตรวจสอบ นิเทศภายใน ติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย. 2563 :หน้า 12) นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงาน กศน.

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2563

Vol.8 No.2 July – December 2020

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ด้านบุคลากร ระบบการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ข้อ 6.4 การกำกับนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล สร้างกลไกการกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เชื่อมโยงหน่วยงาน สถานศึกษา และภาคีเครือข่ายทั้งระบบ ให้มีการเชื่อมโยงระบบการนิเทศ ในทุกระดับ ทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกองค์กร ตั้งแต่ส่วนกลาง ภูมิภาค กลุ่มจังหวัด จังหวัด อำเภอ/เขต และตำบล/แขวง เพื่อความเป็นเอกภาพในการใช้ข้อมูลและการพัฒนางาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ดังนั้นภารกิจสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน. คือการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งการนิเทศภายในสถานศึกษานี้จะตอบสนองนโยบายของสำนักงาน กศน. อีกทั้งยังเป็นการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการทำงาน ของสถานศึกษาเองด้วย สอดคล้องกับธีระศักดิ์ เลื่อยไธสง (2550 : หน้า 34) ที่เห็นว่าการนิเทศ การศึกษาภายในสถานศึกษาได้เข้ามามีบทบาทสำคัญที่จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่งทั้งนี้เพราะการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นความพยายามที่จะ ปรับปรุงและส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้ดีขึ้น และบรรลุตามเกณฑ์ของ มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาได้

ในการที่สถานศึกษาจะดำเนินกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ และเป็นไปตาม นโยบายและข้อสั่งการ จากสำนักงาน กศน. ด้วยดีนั้น ผู้บริหารนอกจากจะมีความรู้ความสามารถ ด้านการบริหาร และมีการนิเทศภายในสถานศึกษาแล้ว ยังเป็นเพราะการที่ผู้บริหารสถานศึกษามี ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สอดคล้องกับ จอมพงศ์ มงคลวนิช (2554 : หน้า 199) ได้กล่าวว่า ผู้นำ ต้องมีความรู้ความสามารถการใช้สติปัญญาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานและการแก้ปัญหาที่อาจจะ เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานลุล่วงไปด้วยดี มีความมั่นคง เชื่อมมั่นในตนเอง มีมารยาทในสังคม มี มนุษยสัมพันธ์ที่ดี ตระหนักในคุณค่าของผู้ใต้บังคับบัญชา มีความจริงใจ มองโลกในแง่ดี มีความรู้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าหาญเด็ดขาด มีความยุติธรรมและซื่อสัตย์ อดทน มีความพร้อม และตื่นตัวอยู่เสมอ และเป็นผู้ที่มุ่งมั่น มีความปรารถนาที่จะปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จตาม เป้าหมาย

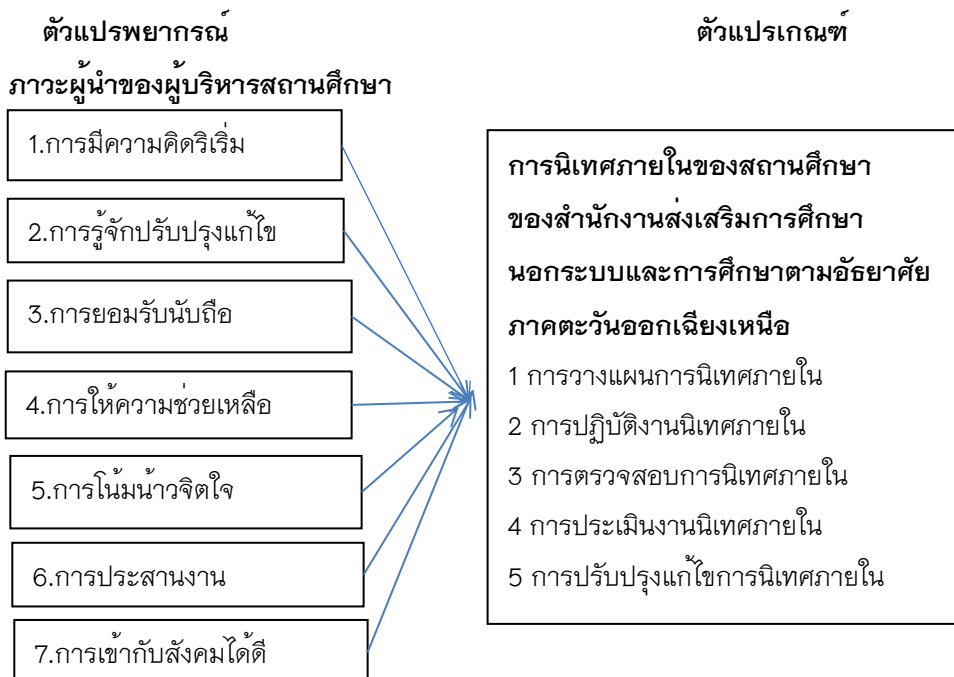
เนื่องจากสภาพปัญหาที่ผ่านมาของการนิเทศของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศึกษาวิเคราะห์ของ ทั้งส่วนกลาง และสำนักงาน กศน.จังหวัด ไม่เพียงพอ ทำให้ผู้บริหาร ต้องรับบทบาทเป็นผู้นิเทศอีกบทบาทหนึ่งผู้วิจัยในฐานะ ที่เป็นบุคลากร สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จึงมี ความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายใน สถานศึกษาของ

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา และการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน. ให้มีคุณภาพเป็นไปตาม มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายใน
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิจัยเชิงพรรณนา ด้วยวิธีการสำรวจ (Survey Research Method) และเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2562 ผู้บริหาร 322 คน ครูผู้สอน 2,678 คน รวมทั้งสิ้น 3,000 คนคัดเลือกมาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 341 คน แยกเป็นผู้บริหาร 37 คน ครู 304 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .99 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีข้อคำถามจำนวน 28 ข้อ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงจุดประสงค์ (IOC) ตั้งแต่ .60 ถึง 1.00 มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .73 ถึง .96 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายใน มีข้อคำถามจำนวน 25 ข้อ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงจุดประสงค์ (IOC) ตั้งแต่ .80 ถึง 1.00 มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .88 ถึง .96 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏราไพพรรณีถึงหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จาก สถานศึกษา
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และนัดหมายเวลาเพื่อรับแบบสอบถามกลับคืน
3. ได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ 341 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

2.1 วิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและรายข้อ

2.2 วิเคราะห์การนิเทศภายในสถานศึกษา โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและรายข้อ

2.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศ ภายในสถานศึกษา โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

2.4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้วยวิธีการวิเคราะห์ ถดถอยพหุคูณ

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. การนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการนิเทศภายใน สถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ(X_4) ด้านการโน้มน้าวจิตใจ (X_5) ด้านการประสานงาน(X_6) ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข (X_2) ด้านการเข้ากับสังคมได้ดี (X_7) ด้าน การมีความคิดริเริ่ม(X_1) และด้านการยอมรับนับถือ (X_3) รวมกันส่งผลต่อการนิเทศภายในของ สถานศึกษาได้เป็นอย่างดี สามารถร่วมกันพยากรณ์การนิเทศภายในของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 97.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = -.155_{x_1} - 2.271_{x_2} + .181_{x_3} + 1.215_{x_4} + .265_{x_5} + 2.217_{x_6} - .525_{x_7} + 1.759$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = -.155_{x_1} - 2.653_{x_2} + .208_{x_3} + 1.402_{x_4} + .316_{x_5} + 2.378_{x_6} - .583_{x_7}$$

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการนิเทศภายใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยแยกเป็นรายข้อเมื่อเพิ่มปัจจัยทีละตัว

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	R	R ²	Adj ²	SE	sig
การให้ความช่วยเหลือ(X ₄)	.902 ^a	.814	.813	.202	.000 ^{b**}
การให้ความช่วยเหลือ(X ₄),การโน้มน้าวจิตใจ(X ₅)	.910 ^b	.828	.827	.194	.000 ^{c**}
การให้ความช่วยเหลือ(X ₄),การโน้มน้าวจิตใจ(X ₅), การประสานงาน(X ₆)	.924 ^c	.854	.852	.180	.000 ^{d**}
การให้ความช่วยเหลือ(X ₄),การโน้มน้าวจิตใจ(X ₅), การประสานงาน(X ₆),การปรับปรุงแก้ไข(X ₂)	.963 ^d	.928	.927	.126	.000 ^{e**}
การให้ความช่วยเหลือ(X ₄),การโน้มน้าวจิตใจ(X ₅), การประสานงาน(X ₆),การปรับปรุงแก้ไข(X ₂), การเข้ากับสังคมได้ดี(X ₇)	.969 ^e	.940	.939	.115	.000 ^{ef**}
การให้ความช่วยเหลือ(X ₄),การโน้มน้าวจิตใจ(X ₅), การประสานงาน(X ₆),การปรับปรุงแก้ไข(X ₂), การเข้ากับสังคมได้ดี(X ₇),การมีความคิดริเริ่ม(X ₁)	.970 ^f	.942	.940	.114	.000 ^{g**}
การให้ความช่วยเหลือ(X ₄),การโน้มน้าวจิตใจ(X ₅), การประสานงาน(X ₆),การปรับปรุงแก้ไข(X ₂), การเข้ากับสังคมได้ดี(X ₇),การมีความคิดริเริ่ม(X ₁)	.971 ^g	.943	.942	.113	.000 ^{eh*}
การยอมรับนับถือ(X ₃)					*

**p < .01

จากตารางที่ 1 แสดงว่าการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อหาตัวพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จาก 7 ปัจจัย มีปัจจัยที่ทดสอบแล้วพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งหมด 7 ปัจจัย คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ (X₄) ด้านการประสานงาน(X₆) ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข X₂) ด้านการเข้ากับสังคมได้ดี (X₇) ด้าน

การมีความคิดริเริ่ม(X_1) ด้านการยอมรับนับถือ (X_3) และด้านการโน้มน้าวจิตใจ (X_5) ซึ่งสามารถนำมาอธิบายความ ดังนี้

ด้านการให้ความช่วยเหลือ(X_4) สามารถพยากรณ์ได้ว่า เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา(Y) สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยหรืออำนาจพยากรณ์เท่ากับ .814 ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 81.4

เมื่อเพิ่มปัจจัยที่ละตัว เพื่อหาค่าพยากรณ์ที่ดีที่สุด เป็นดังนี้

เมื่อเพิ่มปัจจัย ด้านการโน้มน้าวจิตใจ (X_5) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย หรืออำนาจพยากรณ์เท่ากับ .828 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 82.8 เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านการประสานงาน(X_6) อำนาจพยากรณ์เท่ากับ .854 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 85.4 เมื่อเพิ่มปัจจัย ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข (X_2) อำนาจพยากรณ์เท่ากับ .928 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 92.8 เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านการเข้ากับสังคมได้ดี (X_7) อำนาจพยากรณ์เท่ากับ .940 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 94 เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านการมีความคิดริเริ่ม(X_1) อำนาจพยากรณ์เท่ากับ .942 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 94.2 เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านการยอมรับนับถือ (X_3) อำนาจพยากรณ์เท่ากับ .943 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 94.3

ผู้วิจัยเลือกโมเดลที่ 7 โดยมีปัจจัย 7 ตัว คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ(X_4) ด้านการโน้มน้าวจิตใจ (X_5) ด้านการประสานงาน(X_6) ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข (X_2) ด้านการเข้ากับสังคมได้ดี (X_7) ด้านการมีความคิดริเริ่ม(X_1) และด้านการยอมรับนับถือ (X_3)

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยแยกเป็นรายข้อ

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการนิเทศภายใน	b	SEb	β	t	Sig
การมีความคิดริเริ่ม(X_1)	-.155	.043	-.155	-3.582	.000**
การรู้จักปรับปรุงแก้ไข (X_2)	-2.271	.101	-2.653	-22.419	.000**
การยอมรับนับถือ (X_3)	.181	.065	.208	2.805	.005**
การให้ความช่วยเหลือ(X_4)	1.215	.079	1.402	15.321	.000**
การโน้มน้าวจิตใจ (X_5)	.265	.113	.316	2.342	.020
การประสานงาน(X_6)	2.217	.092	2.378	24.214	.000**
การเข้ากับสังคมได้ดี (X_7)	-.525	.096	-.583	-5.480	.000**

$R = .971^a$ $R^2 = .943$ $SE_{est} = .113$ $\alpha = .301$ $Adj_R^2 = .942$ $F = 785.415$ $Sig = .000^b$

* = $P < 0.01$

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือ(X_4) ด้านการโน้มน้าวจิตใจ (X_5) ด้านการประสานงาน(X_6) ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข (X_2) ด้านการเข้ากับสังคมได้ดี (X_7) ด้านการมีความคิดริเริ่ม(X_1) และด้านการยอมรับนับถือ (X_3) ทั้ง 7 ด้านสามารถร่วมกันพยากรณ์การนิเทศภายในของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 97.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวการนิเทศภายใน (Y) และตัวพยากรณ์ ($X_1, X_2, X_3, X_4, X_5, X_6, X_7$) มีค่าเท่ากับ .971 มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 94.3 และค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์เท่ากับ .113

การอภิปรายผล

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการมีความคิดริเริ่ม(X_1) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเข้ากับสังคมได้ดี (X_7) ด้านการประสานงาน(X_6) ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข (X_2) ด้านการยอมรับนับถือ (X_3) ด้านการโน้มน้าวจิตใจ (X_5) และด้านการให้ความช่วยเหลือ(X_4) ตามลำดับ ผลการศึกษาดังกล่าวน่าจะมาจากการมีความคิดริเริ่ม เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญอย่างมากของผู้บริหาร เนื่องจากความคิดริเริ่มเป็นหนทางนำไปสู่การวางแผน การปฏิบัติงาน การติดตาม ตรวจสอบ การรายงานผล การสรุปผล สอดคล้องกับทฤษฎีแนวคิดของ แมคคินนอน (Mackinnon, 1978) อ้างถึงใน ทวีศักดิ์สว่างเมฆ ,2563 (ออนไลน์) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ พบว่าความคิดสร้างสรรค์จะเป็นผู้ที่ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา มีความสามารถในการใช้สมาธิ มีความสามารถในการพิจารณาวิเคราะห์ ความคิดถี่ถ้วน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและมีความสามารถในการสอบสวน ค้นหารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างละเอียดกว้างขวาง คุณลักษณะอีกประการหนึ่งคือเป็นผู้เปิดรับประสบการณ์ต่าง ๆ อย่างไม่หลีกเลี่ยง

2. การนิเทศภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผลการศึกษาดังกล่าวอาจเนื่องมาจาก การที่ผู้บริหารและครู ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มุ่งหวังให้มีการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นประจำ เพราะจะทำให้สามารถประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ทำให้สถานศึกษา ดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายทั้งจากนโยบายของรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สอดคล้องกับธีระศักดิ์ เลื่อยไธสง (2550 :หน้า 34) ที่เห็นว่าการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาได้เข้ามามีบทบาทสำคัญที่จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่งทั้งนี้เพราะการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นความพยายามที่จะปรับปรุงและส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้ดีขึ้น และบรรลุตามเกณฑ์ของมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาได้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ทุกด้านมีค่าความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุด คือ ภาวะผู้นำด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข (X_6) กับการนิเทศ มีค่า เท่ากับ .985 ส่วนด้านการให้ความช่วยเหลือกับการนิเทศภายใน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มากเช่นเดียวกัน คือ .902 อาจเป็นเพราะว่าการประสานงานมีความสำคัญต่อการบริหารองค์การ เพราะทำให้ผู้บริหารและบุคลากร มีความเข้าใจที่ตรงกัน นำไปสู่การร่วมมือในการทำงาน ส่งผลให้มีการทำงานที่มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายขององค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ จักรวาล สุขโมตรี. (2561 : หน้า 263) การประสานงาน เป็นการร่วมมือกันในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์การ โดยมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในการทำงานร่วมกัน ซึ่งองค์ประกอบของการประสานงานนั้นประกอบด้วย คน การสื่อสาร เวลา สถานที่ บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ สัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เพื่อให้เป้าหมายขององค์การบรรลุตามที่กำหนดไว้ประหยัดเงิน เวลา ลดความขัดแย้ง

4. ผลการวิเคราะห์ พบว่า ภาวะผู้นำ ทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ(X_4) ด้านการโน้มน้าวจิตใจ (X_5) ด้านการประสานงาน(X_6) ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข (X_2) ด้านการเข้ากับสังคมได้ดี (X_7) ด้านการมีความคิดริเริ่ม(X_1) และด้านการยอมรับนับถือ (X_3) ร่วมกันส่งผลต่อการนิเทศภายในของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี โดยสามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = -.155X_1 - 2.271X_2 + .181X_3 + 1.215X_4 + .265X_5 + 2.217X_6 - .525X_7 + 1.759$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ $Z = -.155X_1 - 2.653X_2 + .208X_3 + 1.402X_4 + .316X_5 + 2.378X_6 - .583X_7$

ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 7 ด้านนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา เป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพ สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สัมมา รณิธย์ (2553 : หน้า 27) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อคนหรือผู้ร่วมงาน โดยผู้นำจะพยายามทำให้ผู้ร่วมงานเกิดการยอมรับอิทธิพลและโน้มน้าวทางใจ เพื่อจะให้คนปฏิบัติตาม ทั้งนี้ศักยภาพของผู้นำนั้น มีผลต่อผู้ร่วมงานในด้านความเชื่อ ความนับถือ กำลังใจ และความอบอุ่นในการร่วมงาน สอดคล้องกับ ภารดี อนันต์นาวิ (2555 : หน้า 77) ได้ให้ความหมาย

ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึงกระบวนการและสถานการณ์ที่บุคคลหนึ่งได้เป็นที่ยอมรับให้เป็นผู้นำในกลุ่มและมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของสมาชิกภายในกลุ่มบุคคลนั้น สมาชิกในกลุ่มเชื่อว่ามีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่กลุ่มเผชิญอยู่ได้โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ หรือการกระทำของผู้นำในการชักจูงหรือชี้นำบุคคลอื่นให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ สอดคล้องกับ เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2556 : หน้า 19) กล่าวว่าภาวะผู้นำมีความสำคัญยิ่งต่อผู้บริหารทุกคน เพราะเป็นแนวทางไปสู่การดำเนินงานในหน้าที่รับผิดชอบให้สำเร็จผลตามเป้าหมาย ต้องเป็นผู้นำองค์การให้ก้าวหน้า ต้องใช้ศิลปะในการโน้มน้าวใจให้บุคคลในองค์กรได้คล้อยตาม เพื่อให้ความร่วมมือและช่วยปฏิบัติงาน ผู้นำเพียงคนเดียวไม่สามารถทำให้งานสำเร็จได้ แต่ความสามารถของผู้นำในการชักจูงใจบุคคลในองค์กรให้คล้อยตามและยินยอมปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้งานสำเร็จ สอดคล้องกับ วิโรจน์ สารรัตนะ (2557 : หน้า 38) กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำว่า ภาวะผู้นำของผู้นำเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารงานองค์การใดจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการดำเนินงาน ปัจจัยสำคัญที่สุดคือผู้นำ ถ้าองค์การใดได้ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ สามารถสั่งการและใช้อิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงาน ตลอดจนทำกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์การให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี แต่ในทางตรงข้ามถ้าองค์การใดได้ผู้นำไม่มีประสิทธิภาพจะไม่สามารถสั่งการและใช้อิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาให้เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้ ชำร่วยยังเป็นการทำลายขวัญของผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีต่อผู้นำเป็นผลให้การปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ในองค์การประสบความสำเร็จน้อยลง สอดคล้องกับนิติพล ภูตะโชติ (2559 : หน้า 232) กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำได้มีบทบาทที่สำคัญต่อพฤติกรรมของบุคคลในองค์การเป็นอย่างมาก เพราะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างพฤติกรรมให้เกิดขึ้นกับบุคคลในองค์การ นอกจากนั้นยังเกี่ยวข้องกับการควบคุมด้านพฤติกรรมของบุคคลอีกด้วย ดังนั้น ภาวะผู้นำจึงมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคคลในองค์การ ความสำเร็จของงานทั้งหลายเกิดจากการขับเคลื่อนและผลักดันของผู้นำ จนสามารถทำให้การทำงานต่าง ๆ บรรลุเป้าหมายตามที่องค์การต้องการ

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ(X_4) ด้านการโน้มน้าวจิตใจ (X_5) ด้านการประสานงาน(X_6) ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข (X_2) ด้านการเข้ากับสังคมได้ดี (X_7) ด้านการ

มีความคิดริเริ่ม(X_1) และด้านการยอมรับนับถือ (X_3) ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ร้อยละ 97.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่งผลต่อการดำเนินงานของ สถานศึกษา

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรมีการดำเนินการนิเทศภายใน ที่เป็นระบบและควรนำผลการนิเทศมาปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือนิเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานภายในสถานศึกษา สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการนิเทศภายใน ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรให้ความสนใจ งานนิเทศภายใน

1.4 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนั้นการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นตัวชี้วัดภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารความเสี่ยง

เอกสารอ้างอิง

จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2554). การศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน : การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีสยาม.

จักรวาล สุขโมตรี. (2561). เทคนิคการประสานงานในองค์การ. วารสารวิชาการแพรวาภาพสิทธิ์, ปีที่ 5 (2), 263.

ทวีศักดิ์ สว่างเมฆ. (2563). LIFE SKILLS for the 21st Century.ออนไลน์

<http://www.gened.nu.ac.th/file/001237LifeSkills/LifeSkills.pdf>. สืบค้นเมื่อ

21 มีนาคม 2563,

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2563

Vol.8 No.2 July – December 2020

- นิติพล ภูตะโชติ. (2559). *พฤติกรรมองค์กร*. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เนตร์พัฒนา ยาวีราข. (2556). *ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ :
ทริปเพิ้ล กรุ๊ป.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2555). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่4
ชลบุรี : มนตรี
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2557). *ภาวะผู้นำ : ทฤษฎีและนันทศาสตร์ร่วมสมัยปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ:
ทิพย์วิสุทธิ์
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). *การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป : ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการ
ศึกษา*. กรุงเทพฯ : บริษัท เนติกุลการพิมพ์ จำกัด .
- ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง. (2550). *การนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : ธนรัชการพิมพ์.
- สัมมา รณิธย์. (2553). *ภาวะผู้นำของผู้บริหาร*. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2551). *เอกสารสาระ
หลักการและแนวคิดประกอบการดำเนินงาน กศน. : คัมภีร์ กศน*. กรุงเทพฯ :
ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ รัตนะเทรตติ้ง
- _____. (2563). *นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงาน กศน.ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2563* . กรุงเทพฯ สำนักงาน

**การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
โดยใช้กลยุทธ์ SCROL ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1
สาขาวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยเทคนิคแห่งหนึ่งในจังหวัดสกลนคร**
**The Development of English Reading Comprehension Ability Using
SCROL Strategic of The First Year Vocational Certificate Students Level
in Commercial Program at A Technical College
in Sakon Nakhon province**

สัจจา จันทรวงศ์ระห์¹

Satcha Chansongkhor¹

Received: 19 มีนาคม 2563 Revised: 21 เมษายน 2563 Accepted: 24 เมษายน 2563

บทคัดย่อ

วิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยเทคนิคแห่งหนึ่งในจังหวัดสกลนคร รวมทั้งศึกษาเจตคติของนักเรียนต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์ SCROL กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพาณิชยกรรม แผนกวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคแห่งหนึ่งในจังหวัดสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 40 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียว โดยทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผน 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์ SCROL และ

¹ นักศึกษาลัทธิศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้พูดภาษาอื่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี; Master Student of Arts Program, Program in Teaching English to Speakers of other Languages, Udon Thani Rajabhat University, Thailand; e-mail : ihappymax9965@gmail.com

3) แบบวัดเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลาในการทดลอง 12 สัปดาห์ๆละ 2 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบทีแบบกลุ่มเดียวและการทดสอบแบบที่ไม่อิสระ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 17.28 คิดเป็นร้อยละ 43.19 และคะแนนหลังเรียนเท่ากับ 31.18 คิดเป็นร้อยละ 77.94 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และนักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และ 2) นักเรียนมีเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL อยู่ในระดับดี

คำสำคัญ: การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ, กลวิธี SCROL

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare student's English reading comprehension ability before and after using SCROL Strategy of The First Year Vocational Certificate Students Level in Commercial Program at a technical college in Sakon Nakhon province and to study the students' attitude towards teaching English reading comprehension using SCROL Strategy. The sample consisted of 40 students studying in Vocational Certificate Level of Marketing Department in Commercial Program in the first year semester of the academic year 2019 at a technical college in Sakon Nakhon, using cluster random sampling. The design of this research was a one group pretest– posttest design. Research instruments were : 1) 12 lesson plans, 2) an English reading comprehension ability test and 3) an attitude questionnaire. The experiment lasted 12 weeks, 2 hours a week. Data analysis employed mean, percentage, standard deviation, one sample t-test and t-test for dependent samples. The findings of the research were as follows: 1) the students' pretest and posttest mean scores of English reading comprehension ability were 17.28 or 43.19 percent and 31.18 or 77.94 percent respectively. The student's posttest mean score was higher than the criteria of 70 percent and significantly higher than that of the pretest at

the 0.01 level; and 2) the students' attitude towards teaching English reading comprehension using SCROL strategy reading was at a good level.

KEYWORDS: English Reading Comprehension Ability, SCROL Strategy

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพดังนั้นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่ปวงชนทุกคน จึงเป็นภารกิจหลักของรัฐบาลในทุกประเทศ สำหรับประเทศไทยนั้น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนในชาติให้เป็นบุคคลที่มีสิทธิเสมอกันในการได้รับการศึกษาโดยรัฐบาลจะต้องจัดให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติมีการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการศึกษาใหม่ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคมใหม่การพัฒนาวิชาชีพและส่งเสริม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ (ราชกิจจานุเบกษา, 2550 : 9)

การจัดการอาชีวศึกษามีบทบาทสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า มีความมั่นคงและพร้อมที่จะแข่งขันกับนานาประเทศ ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคม เศรษฐกิจวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของประเทศ หากการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไม่เป็นไปตามเป้าหมาย กำลังคนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่เพียงพอ การพัฒนาวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ขาดการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้อย่างเหมาะสม ย่อมส่งผลกระทบต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2555 : 3) ดังนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559 จึงยึดหลักการปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และขับเคลื่อนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกภาคส่วนทุกระดับ ยึดแนวคิดการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนามีการเชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการ ทั้งมิติตัวคนสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมือง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้พร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้น ทั้งในระดับปัจเจกครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ขณะเดียวกันให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมในกระบวนการพัฒนาประเทศเน้นให้นักเรียนฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญ

สถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งให้มีการปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกวิชา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558 : 5)

สำหรับการการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น เป็นที่ยอมรับว่าภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลกนำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนมีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้นเรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศและใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่นิยมใช้กันแพร่หลายในทั่วโลก การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลาย ๆ ระดับ เป็นเวลานานแล้วภาษาอังกฤษจึงเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาทุกระดับ รัฐบาลเห็นความจำเป็นที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการสอนภาษาอังกฤษ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 220)

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ทักษะการอ่านถือว่าเป็นทักษะที่มีความสำคัญมากและเป็นทักษะที่ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด เพราะเอกสารสิ่งพิมพ์ในสาขาวิชาต่างๆ ตีพิมพ์โดยใช้ภาษาอังกฤษมีอยู่อย่างแพร่หลาย ทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยพัฒนาทักษะอื่น ๆ สอดคล้องกับรัสเซลล์ (Ruddell, 1997: 69) ซึ่งกล่าวว่าว่าการอ่านเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาของคนเป็นทักษะที่ผู้เรียนมีโอกาสใช้มากที่สุด แม้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศจะก้าวหน้าเพียงใดก็ตามทักษะการอ่านก็ยังเป็นทักษะที่สำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning) ดังนั้น การพัฒนาทักษะการอ่านจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการเรียนรู้

อย่างไรก็ตามแม้ว่าทักษะการอ่านจะมีความสำคัญมาก แต่การเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษยังคงเป็นปัญหาสำคัญของนักเรียนไทย ซึ่งสอดคล้องกับเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2551 : 2) ที่ได้กล่าวถึงปัญหาที่พบมากในการสอนอ่านภาษาอังกฤษคือผู้เรียนมีความรู้เดิมหรือ

โครงสร้างความรู้เดิมในเนื้อหาที่อ่านไม่เพียงพอต่อการอ่านให้เข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนขาดทักษะในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และกันยา คงหิรัญ (2554 : 3) ได้กล่าวไว้ว่าปัญหาการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจมีอยู่ 3 ด้าน คือ ปัญหาเกี่ยวกับตัวครู คือ ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนที่ไม่เหมาะสม ขาดเทคนิคการสอนอ่าน ใช้วิธีการสอนแบบดั้งเดิมคือการแปลคำต่อคำ ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้เรียน คือ ผู้เรียนขาดทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจหรือมีแรงจูงใจในการอ่านน้อย และปัญหาเกี่ยวกับความไม่เหมาะสมของบทอ่าน ซึ่งอาจยากหรือง่ายเกินไป ส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากวิธีสอนของครูที่ไม่เหมาะสม ดังผลการศึกษาของ ชันธรัช อธิเกียรติ (2560 : 2) ที่พบว่าครูส่วนใหญ่ไม่สามารถนำเทคนิค สื่อและวิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ส่วนใหญ่มุ่งเน้นการบรรยายและอธิบายคำศัพท์พร้อมกับโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ค่อนข้างยากทำให้นักเรียนขาดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ขาดการตื่นตัว เบื่อหน่ายในการเรียน และส่งผลให้ผลการเรียนตกต่ำ

จากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริงของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพาณิชยกรรม ของฝ่ายวิชาการ ณ วิทยาลัยที่ทำวิจัย ปีการศึกษา 2560 พบว่า ค่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริงอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ โดยนักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริงเฉลี่ยร้อยละ 52.13 อยู่ในระดับต้องปรับปรุงและต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 (ฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร, 2561: 120) นอกจากนี้ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริงพบว่า นักเรียนมีปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษโดยเฉพาะทักษะการอ่าน นักเรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เนื่องจากนักเรียนมีความรู้จำกัดเรื่องคำศัพท์ นักเรียนไม่สามารถเชื่อมโยงบริบทเรื่องที่อ่านเข้ากับความรู้เดิมได้เช่น ไม่สามารถนำหัวข้อ หัวข้อย่อย รูปภาพ คำศัพท์หรือบริบทอื่น ๆ เชื่อมโยงกับองค์ความรู้เดิมของตนเอง เมื่ออ่านบทความแล้วแปลคำศัพท์ไม่ได้ จึงทำให้นักเรียนไม่สามารถอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจได้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลากหลายวิธี รวมทั้งกลวิธี SCROL เป็นกลวิธีที่อ่านที่คิดค้นโดยแกรนท์ (Grant, 1993 : 482- 488) เป็นกลวิธีที่อ่านที่มีรูปแบบขั้นตอนที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านจากการเชื่อมโยงชื่อเรื่อง หัวข้อหัวข้อย่อย และรายละเอียดสำคัญอื่น ๆ ในเนื้อเรื่องเข้ากับความรู้เดิมของนักเรียน อ่านเรื่องเพื่อหาคำศัพท์หรือวลีมาเขียนเป็นเค้าโครงเนื้อหา (Outline) แล้วอ่านตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งในขั้นตอนสุดท้ายซึ่งกลวิธี SCROL ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนคือขั้นที่ 1 สำรวจ (Survey) เป็นขั้นตอนที่ผู้อ่านจะสำรวจดูว่าชื่อเรื่องหัวข้อหลักหัวข้อย่อย

ในบทอ่านมีอะไรบ้างขั้นที่ 2 เชื่อมโยง (Connect) เป็นขั้นตอนที่ผู้อ่านจะต้องเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างหัวข้อเรื่องและหัวข้อย่อยเข้าด้วยกันเพื่อคาดเดาว่าเนื้อหาจะเป็นอย่างไรขั้นที่ 3 อ่าน (Read) เป็นขั้นตอนที่ผู้อ่านต้องอ่านเพื่อหารายละเอียดจากเนื้อเรื่องมาอธิบายหรือสนับสนุนในสิ่งที่ผู้อ่านคาดเดาเนื้อเรื่องเอาไว้ ส่วนขั้นที่ 4 เขียนโครงร่างเนื้อหา (Outline) เป็นขั้นตอนที่ผู้อ่านจะต้องเขียนเค้าโครงเนื้อหาตามหัวข้อย่อยที่มีโดยนำเอาหัวข้อย่อยแต่ละข้อมาเป็นใจความหลัก (Main Idea) หรือประโยคหลัก (Topic Sentence) และขั้นที่ 5 อ่านตรวจสอบความถูกต้อง (Look Back) เป็นขั้นตอนที่ผู้อ่านจะต้องอ่านเนื้อหาอีกครั้งเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของหัวข้อย่อยใจความสำคัญและรายละเอียดที่ได้เขียนไว้ในขั้นที่ 4 (Outline) ว่ามีใจความครบถ้วนถูกต้องหรือไม่พร้อมทั้งแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องจากข้อความที่ขีดเส้นใต้หรือเน้นข้อความไว้โดยจากการศึกษาขั้นตอนของกลวิธี SCROL พบว่ากลวิธี SCROL เป็นกลวิธีการอ่านที่มีประโยชน์ทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความสอดคล้องระหว่างชื่อเรื่องและหัวข้อย่อย ทำความเข้าใจเนื้อหาทั้งหมดโดยจดจำ ชื่อเรื่องและหัวข้อย่อย แล้วหาข้อมูลจากเนื้อหาที่พวกเขาได้อ่าน สอดคล้อง มีเอกัตถัม (Moghaddam, 2014 : 273) ที่พบว่ากลวิธี SCROL สามารถพัฒนาผู้อ่านให้เลือกใช้หัวข้อในการเขียนงานให้มีความเหมาะสมได้

จากความสำคัญและปัญหาข้างต้นดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้นำกลวิธี SCROL มาใช้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่า กลวิธี SCROL สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ และนักเรียนมีเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL อยู่ในระดับใด ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธี SCROL ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยเทคนิคแห่งหนึ่งในจังหวัดสกลนคร
2. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธี SCROL

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยเทคนิคที่ศึกษาในจังหวัดสกลนครที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL ได้คะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนโดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70
2. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยเทคนิคที่ศึกษาในจังหวัดสกลนคร ที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL ได้คะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยเทคนิคที่ศึกษาในจังหวัดสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 400 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1.2.1 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL

1.2.2 เจตคติต่อการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี

SCROL

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยเทคนิคที่ศึกษาในจังหวัดสกลนคร สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 1 (2000-1201) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 400 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพาณิชยกรรม แผนกวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคที่ศึกษาในจังหวัดสกลนคร สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 1 (2000-1201) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้องเรียน 40 คน ได้มาโดยวิธีการได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL และ เจตคติต่อการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แผนการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาการตลาด จำนวน 12 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง ซึ่งได้ผ่านการตรวจแก้ไข ทดลองใช้ และปรับปรุงมาแล้ว มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.0 ทุกแผน

2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและจุดประสงค์ (IOC) เท่ากับ 1.0 ทุกข้อ ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.25 – 0.75 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.70 และค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งหมดอยู่เท่ากับ 0.85

3) แบบวัดเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL จำนวน 20 ข้อ 5 ระดับความคิดเห็น มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ก่อนดำเนินการทดลอง ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัด ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

2) ดำเนินการทดลอง ตามแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธี SCROL จำนวน 12 แผน จำนวน 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 12 ชั่วโมง

3) เมื่อดำเนินการทดลองครบตามแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL แล้ว ทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

4) นำแบบวัดเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL ให้นักเรียนเลือกแสดงความคิดเห็นในแบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธี SCROL โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และทดสอบค่าที่แบบไม้อิสระ (T-test for Dependent Samples)

2) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้การทดสอบทีกลุ่มเดียว (One Sample t-test)

3) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การทดสอบแบบทีแบบไม้อิสระ (t-test for Dependent Samples)

4) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาเจตคติต่อการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธี SCROL โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาแปลผลค่าตามเกณฑ์การแปลผลการวัดเจตคติ

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถแสดงได้ดังตารางข้างล่างต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าร้อยละ (Percentage)

ก่อนเรียน			หลังเรียน	
n	$\bar{x}$	ร้อยละ	$\bar{x}$	ร้อยละ
40	17.28	43.19	31.18	77.94

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาการตลาด โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบ SCROL จำนวน 40 คน มีค่าเฉลี่ยทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 17.28 คิดเป็นร้อยละ 43.19 และค่าเฉลี่ยทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 31.18 คิดเป็นร้อยละ 77.94

2. ผลการศึกษาศักยภาพความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาการตลาด โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบ SCROL ก่อนเรียนและหลังเรียน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาการตลาด โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบ SCROL ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	$\bar{x}$	S.D.	t
หลังเรียน	40	31.18	3.19	6.29**

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่าคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบหลังเรียนเท่ากับร้อยละ 31.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.19 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนของนักเรียนมีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ ในการทดสอบ ร้อยละ 70 เท่ากับ 77.94

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาการตลาด โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบ SCROL ก่อนเรียนและหลังเรียน ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาการตลาด โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบ SCROL ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	N	$\bar{x}$	S.D.	เฉลี่ยร้อยละ	T
ก่อนเรียน	40	17.28	3.82	43.19	29.88**
หลังเรียน	40	31.18	3.19	77.94	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่าคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาการตลาด โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบ SCROL จำนวน 40 คน มีค่าเฉลี่ยทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 17.28 คิดเป็นร้อยละ 43.19 และค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 31.18 คิดเป็นร้อยละ 77.94 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดเจตคติที่มีรายการแสดงความคิดเห็นทั้งทางบวกและทางลบกับกลุ่มนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 ข้อ หลังจากนั้นได้ทำการทดลองสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบ SCROL ทั้ง 12 แผนการจัดการเรียนรู้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถแสดงได้ ในตารางที่ 4 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบ SCROL โดยหา ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยใช้เกณฑ์การแปลผลตามแนวคิดของ เบสท์ (Best, 1982 : 147)

การวัดเจตคติ	n	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
หลังเรียน	40	4.22	4.41	ดี

จากตารางที่ 4 พบว่า หลังจากทีนักเรียนได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบ SCROL คะแนนเฉลี่ยเจตคติการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบ SCROL เท่ากับ 4.41 แสดงว่า นักเรียนมีเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบ SCROL ใน ระดับดี

การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน และศึกษาเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธี SCROL ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพาณิชยกรรมซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลการอภิปรายตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธี SCROL มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 77.94 แสดงให้เห็นว่าหลังจากทีนักเรียนได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL แล้วมีการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สามารถเข้าใจเนื้อหาบทอ่านได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแกรนท์ (Grant, 1993) ที่กล่าวว่า กลวิธี SCROL เป็นกลวิธีการอ่านที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหา โดยการเชื่อมโยงหัวข้อหลักและหัวข้อย่อย การจับใจความสำคัญและแยกรายละเอียดของเนื้อหาในแต่ละหัวข้อย่อย การเขียนเค้าโครงเนื้อหา และการอ่านทบทวนเพื่อแก้ไขเนื้อหา ส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถด้าน

การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจได้ดีขึ้นและสอดคล้องกับงานวิจัยของคาลวิน (Kalvin, 2009) ที่ได้ศึกษาการใช้กลวิธี SCROL กับนักเรียนที่ไม่สามารถอ่านเนื้อหาที่เหมาะสมกับระดับของพวกเขา ได้กล่าวว่า กลวิธี SCROL ช่วยให้นักเรียนเกิดความตั้งใจและสนใจเนื้อหา รู้จักวิธีจัดวางเนื้อหาอย่างเป็นระบบ และช่วยให้อ่านเนื้อหาในระดับที่เหมาะสมกับพวกเขาได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่ากลวิธี SCROL เป็นแรงจูงใจให้นักเรียนรักในการอ่านมากขึ้น มีความเข้าใจในบทอ่านได้ดีขึ้นกว่าเดิม

อย่างไรก็ตาม หลังจากทีนักเรียนได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL ทำให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 31.18 คิดเป็นร้อยละ 77.94 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 70 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้กลวิธี SCROL มีการพัฒนาทางด้านความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่สูงขึ้น สามารถเข้าใจบทอ่านได้มากขึ้น เนื่องจากนักเรียนได้อ่านแบบสำรวจหัวข้อหลักและหัวข้อย่อยของบทอ่าน และสามารถเชื่อมโยงหัวข้อหลักและหัวข้อย่อยของเนื้อหาเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านเนื้อเรื่อง เขียนเค้าโครงเนื้อหาและมีการอ่านซ้ำทบทวนและมีการแก้ไขในเนื้อเรื่องที่ผิดให้มีความถูกต้อง การเรียนตามกลวิธี SCROL ทำให้นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัด และทำแบบฝึกหัดได้อย่างถูกต้องและแม่นยำมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม กลวิธีดังกล่าวทำให้นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของแกรนท์ (Grant, 1993: 482-488) ที่กล่าวว่า กลวิธี SCROL เป็นกลวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหา โดยการเชื่อมโยงหัวข้อหลักและหัวข้อย่อย การจับใจความสำคัญ และแยกรายละเอียดของเนื้อหาในแต่ละบทอ่าน เนื่องจากมีการจับประเด็นในหัวข้อหลักและหัวข้อย่อย มีการเขียนเค้าโครงเนื้อหา มีการอ่านตรวจสอบความถูกต้อง ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจได้ดีขึ้น และสอดคล้องกับคาลวิน (kalvin, 2009) ที่ได้ศึกษาการใช้กลวิธี SCROL กับนักเรียนที่ไม่สามารถอ่านเนื้อหาที่เหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า กลวิธี SCROL ช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ ตั้งใจและสนใจในเนื้อหา รู้จักวิธีจัดวางเนื้อหาอย่างเป็นระบบ และช่วยให้อ่านเนื้อหาในระดับที่เหมาะสมกับพวกเขาได้ดีขึ้น นอกจากนี้ คาลวิน (kalvin, 2009) ยังพบว่ากลวิธี SCROL เป็นแรงจูงใจในการกระตุ้นและสนับสนุนให้ผู้เรียนรักในการอ่านมากขึ้น และสนใจในการอ่านที่เป็นระบบมากขึ้นกว่าเดิม

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังจากที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL พบว่านักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้

กลวิธี SCROL หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้หลายประเด็น ดังนี้

ประการที่หนึ่ง การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้ดีขึ้น เนื่องจากการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL ช่วยให้นักเรียนหาใจความสำคัญและเนื้อหาบทอ่านอย่างเป็นขั้นตอนและมีระบบ มีขั้นตอนที่ชัดเจน นักเรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในบทอ่าน นักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมายของเนื้อหาและเข้าใจเนื้อหาบทอ่านได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำ มีการสรุปเนื้อหาจากเรื่องที่อ่านตามหัวข้อหลักและหัวข้อย่อย มีการเชื่อมโยงเนื้อเรื่องที่อ่าน มีการหาความหมายของคำศัพท์คำสำคัญ (Keyword) ทำให้นักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมายในเนื้อหาที่อ่านได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ ตามแนวคิดของแกรนท์ (Grant, 1993: 482–488) ที่กล่าวว่ากลวิธี SCROL เป็นกลวิธีการสอนที่ขั้นตอนที่ชัดเจน แต่ละขั้นตอนมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ช่วยให้นักเรียนเป็นอิสระในการทำกิจกรรมแต่เป็นระบบ กล่าวคือนักเรียนจะอ่านเพื่อกำหนดใจความหลักและรายละเอียดได้ตามความเข้าใจแต่ต้องเป็นไปตามขั้นตอนและตรงตามความหมายที่ดีความออกจากหัวข้อหลักและหัวข้อย่อย สอดคล้องกับงานวิจัยของม็อกฮัดดัม (Moghaddam, 2014) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความสามารถการอ่านของนักเรียนที่สอนโดยกลวิธีการอ่านแบบ SCROL ได้สรุปว่ากลวิธี SCROL ช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้นและเป็นกลวิธีที่ช่วยให้การอ่านเนื้อหาเข้าใจได้ง่ายขึ้น และคาลวิน (Kalvin, 2009) ได้สรุปว่า กลวิธี SCROL ช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและตั้งใจในการเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหา รู้จักวิธีจัดวางเนื้อหาอย่างเป็นระบบ และช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาในระดับที่เหมาะสมกับพวกเขา

ประการที่สอง กิจกรรมการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL มีขั้นตอนในการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจอย่างชัดเจน และเป็นระบบ กล่าวคือ ในขั้น S (Survey) เป็นขั้นที่นักเรียนจะสำรวจหัวข้อหลักและหัวข้อย่อย แล้วประเมินว่าตัวเองมีความรู้ความเข้าใจหัวข้อเหล่านั้นมากน้อยเพียงใดเป็นขั้นตอนที่ช่วยนักเรียนได้ตรวจสอบความรู้เดิมที่นักเรียนมีโดยการเชื่อมโยงกับหัวข้อหลักและหัวข้อย่อยที่มีในเนื้อหา ขั้นตอน C (Connect) นักเรียนจะเชื่อมโยงหัวข้อหลักและหัวข้อย่อยว่ามีความเชื่อมโยงกันอย่างไร ซึ่งในขั้นตอนนี้จะช่วยให้นักเรียนคาดคะเนจุดมุ่งหมายหรือสิ่งที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอและสื่อถึงเรื่องใด ในขั้นตอนของ R (Read) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนต้องอ่านเนื้อหาเพื่อหาคำศัพท์หรือประโยค และข้อความที่เป็นคำสำคัญของ (Key words) ที่มีความสอดคล้องกันกับแต่ละหัวข้อ

ย่อยทำให้เข้าใจในเนื้อหามากขึ้น ในขั้น O (Outline) นักเรียนจะช่วยกันเขียนเค้าโครงของเนื้อเรื่องที่ได้อ่านมา โดยใช้คำศัพท์และประโยคจากเนื้อหาที่นักเรียนได้หาไว้ในขั้นตอน R (Read) นักเรียนได้ร่วมกันอภิปรายหาใจความสำคัญเกิดการทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนลดความวิตกกังวลลง และได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนเพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะการอ่าน ส่วนในขั้น L (Look back) เป็นขั้นตอนที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ตรวจสอบเค้าโครงเนื้อหาของตัวเองและตรวจสอบความเข้าใจถูกต้องของเนื้อหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาญณรงค์ บุญหลักคำ (2559) ที่ได้ศึกษาและพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์ SCROL ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนน้ำโสมพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 33 คน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและนักเรียนมีเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์ SCROL อยู่ในระดับดี และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของคาลวิน (Kalvin, 2009) ที่ได้ศึกษาการใช้กลยุทธ์ SCROL กับนักเรียนที่ไม่สามารถอ่านเนื้อหาที่เหมาะสมกับระดับของพวกเขาได้ ซึ่งได้ข้อสรุปว่า กลยุทธ์ SCROL ยังช่วยให้นักเรียนเกิดความตั้งใจและสนใจเนื้อหา รู้จักวิธีจัดวางเนื้อหาอย่างเป็นระบบ และช่วยให้อ่านเนื้อหาในระดับที่เหมาะสมกับระดับพวกเขาได้ดีขึ้น และงานวิจัยของอิบราฮิม (Ibrahim, 2011)) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความสามารถทางด้านการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยกลยุทธ์ SCROL ในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 25 คน พบว่านักเรียนที่ใช้กลยุทธ์การอ่านแบบ SCROL มีความเข้าใจเนื้อหามากกว่านักเรียนที่ไม่ได้ใช้กลยุทธ์ SCROL เพราะการจดบันทึกเนื้อหาทำให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาได้ง่ายและมีความถูกต้องแม่นยำขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าวิธี SCROL เป็นแรงจูงใจให้นักเรียน รักการอ่านมากขึ้น และเข้าใจเนื้อหามากขึ้น

3. การศึกษาเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์ SCROL ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพาณิชยกรรม แผนกวิชาการตลาด พบว่า เจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์ SCROL ในภาพรวมของนักเรียนมีเจตคติในระดับดี สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์ SCROL มีขั้นตอนการอ่านที่ชัดเจนและส่งเสริมกระบวนการที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมายบริบทของบทอ่านทำให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น มีการลงมือปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนด้วยตนเองและยังได้ทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อน มีการระดมสมองเพื่อช่วยกันจัดทำเค้าโครงเนื้อหา การที่นักเรียนสามารถเข้าใจบทอ่าน ทำให้มี

ความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความเข้าใจในเนื้อหาบทอ่าน เกิดแรงจูงใจในการอ่านและรักการอ่านมากขึ้น นอกจากนี้การรู้ความหมายของคำศัพท์ที่จำเป็น คำศัพท์ที่นักเรียนไม่รู้มาก่อนเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจและอนุมานบทเนื้อหาได้มากขึ้น เกิดการทำทนายในการหาความหมาย และหาจุดมุ่งหมายในการอ่าน ส่วนครูผู้สอนนั้นสามารถให้คำปรึกษาได้อย่างใกล้ชิด และต่อเนื่องตามขั้นตอนของกลวิธี SCROL นักเรียนจึงเกิดความชอบในการเรียน เมื่อผู้เรียนเกิดการชอบจึงเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ มีแรงจูงใจใฝ่รู้ใฝ่เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง ส่งผลให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องแม่นยำ และพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของตัวเองได้ ด้วยเหตุผลนี้นักเรียนจึงมีเจตคติที่ดีต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นสอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด สร้อยน้ำ (2555: 100) ที่ได้กล่าวว่า เจตคติคือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เช่น ความรู้สึกชอบที่จะทำบางสิ่งบางอย่าง หรือความรู้สึกต่อต้าน กล่าวคือเจตคติคือการเรียนรู้ของแต่ละคนว่าจะมีความโน้มเอียงที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่งโดยเฉพาะ และยังได้สอดคล้องกับแนวคิดของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2555: 237) ที่ได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่าเป็นระดับความรู้สึกภายในด้านบวก และลบที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งสามารถบอกความรู้สึกของความเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย เป็นแนวโน้มที่มนุษย์ตอบสนองต่อสิ่งนั้นๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ม็อกฮัดดัม (Moghaddam, 2014) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนที่สอนโดยกลวิธีการอ่านแบบ SCROL ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนการอ่านโดยใช้กลวิธี SCROL มีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามปกติ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL ทำให้นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพาณิชยกรรม แผนกวิชาการตลาด มีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .01 และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพาณิชยกรรม แผนกวิชาการตลาด มีเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL ในภาพรวมอยู่ในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการวิจัย และข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยพบว่าการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL ให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสูงขึ้นและมีเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL อยู่ในระดับค่อนข้างดี และเพื่อให้กิจกรรมการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL การอ่านแบบร่วมมือมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ภายในกลุ่ม และนักเรียนให้ความสนใจร่วมมือในกิจกรรมเป็นอย่างดี ทำให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนให้ได้ใช้ความรู้และการทำงานกิจกรรมกลุ่มมากยิ่งขึ้น

1.2 กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี SCROL เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ร่วมทำกิจกรรมกลุ่ม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แสดงออกถึงความมั่นใจ เพราะเป็นกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่ม และแต่ละกลุ่มก็จะประกอบไปด้วยผู้เรียนที่ความสามารถกัน ทำให้ในแต่ละกลุ่มเด็กที่เรียนเก่งก็จะได้ช่วยเหลือเด็กที่เรียนอ่อนกว่า ทำให้การทำงานแบบกลุ่มมีความถูกต้องและเสร็จตามที่ครูกำหนด

1.3 ครูผู้สอนควรทำการอธิบายขั้นตอนในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนตามกลวิธี SCROL อย่างละเอียดทุกขั้นตอนและให้นักเรียนเข้าใจอย่างดี เพื่อให้การทำกิจกรรมระหว่างเรียนประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย และเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลอย่างสูงสุด

1.4 ครูผู้สอนควรนำกิจกรรมการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง และนำเรียนรู้ในชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL ซึ่งครูผู้สอนต้องเตรียมความพร้อมในการสอนเพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนน่าสนใจและน่าติดตาม

1.5 ครูควรแจ้งผลคะแนนทุกครั้งหลังจากที่นักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดเมื่อเรียนจบแต่ละแผนการสอน จะเป็นการช่วยให้นักเรียนเห็นการพัฒนาการเรียนของตนเองให้ดีขึ้นและในการทำกิจกรรมกลุ่ม หากครูมีการให้คะแนนสะสมรายกลุ่มเพื่อจัดเรียงอันดับการพัฒนาการของ

แต่ละกลุ่ม ในการทำกิจกรรมร่วมกันและมีรางวัลให้ด้วย จะทำให้นักเรียนกระตือรือร้นในการทำงานมากขึ้น

1.6 จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพาณิชยกรรมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่าน สามารถเชื่อมโยงหัวข้อหลักหัวข้อย่อย และเนื้อเรื่องจากบริบทที่อ่านโดยเชื่อมโยงเข้ากับความรู้เดิมของผู้เรียน ดังนั้นครูผู้สอนควรนำกลวิธี SCROL ไปใช้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี SCROL ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านโดยใช้กลวิธี SCROL ในระดับชั้นอื่นโดยปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัยผู้เรียนหรือระดับชั้นที่สอน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ เช่น ความรู้พื้นฐาน ภูมิฐาน ภูมิหลังผู้เรียน เจตคติ ความใฝ่รู้ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนารูปแบบการสอนให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง

2.3 ควรมีการประยุกต์ใช้กลวิธี SCROL เพื่อนำมาพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียน โดยครูผู้สอนควรนำกลวิธี SCROL มาพัฒนาความสามารถด้านการอ่านแบบแปลความ การอ่านแบบตีความ การอ่านแบบวิเคราะห์ความ และการอ่านแบบสรุปความจากเรื่องที่อ่าน โดยนำมาประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่นๆ นอกจากรายวิชาภาษาอังกฤษ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 คู่มือการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556*. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.

- กันยา คงหิรัญ. (2554). รายงานผลการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด เรียนรู้หลักภาษา
อย่างง่าย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพลุดาหลวงวิทยา. ชลบุรี:
โรงเรียนพลุดาหลวงวิทยา.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2551). ทักษะภาษาปัจจัยสำคัญในการศึกษาต่อต่างประเทศ.
สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2561, จาก [http:// www.kriengsak.com/mode/\(1401](http://www.kriengsak.com/mode/(1401).
- เกษร วุฒิสินธ์. (2557). การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับชั้นประกาศนียบัตร
วิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ด้วยการสอนแบบ OK5R . ชลบุรี: วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชล
พาณิชย์การ.
- จันทร์ชัย อธิเกียรติ. (2560). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชวาล แพรัตกุล. (2552). เทคนิคการวัดผล. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ.
- ชาญณรงค์ บุญหลักคำ. (2559). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความ
เข้าใจโดยใช้กลวิธี เอส ซี อาร์ โอ แอล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเพื่อผู้พูดภาษาอื่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ณิชาภา ขำสมบัติ. (2559). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
โดยใช้แผนผังความคิดของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- นวลฉวี ไชยทองดี. (2557). การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
โดยใช้หลักการบูรณาการ MIA ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้พูดภาษาอื่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- นิรมล เกตรา. (2553). รายงานผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสระแก้ว. ระยอง: โรงเรียนวัดสระแก้ว.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การพัฒนาการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญส่ง นิลแก้ว. (2553). วิจัยการศึกษา. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประยงค์ กลั่นฤทธิ์. (2556). การสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2555). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.

- มณฑา ประเดิมชัย. (2550). การเปรียบเทียบความเข้าใจและความสนใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนวัดปากทอวิทยาตรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปกับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- มหิธร นันตโลहित. (2550). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถทางการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์กับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ราชกิจจานุเบกษา (2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก วันที่ 24 สิงหาคม 2550.
- รัชนิวรรณ ศรีนครุต. (2555). การพัฒนาความสามารถอ่านเพื่อความเข้าใจวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ PQRS. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ล้วน สายยศ และ อังคนา สายยศ. (2556). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2553). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วันดี พุ่งเพื่อง. (2553). รายงานผลการใช้ชุดการสอน เรื่อง การอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพลุดาหลวงวิทยา. ชลบุรี : โรงเรียนพลุดาหลวงวิทยา.
- วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร. (2561). รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2560. สกลนคร: ฝ่ายวิชาการ. วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร.
- วิจิตรา นรสิงห์. (2540). การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธี KWL PLUS กับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- แววตา พฤษภา. (2550). *การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโครงการและการประเมินโครงการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.*
- ศิริพร สิริยากุล. (2554). การแก้ไขปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกโดยใช้วิธีการสอนแบบการสอนอ่านไทยแบบเชื่อมโยงคำหลัก. *การประชุมวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 39, 249 – 256.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมคิด สร้อยน้ำ. (2555). *หลักการสอน.* อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2553). *การวัดผลการศึกษา.* พิมพ์ครั้งที่ 8. กทม: ประสานการพิมพ์
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา . (2551). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2554). *แนวคิดและเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา.* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2552). *จิตวิทยาการศึกษา.* พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Alderson, C. J. (2000). *Assess in greading.* Cambridge: CambridgeUniversityPress.
- Best, J. W. (1982). *Research in education.* Englewood Cliffs, NJ: Prentice–Hall.
- Birner, B. (2010). *Language acquisition.* Retrived September 19, 2018, from http://www.lsadec.org/info/pdf_files/Language_Acquisition.
- Bond, G. L. E. & Tinker. M. A. (1979). *Reading–Difficulties.* New Jersey: Prentice–Hall.
- Brooks, L, Dansereau, D., Spurlin, J., &Holley, C. (1983). Effects of headings on texts processing. *Journal of Educational Psychology*, 75(2), 292–302.
- Byrne, D. (1987). *Teaching Oral English.* London : Longman.
- Burmeister. L. E. (1974). *Reading strategies for secondary school teachers.* Massachusetts : Addison Weley Publishing.
- Canale, M & Swain, M. (1980). Theoretical of communicative approaches to school language teaching and testing. *AppliedLinguistics*, 65(7), 1–47.

- Carrell, P.L., & Eisterhold, J. C. (1983). Schema theory and ESL reading pedagogy. *TESOL Quarterly*, 17, 553–573.
- Chomsky, N. (1960). *Aspects of the theory of syntax*. Cambridge: MIT Press.
- Conley, M. W. (1995). *Content reading instruction: A communicative approach*. 2nd ed. New York: McGraw–Hill.
- Dechant, E. V. (1982). *Improving the Teaching of Reading*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice – Hall.
- Finocchiaro, M. & Sako, S. (1983). *Foreign language testing: A practice approach*. New York : Regent.
- Flavell, G. H. (1979). Meta cognition and cognitive monitoring : a new area of psychological inquiry. *American Psychologists*, 34, 906–911.
- Good, V. C. (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw Hill Book.
- Goodman, K. S. (1995). *Interactive approaches to second language reading*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Gordon, W. W. (1985). *Towards Efficiency in Reading : The Passages for Practice in Faster and More Efficient Reading for Students and Adults*. London: Cambridge University Press.
- Susana Belda. (2011). *The Effect of Using SCROL (Survey, Connection, Read, Outline, Look Back) Strategy toward Students' Reading Comprehension at the Second Year of MTs Darul Hikmah Pekanbaru*. State Islamic University Sultan Syarif Kasim Riau: Faculty of Education and Teacher Training.

การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

The Management of Senior Scout in Secondary Schools

Under the Office of the Secondary Education Service Area 21

วีรณัฐ พิศมัย¹

Weeranut Phitsamai¹

Received: 9 มีนาคม 2563 **Revised:** 29 มีนาคม 2563 **Accepted:** 30 มีนาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือเนตรนารี โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำนวน 112 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 6 ด้าน จำนวน 48 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 – 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้ออยู่ในระหว่าง 0.29 – 0.78 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยพบว่า

การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน นอกนั้นอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการให้ความร่วมมือกับสังคม ด้านการเงินลูกเสือ ด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างก้าวหน้า

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี; Master Student of Education Program, Program in Educational Administration, Ratchathani University, Thailand; e-mail: nuch01.thai@gmail.com

ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการเรียนและการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และ ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ

คำสำคัญ: การบริหาร, งานกิจกรรมลูกเสือ, ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the management of senior scout in Secondary Schools under Office of Secondary Education Service Area 21. The Population of 112 Administrators and Scout Leader of Girl Scout Activities drawn from stratified random sampling. The research instruments were a 5 level rating scale, there were 6 aspects and the questionnaire with 48 items. The IOC was ranged from 0.67 – 1.00. The research instrument was a questionnaire of which discrimination indices ranged from 0.29 – 0.78 and the reliability value was at 0.96. The statistical techniques employed in data analysis were mean and standard deviation.

The results were as follows:

The Management of Senior Scout in Secondary Schools under the Office of The Secondary Education Service Area 21 was at a high level. When considering by aspect, there were 2 aspects related at a medium level. The other than that, it was at a high level. The average order was from the highest to the lowest. The aspect of collaboration with the society, the aspect of finance of the scout, the aspect of organizing advanced learning-teaching of senior scout and the aspect of organizing learning teaching activities were at a high level. The aspect of learning and examination of the special subject of senior scout and the aspect of setting up the patrols or troops were related at a medium level.

KEYWORDS: Administration, Boy Scout Activities, Senior Boy Scout

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ได้ให้ความหมายของกิจการลูกเสือว่า เป็นกิจการที่มุ่งพัฒนาทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและมีความก้าวหน้าทั้งนี้เพื่อความสุขและความมั่นคงของประเทศชาติให้มีนิสัยสังเกตจดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย เห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณะประโยชน์ รู้จักทำการฝีมือ ฝึกฝนให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณีวัฒนธรรมและความมั่นคงของประเทศชาติ

กิจการลูกเสือถือว่าเป็นกิจกรรมที่หลักสูตรกำหนดอยู่ในกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และการจัดกิจกรรมมาโดยตลอด แต่การจัดการเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพราะเน้นเนื้อหาสาระโดยให้นักเรียนได้รู้ โดยการฟัง หรืออ่านเพียงอย่างเดียว ไม่อาจปลูกฝังลักษณะนิสัยต่าง ๆ เช่น ความเป็นผู้มีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ การบำเพ็ญประโยชน์ การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามกระบวนการลูกเสือ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบกิจกรรมกระบวนการลูกเสือครึ่งหนึ่ง ๆ จะมีขั้นตอนการสอนประกอบด้วย พิธีเปิดประชุมกอง เพลงหรือเกม ปฏิบัติกิจกรรมตามเนื้อหา เล่าเรื่องสั้นที่เป็นประโยชน์ และปิดประชุมกอง เป็นกระบวนการฝึกหรือสอนในลักษณะการปฏิบัติจริง โดยมุ่งให้ลูกเสือมีคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่ดีเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม ได้แก่ การฝึกให้มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความเป็นระเบียบ ว่องไว อุตสาหะ ฝึกการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีอบรมในด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น รวมทั้งมีการฝึกสมาธิและรู้จักสำนึก ในความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ (พรศรี ศรีสุข. 2544 : 12) ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ เพื่อพัฒนา ลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เพื่อความสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ (พระราชบัญญัติลูกเสือ. 2551 : 2)

ปัจจุบันพบว่าการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมยังไม่ดี ยังพอทำให้การพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งจะเห็นได้จากการที่ปัญหาของเยาวชนในบ้านเมืองจึงกล่าวได้ว่าโรงเรียนในระดับต่าง ๆ มีความสามารถในการผลิตปริมาณลูกเสือ แต่ได้คำนึงถึงคุณภาพหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของลูกเสือตามพระราชบัญญัติลูกเสือการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมีปัญหาต่าง ๆ

มากมาย ดังผลการวิจัยของ สุภัทรา ฤทธิบุตร (2524 : 112) พบว่าในการสอนลูกเสือในโรงเรียนนั้นมีปัญหาต่าง ๆ เช่น ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสนใจในการติดตามผลงานอย่างแท้จริง ผู้ร่วมงานตลอดจนผู้ปกครองนักเรียนไม่ให้ความสนใจในการติดตามผลอย่างแท้จริง ผู้ร่วมงานตลอดจนผู้ปกครองนักเรียนไม่เห็นความสำคัญและความร่วมมือในการสอนกิจกรรมลูกเสือเท่าที่ควร ปัญหาหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนคือ ปัญหาที่ตัวผู้สอน ในขณะที่ผลการวิจัยของ สมหมาย พึ่งทองหล่อ และคณะ (2539 : 81) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือในโรงเรียนประถมทั่วราชอาณาจักร พบว่า ครูผู้สอนวิชาลูกเสือขาดทักษะทางวิชาลูกเสือ ครูผู้สอนวิชาลูกเสือไม่มีวุฒิทางลูกเสือ ครูไม่เข้าใจนโยบาย และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาลูกเสือ ครูไม่เข้าใจในการประเมินผลวิชาลูกเสือ ครูส่งเสริมและให้ความสนใจกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนค่อนข้างน้อย ครูเป็นผู้มีกระบวนการสำคัญยิ่งต่อการจัดการเรียนกิจกรรมลูกเสือหากครูไม่มีความรู้ไม่เข้าใจในกระบวนการสอนไม่มีความรู้ในวิชาลูกเสือหรือขาดคุณสมบัติต่าง ๆ ดังผลวิจัยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือในโรงเรียนก็จะไม่ประสบความสำเร็จ การจัดกิจกรรมลูกเสือจะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงให้เหมาะสมโดยมุ่งเน้นให้กิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติจริงโดยการศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน การทำงานเป็นกลุ่ม และการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามลักษณะความพร้อมความต้องการและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามคุณลักษณะของสถานศึกษาและมีการกำกับดูแลอย่างจริงจัง

จากสภาพดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัย มีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ตามหลักการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ (2534 : 28) 6 กิจกรรม ได้แก่ การจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ การเรียนและการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ การจัดการเรียนการสอนอย่างก้าวหน้าของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ การให้ความร่วมมือกับสังคม และการเงินลูกเสือ เพื่อที่จะได้นำผลการศึกษาไปพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ และนำผลการศึกษาไป พิจารณา ปรับปรุง การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร

การศึกษการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำนวน 112 แห่ง มีผู้บริหาร และ หัวหน้ากิจกรรมลูกเสือ ทั้งสิ้น จำนวน 112 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

การบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ตามหลักการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ (2534 : 28) 6 กิจกรรม ได้แก่ 1) การจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 3) การเรียนและการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 4) การจัดการเรียนการสอนอย่างก้าวหน้าของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 5) การให้ความร่วมมือกับสังคม 6) การเงินลูกเสือ

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 112 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 56 คน แบ่งเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก 35 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 12 โรงเรียนขนาดใหญ่ 6 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3 โรงเรียน และ หัวหน้ากิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 56 คน แบ่งเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก 35 คน โรงเรียนขนาดกลาง 12 คน ขนาดใหญ่ 6 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิทางลูกเสือ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามหลักการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ (2534 และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตแนะนำจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มประชากร เพื่อขออนุญาตใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลในโรงเรียนที่เป็นประชากร
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ที่ออกโดยบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี พร้อมแบบสอบถามไปติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นประชากร เพื่อขออนุญาตให้ตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามให้กับผู้บริหารและหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนที่เป็นประชากร จำนวน 112 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 112 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 ด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เป็นรายด้านและโดยรวม แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มา เปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ค่าเฉลี่ยเป็นระดับ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ศึกษาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรจำแนกตามสถานภาพ จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 112 คน จำแนกตามตำแหน่ง เป็นผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 50 และเป็นหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 50

2. การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน นอกนั้นอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการให้ความร่วมมือกับสังคม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.78$, $\sigma = 0.34$) รองลงมา คือ ด้านการเงินลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.70$, $\sigma = 0.49$) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างก้าวหน้าของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.67$, $\sigma = 0.61$) รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.55$, $\sigma = 0.46$) รองลงมา คือ ด้านการเรียนและการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.47$, $\sigma = 0.57$) และ ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.38$, $\sigma = 0.53$)

3. ผลการวิจัย เรื่อง การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เมื่อพิจารณารายด้านและนำมาสรุปผลการวิจัย ดังนี้

3.1 ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.38$, $\sigma = 0.53$) เมื่อพิจารณารายข้อ 3 อันดับแรก พบว่า การรับสมัครและการจัดทำ ล.ส.3 มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.64$, $\sigma = 0.73$) รองลงมา คือ การจัดทำทะเบียนลูกเสือของโรงเรียน ล.ส.8 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.59$, $\sigma = 0.71$) และ กระบวนการเสนอเพื่ออนุมัติการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.51$, $\sigma = 0.84$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การขอแต่งตั้งผู้กำกับลูกเสือและรองผู้กำกับลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.17$, $\sigma = 0.85$)

3.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.55$, $\sigma = 0.46$) เมื่อพิจารณารายข้อ 3 อันดับแรก พบว่า การจัดกิจกรรมรายวิชาเพื่อขอรับเครื่องหมายลูกเสือโลก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.67$, $\sigma = 0.60$) รองลงมา คือ การจัดกิจกรรม 8 รายวิชาเพื่อขอรับเครื่องหมายลูกเสือหลวง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.66$, $\sigma = 0.68$) การจัดพิธีเข้าประจำกอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.62$, $\sigma = 0.59$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การฝึกอบรมรายวิชาการเป็นผู้นำเพื่อขอรับเครื่องหมายลูกเสือหลวง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.43$, $\sigma = 0.74$)

3.3 ด้านการเรียนและการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.47$, $\sigma = 0.57$) เมื่อพิจารณารายข้อ 3 อันดับแรก พบว่า การจัดกิจกรรมการสอบวิชาพิเศษขณะอยู่ค่ายพักแรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.65$, $\sigma = 0.67$) รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมการสอบวิชาพิเศษนอกจาก เวลาเรียนกิจกรรมลูกเสือตามปกติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.63$, $\sigma = 0.66$) และ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอบวิชาพิเศษโดยบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.45$, $\sigma = 0.75$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดการเรียนการสอนสอบวิชานักผจญภัยเพื่อขอรับเครื่องหมายสายงูยงยศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.28$, $\sigma = 0.92$)

3.4 ด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างก้าวหน้าของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.67$, $\sigma = 0.61$) เมื่อพิจารณารายข้อ 3 อันดับแรก พบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบรุ่นพี่รุ่นน้อง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.83$, $\sigma = 0.63$) รองลงมา คือ การจัดพิธีถวายราชสดุดีพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.71$, $\sigma = 0.75$) และ การจัดฝึกอบรมรายวิชาเฉพาะที่ผู้เรียนสนใจ และถนัดโดยการเข้าค่ายพักแรม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในระดับมาก ($\mu = 3.69$, $\sigma = 0.81$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.59$, $\sigma = 0.71$)

3.5 ด้านการให้ความร่วมมือกันสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.78$, $\sigma = 0.34$) เมื่อพิจารณารายข้อ 3 อันดับแรก พบว่า การจัดกิจกรรมภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการรณรงค์ในด้านต่าง ๆ เช่นความสะอาด การเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.16$, $\sigma = 0.56$) รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมภายในโรงเรียนด้านการบำเพ็ญประโยชน์เนื่องในวันสำคัญของชาติ และวันลูกเสือโลกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.11$, $\sigma = 0.49$) และ

การจัดกิจกรรมภายในโรงเรียนเกี่ยวกับ ศาสนาเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.08$, $\sigma = 0.52$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดกิจกรรมบริการ ชุมชนด้านการพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.36$, $\sigma = 0.95$)

3.6 ด้านการเงินลูกเสือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.70$, $\sigma = 0.49$) เมื่อ พิจารณารายข้อ 3 อันดับแรก พบว่า การเก็บเงินบำรุงลูกเสือประจำปีตามระเบียบ ข้อบังคับของ คณะลูกเสือแห่งชาติ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.89$, $\sigma = 0.31$) รองลงมา คือ การรายงานการรับจ่ายเงินบำรุงลูกเสือให้หน่วยงานทางลูกเสือทราบตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก ($\mu = 3.83$, $\sigma = 0.63$) และ การจัดให้มีการแจกแจงรายรับรายจ่ายให้ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือทราบ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.75$, $\sigma = 0.79$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด คือ การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเงินลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.49$, $\sigma = 0.50$)

การอภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับปาน กลาง 2 ด้าน นอกนั้นอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เป็นสิ่งสำคัญและ จำเป็น ดังที่กระทรวงศึกษาธิการได้ เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา ที่จะต้องให้ สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและความเจริญก้าวหน้าทาง วิทยาการสมัยใหม่ จึงกำหนดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ ที่มีจุดประสงค์ที่จะพัฒนา คุณภาพของ ผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข กลุ่มกิจกรรม ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้าง เยาวชนของ ชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม มีระเบียบวินัยปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ เพื่อสังคมนั่นก็ คือ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อีกกิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญ ดังที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรของโรงเรียน นักเรียนจะต้องเรียนรู้และผ่านการประเมินของ

กิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารี ซึ่งเป็นกิจกรรมนักเรียนที่มีประโยชน์มากสำหรับลูกเสือเนตรนารี ที่ได้จะรับความรู้ทั้งภาควิชาการและภาคปฏิบัติ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับ วิเชียร รุ่งทวีชัย (2540 : 4) ได้ให้คำจำกัดความ กิจกรรมลูกเสือ หมายถึง กิจกรรมภาคบังคับใน หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) โดยให้ใช้เวลา จัดกิจกรรม 1 คาบ ต่อสัปดาห์ทุกภาคเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 เป็นต้นไป และหมายรวมถึง การดำเนินการที่ครอบคลุม การกิจตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่เกิดจากความสมัครใจของผู้เรียนมุ่งพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพิ่มเติมจาก กิจกรรมในกลุ่มสาระ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนช่วยคิดช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหาส่งเสริมศักยภาพ ของผู้เรียนอย่างเต็มที่ รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย รับผิดชอบ รู้สิทธิและ หน้าที่ของตนเอง ในการอยู่ร่วมกันตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

1. ด้านการให้ความร่วมมือกับสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการรณรงค์ในด้านต่าง ๆ เช่น ความสะอาด การเลือกตั้ง ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การให้ความร่วมมือกับสังคมเป็นกิจกรรมที่ลูกเสือ ได้ฝึกปฏิบัติจริงเพื่อ สนองตอบการช่วยเหลือสังคม สอดคล้องกับคณะลูกเสือแห่งชาติที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา ลูกเสือ ทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วย สร้างสรรค์ สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ ประกอบด้วย กิจกรรมภายในโรงเรียน กิจกรรม เพื่อชุมชน และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Moreillon (1990 : Abstract) ได้วิจัยเรื่อง “Scouts Serving the Cause of Literacy, Literacy Lesson.” พบว่า การบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือได้ขยายออกไปในรูป ของ ขบวนการอย่างกว้างขวางทั่วโลก จุดมุ่งหมายของการลูกเสือคือ การช่วยเหลือในเรื่อง สุขภาพ ร่างกาย สติปัญญา สังคมและการพัฒนาจิตใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ สามารถ บูรณาการเข้า กับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดีอย่างกว้างขวาง เช่น ในอินโดนีเซียใช้กิจกรรม ลูกเสือเข้ามาบริหาร การจัดการเรียนรู้ของโครงการการรู้หนังสือ โดยใช้กิจกรรมลูกเสือเข้ามา มีบทบาท ได้รับการ ร่วมมือในการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดีตามวัตถุประสงค์ของการบริหารงาน

2. ด้านการเงินลูกเสือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเก็บเงิน บำรุงลูกเสือประจำปีตามระเบียบ ข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การเก็บ เงินบำรุงลูกเสือประจำปีตามข้อบังคับคณะ ลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชา

ลูกเสือ พ.ศ. 2509 โดยเรียกเก็บจากลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ กรรมการลูกเสือพิเศษ และเจ้าหน้าที่ ลูกเสือและให้ผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวนำเงินรายได้มาใช้จ่ายในกิจการลูกเสือ เพื่อการดำเนินงานบำรุงองค์กร ด้วยความเสียสละ และสร้างความภาคภูมิใจให้กับลูกเสือทั้งงบประมาณมาจากน้ำพักน้ำแรงของ ตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พลเดช ศรีบุญเรือง (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารกิจการลูกเสือ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่ไม่เคย ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ไม่ค่อยจะเห็นประโยชน์ และเห็นคุณค่าของ กิจกรรมลูกเสือ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือบางคนขาดความรู้ทักษะ และประสบการณ์ ในการจัดทำ วัสดุอุปกรณ์ และเอกสารคู่มือใช้สำหรับจัดกิจกรรมลูกเสือ ปัญหาที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ก็คือ ปัญหาเรื่องการเงินในการจัดกิจกรรมลูกเสือไม่เพียงพอ

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างก้าวหน้าของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการเรียนการสอนแบบรุ่นพี่รุ่นน้อง ที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดการเรียนการสอนอย่างก้าวหน้าของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เป็นการจัด กิจกรรมเพิ่มเติมจากกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามหลักสูตร และการเรียนการสอนวิชาพิเศษ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ลูกเสือพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะการดำรงชีวิตได้อย่างดียิ่งขึ้น ได้แก่ กิจกรรมทัศนศึกษา เข้าค่ายพักแรม เชิญวิทยากรพิเศษมาบรรยายให้ความรู้ กิจกรรมสร้างงาน กิจกรรมลูกเสือรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์แลกเปลี่ยนความรู้ และกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม สำคัญๆ ของลูกเสือ เช่น พิธีถวายราชสดุติ พิธีสวนสนาม และทบทวนกฎและคำปฏิญาณ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ สุทธิสาร (2562 : 89) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อยู่ในระดับมาก และปานกลาง ตามลำดับ 2) ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ ไม่แตกต่างกันและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ 3) ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติหน้าที่ใน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ สถิติ .05 4) ผู้บริหารและครูในเขตพื้นที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ไม่แตกต่างกัน 5) แนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัด นครพนม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านการ

จัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศ ติดตาม ด้าน การวัด และ ประเมินผล

4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมรายวิชาเพื่อขอรับเครื่องหมายลูกเสือโลก ที่เป็นเช่นนี้ เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ใน 1 ชั่วโมง ประกอบด้วย ขั้นตอน ดังนี้ การเปิดประชุมกอง การเล่นเกมหรือร้องเพลง การสอนเนื้อหา ซึ่งประกอบด้วย หลักสูตร เครื่องหมายลูกเสือโลกเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ เครื่องหมายลูกเสือหลวง การเล่า เรื่องสั้นที่เป็นคติ และการปิดประชุมกองสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรพล ทองสัมฤทธิ์ (2550 : 121) ได้ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือของครู กรณีศึกษาโรงเรียนในเขตอำเภอเขาค้อ พบว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือของครู กรณีศึกษา โรงเรียนในเขตอำเภอเขาค้อ ที่ผ่านและไม่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านสื่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้าน การวัดผลและประเมินผล ด้านครูผู้จัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านเนื้อหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านเวลา ที่ใช้จัดกิจกรรมลูกเสือที่ใช้จัดการเรียนการสอนลูกเสือ และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดกิจกรรม ลูกเสือของครูโรงเรียนในเขตอำเภอเขาค้อที่ผ่านและไม่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ พิจารณารายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านโดยไม่แตกต่างกัน

5. ด้านการเรียนและการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมการสอบวิชาพิเศษขณะอยู่ค่ายพักแรม ที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดกรเรียนการสอนวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เป็นการฝึกอบรม ลูกเสือ ซึ่งประกอบไปด้วยหลักสูตร หลักสูตรเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ซึ่งจะต้องผ่านการสอบหลักสูตรวิชาพิเศษ จำนวน 76 รายวิชาตามความสนใจ โดยมีแนวปฏิบัติที่สำคัญ ได้แก่ ทำการสอบวิชาพิเศษ โดยใช้เวลานอกเหนือจากที่ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมตามปกติ หรือในขณะที่อยู่ค่ายพัก แรม วิชาพิเศษลูกเสือวิชาใดที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับกิจกรรมที่ลูกเสือเข้าร่วมตามปกติก็นำไปบูรณาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัญญา ใต้ชน (2559 : บทคัดย่อ) การศึกษาความสัมพันธ์ของกิจกรรมลูกเสือกับการเป็นพลเมืองดี ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดเมืองพัทยาการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของกิจกรรมลูกเสือกับการเป็นพลเมืองดีและแนวทางพัฒนากิจกรรมลูกเสือกับการเป็นพลเมืองดีในโรงเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษา สังกัดเมืองพัทยา โดยศึกษาจากตัวแปรการจัดกิจกรรมลูกเสือ 3 ด้าน และการเป็น

พลเมืองดีของลูกเสือ 6 ด้าน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียน ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา สังกัดเมืองพัทยา จำนวน 246 คน ผลการวิจัย พบว่า 1. การจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดเมืองพัทยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. การเป็นพลเมืองดีของลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัด เมืองพัทยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3. ลูกเสือที่มีเพศและระดับชั้นต่างกัน มีระดับการเป็นพลเมืองดี โดยรวมไม่แตกต่างกัน 4. กิจกรรมลูกเสือมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นพลเมืองดีของลูกเสือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และมีความสัมพันธ์กันสูงถึงร้อยละ 83.5 แนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมลูกเสือกับการเป็นพลเมืองดีของลูกเสือในโรงเรียน

6. ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรับสมัครและการจัดทำ ล.ส.3 ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือโรงเรียนจะต้องขอแต่งตั้งกับผู้อำนวยการ ลูกเสือจังหวัด การเรียกชื่อกองหรือกลุ่มลูกเสือให้เรียกตามชื่อโรงเรียน หรือสถานที่ตั้งกลุ่ม กอง ลูกเสือ ประกอบด้วยหมู่ลูกเสือ 2-6 หมู่ มีลูกเสือหมู่ละ 4-8 คน และจะต้องมีผู้กำกับลูกเสือ 1 คน รองผู้กำกับ 1 คน การขอตั้งกองลูกเสือหรือกลุ่มลูกเสือ ให้ใช้แบบ ลส. 1 จำนวน 3 ฉบับ การขอแต่งตั้งผู้กำกับลูกเสือและรองผู้กำกับ ใช้แบบ ลส. 2 คนละ 3 ฉบับ ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ต้องได้รับการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ บทบาทหน้าที่ของผู้กำกับลูกเสือ คือ ผูกอบรม รับผิดชอบกิจกรรม กองลูกเสือ วินัยลูกเสือ และการเงินของกองลูกเสือ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณ แบนคง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานกิจกรรมลูกเสือของผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายกิจกรรมทั้ง 5 กิจกรรม ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง การปฏิบัติงาน กิจกรรมลูกเสือผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ภูเก็ต จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ โดยภาพรวมความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบราย กิจกรรม พบว่า การจัดตั้งกลุ่มลูกเสือหรือกองลูกเสือและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีข้อค้นพบที่ผู้วิจัยต้องการ

เสนอแนะ ด้านการเรียนและการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และ ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ ควรมีการขอแต่งตั้งผู้กำกับลูกเสือและรองผู้กำกับลูกเสือให้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนที่กำหนด

1.2 ด้านการเรียนและการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ควรมีการจัดการเรียนการสอนวิชานักผจญภัยเพื่อขอรับเครื่องหมายสายโยงยศให้กับนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

2.2 ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ, สำนักงาน. (2534). *ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ* (ฉบับที่13) พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การค้ำของครูสภา.

พลเดช ศรีบุญเรือง. (2534). *การบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 11. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.*

วิเชียร รุ่งทวีชัย. (2540). *กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*

วีรพล ทองสัมฤทธิ์. (2550). *การศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือของครู : กรณีศึกษาโรงเรียนในเขตอำเภอเขาค้อ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. เพชรบูรณ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.*

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. (2551). *พระราชบัญญัติลูกเสือ.* กรุงเทพมหานคร: ครุสภาลาดพร้าว.

สมหมาย พึ่งทองหล่อ (2539). *การศึกษาการบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา*

มหบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ บางแสน.

สัญญา โต๊ะหน. (2559). *การศึกษาความสัมพันธ์ของกิจกรรมลูกเสือกับการเป็นพลเมืองดีใน
โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาสังกัดเมืองพัทยา*. การศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
บูรพา.

สุภัทรา ฤทธิบุตร. (2524). *ปัญหาการสอนลูกเสือของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขต
กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา
คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรุณ แป้นคง. (2542). *การปฏิบัติงานกิจกรรมลูกเสือของผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต*. วิทยานิพนธ์การ
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตและสาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ.

อมรรัตน์ สุทธิสาร. (2562). *สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม*_วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม. ปี
ที่ 1 ฉบับที่ 2 : กรกฎาคม – ธันวาคม 2554.

Moreillon, Jscques. (1990). *Scout Serving the Cause of Literacy Lesson*. International Bureau
of Eeucation, Geneva (Switzerland)

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
The Development of English Reading Comprehension Ability Using
Collaborative Strategic Reading of Prathomsuksa 6 Students

วรินยา วารีย์¹
Warinya Waree¹

Received: 10 มีนาคม 2563 Revised: 10 เมษายน 2563 Accepted: 10 เมษายน 2563

บทคัดย่อ

วิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียนและศึกษาเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านจิวพังฮองหนองท่ม อำเภอวาริชภูมิ สำนักงานงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม แบบแผนของการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผนๆ ละ 2 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และแบบวัดเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบทีแบบกลุ่มเดียวและการทดสอบแบบทีแบบไม่อิสระ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

¹ นักศึกษาลัทธิศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้พูดภาษาอื่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี; Master Student of Arts Program, Program in Teaching English to Speakers of other Languages, Udon Thani Rajabhat University, Thailand; e-mail : pangpang535@hotmail.com

1) นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ก่อนเรียนเท่ากับ 18.90 คิดเป็นร้อยละ 47.25 และคะแนนหลังเรียนเท่ากับ 30.30 คิดเป็นร้อยละ 75.75 ซึ่งนักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ 70 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพบว่า ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2) นักเรียนมีเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ อยู่ในระดับดี

คำสำคัญ : ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ, กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ, เจตคติ

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare students' english reading comprehension ability before and after using collaborative strategic reading of Prathomsuksa 6 students and to study the students' attitude towards teaching English reading comprehension and using collaborative strategic reading. The sample consisted of 20 Prathomsuksa 6 students at Banngiwpanghonongtom School, Warichaphum District under the Primary Educational Service Area Office 2, in the first semester of the academic year 2019, selected through cluster random sampling. The design of this research was a one group pretest–posttest design. The research instruments included 12 lesson plans, an English reading comprehension ability test and an attitude questionnaire. The experiment lasted twelve weeks, 2 hours a week with the total of 24 hours. The mean, percentage, standard deviation, one sample t–test and t–test for dependent samples were used for data analysis. The findings of this research were as follows:1)The students' pretest and posttest mean scores of English reading comprehension ability were 18.90 or 47.25 percent and 30.30 or 75.75 percent respectively. The posttest mean score was higher than 70 percent. The students' english reading comprehension ability was found to be significantly higher than that of the pretest. 2)The students' attitude towards teaching english reading comprehension using collaborative strategic reading was at a good level.

KEYWORDS: English Reading Comprehension, Collaborative Strategic Reading, Attitude

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคโลกาภิวัตน์ สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงในทุกมิติของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี อันเป็นผลมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ประเทศไทยยังคงเป็นประเทศหนึ่งในประชาคมโลกที่ได้รับผลกระทบอย่างมากต่อการเจริญเติบโตของเทคโนโลยีสารสนเทศในช่วงศตวรรษที่ 21 ดังนั้น จึงต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้ก้าวทันกับเทคโนโลยี และรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพราะสารสนเทศส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษจึงต้องพัฒนาความสามารถของคนไทย ตลอดจนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อให้สามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 190) ที่ได้ระบุว่า ภาษาถือเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตของมนุษย์ มนุษย์สามารถเรียนรู้ภาษาเพื่อการดำรงชีวิตโดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์กับชุมชนและโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ และสามารถพัฒนาภาษาของตนได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเรียนภาษาอังกฤษตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาษาช่วยให้คนรู้จักคิดและแสดงออกถึงความคิดด้วยการพูด การเขียน และการกระทำซึ่งเป็นผลจากการคิด ถ้าไม่มีภาษาคนจะคิดไม่ได้ ถ้าคนมีภาษาน้อย มีคำศัพท์น้อย ความคิดเห็นของคนก็จะแคบไม่กว้างไกล คนที่ใช้ภาษาได้ดีจะมีความคิดดีด้วยซึ่งส่งผลไปสู่การกระทำ ผลของการกระทำส่งผลไปสู่ความคิด ซึ่งเป็นพลังของภาษา ภาษาจึงมีบทบาทสำคัญ ต่อมนุษย์ เพราะช่วยให้มนุษย์พัฒนาความคิด ช่วยดำรงสังคมให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข ซึ่งกรมวิชาการ (กรมวิชาการ, 2552: 45) ระบุว่า การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความสำคัญอย่างยิ่งในการใช้ชีวิตประจำวันเพราะเราสามารถเห็นภาษาได้ทุกที่ เช่น ในการอ่านเอกสาร หนังสือพิมพ์ ป้ายประกาศ ฉลากสินค้า ตำราวิชาการ และสื่อบันเทิงต่างๆ จึงทำให้ภาษามีบทบาทมากซึ่งวิจารณ์ พานิช (2555: 16-21) ได้กล่าวถึง คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กมีความรู้ ความสามารถ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมทางด้านต่างๆ ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กสามารถอ่านได้อย่างเข้าใจ อีกทั้งยังก่อให้เกิดความรู้ ความสามารถ และทักษะการจำ ตลอดจนความพร้อมต่างๆ ทั้งนี้ผู้อ่านต้องสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการพัฒนาความคิดและสติปัญญา ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตในสังคมโลกที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว มีการ

เผยแพร่ข้อมูลอย่างไม่หยุดยั้ง ดังนั้นกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมากโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และเต็มศักยภาพ โดยต้องอาศัยการฝึกฝนการคิดวิเคราะห์และการตีความหมายในการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนจะต้องอาศัย 4 ทักษะในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ประกอบไปด้วย ทักษะการฟัง (Listening Skill) ทักษะการพูด (Speaking) ทักษะการอ่าน (Reading skill) และทักษะการเขียน (Writing Skill) ซึ่งใน 4 ทักษะนี้ ทักษะการอ่านถือว่าเป็นทักษะที่สำคัญมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สาลี รักสุทธี (2553: 2) ที่ได้อธิบายว่า การอ่านเป็นเครื่องมือช่วยให้ประสบความสำเร็จและประกอบอาชีพต่างๆได้ เพราะผู้อ่านสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนาตนเองและพัฒนางานในหน้าที่ของตนให้เจริญก้าวหน้าการอ่านเพื่อความเข้าใจถือเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการอ่านและหัวใจของการอ่านทุกชนิด ผู้เรียนต้องเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนถ่ายทอด และนอกจากนี้ มิลเลอร์ (Miller, 1990: 4-7) ได้อธิบายว่าการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนในการแปลความ ตีความและวิเคราะห์ สรุปความ จากผลการอ่านภาษาอังกฤษ ตลอดจนสามารถอ่านบทความ เรื่องราวที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้ เช่นเดียวกับ วิลเลียมส์ (Williams, 1994: 3) ที่กล่าวว่า การอ่านเป็นหัวใจของการเรียนรู้ เป็นทักษะที่อยู่กับผู้เรียนนานที่สุด และเป็นทักษะเดียวที่อยู่กับผู้เรียนไปตลอดชีวิต ผู้เรียนสามารถหาความรู้เพิ่มเติมได้ตลอดเวลาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของนัททอลล์ (Nuttall, 1996: 128) ที่กล่าวเสริมอีกว่าวิธีหนึ่งที่จะพัฒนาความรู้ด้านภาษาต่างประเทศได้คือ อ่านให้มาก เรียนรู้วิธีการอ่านด้วยการอ่าน หากต้องการให้ผู้อ่านสามารถอ่านได้ดีขึ้น วิธีเดียวที่จะทำให้การอ่านนั้นบรรลุเป้าหมายและพัฒนาสมรรถนะขีดความสามารถได้คือ ต้องอ่านให้มากขึ้น เพื่อเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และสังคมโลก ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่าการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการแสวงหาความรู้ ความคิด ความเข้าใจและการแก้ไขปัญหาต่างๆ นอกจากนี้การอ่านยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาอารมณ์และจิตใจ กล่าวคือ การอ่านเป็นการสนองต่อความต้องการทางด้านจิตใจ ช่วยให้ผู้อ่านมีความสุข ความบันเทิงใจ ผ่อนคลาย ความตึงเครียดทางอารมณ์ แต่ยังมีผู้เรียนจำนวนมากที่ประสบปัญหาทางด้านของการอ่านซึ่งสอดคล้องกับ สุนันทา มั่นเศรษฐี (2552 :9) ที่กล่าวว่า ปัญหาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ มี 3 ด้าน คือ ปัญหาแรก ตัวครู คือครูผู้สอนใช้วิธีการสอนที่ไม่เหมาะสม ขาดเทคนิคการสอนอ่าน รวมทั้งขาดอุปกรณ์การสอน ปัญหาที่สอง ปัญหาที่ตัวผู้เรียน คือผู้เรียนขาดทักษะด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจหรือมีแรงจูงใจในการอ่านน้อย และ

ปัญหาเกี่ยวกับความไม่เหมาะสมของบทอ่านซึ่ง อ่านยาก หรือ อ่านง่ายเกินไป ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ยังคงเป็นปัญหาอยู่มาก

จากรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของฝ่ายวิชาการโรงเรียนบ้านจัวพังฮอนงทม ประจําปีการศึกษา 2559 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 23.80 และในปี 2560 คะแนนเฉลี่ยรวมได้ 22.30 (โรงเรียนบ้านจัวพังฮอนงทม, 2559: 13) ซึ่งไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด อาจเป็นเพราะนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถแปลคำศัพท์จากบทอ่าน ไม่สามารถตอบคำถามหรือประเด็นที่สำคัญได้ จึงทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์เนื้อหา หรือบทอ่านได้ ไม่สามารถแยกแยะความรู้ ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นต่างๆ ได้ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการทดสอบระดับชาติ ได้เปิดเผยผลการประเมินคุณภาพการศึกษา หรือ O-NET (Ordinary National Educational Test) ในรายวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบ้านจัวพังฮอนงทมได้คะแนนเฉลี่ยระดับชาติ เท่ากับ 32.14 (สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ, 2561) จากผลสรุปการวิเคราะห์ พบว่า ในสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร การจับใจความสำคัญแก่นสาระ หัวข้อเรื่อง การวิเคราะห์เรื่อง ขาว เหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำกว่าสาระอื่น สอดคล้องกับการสังเกตของครูผู้สอน พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ มีปัญหาในการอ่านภาษาอังกฤษ เนื่องจากผู้เรียนไม่เข้าใจในสิ่งที่ผู้อ่านถ่ายทอด ไม่สามารถจับใจความสำคัญและสรุปเรื่องที่อ่านได้ นักเรียนไม่มีแรงจูงใจในเรื่องที่อ่าน เนื้อหาของบทอ่านไม่น่าสนใจและยากเกินไป นักเรียนไม่สามารถเชื่อมโยงเนื้อเรื่องที่ต่อเนื่องกันได้อีกทั้งนักเรียนยังมีความรู้ด้านคำศัพท์และโครงสร้างและไวยากรณ์ต่างๆไม่เพียงพอ วิธีการในการพัฒนาทักษะการอ่านนั้นมีอยู่หลายวิธี นักวิจัยและนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอเทคนิคและงานวิจัยการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษซึ่งผู้วิจัยเลือกกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategic Reading) ที่พัฒนาโดยคลิงเนอร์ และวอห์น (Klinger & Vaughn, 1999: 738-747) โดยมีขั้นตอนในการอ่าน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การทำนาย (Preview) วิธีนี้ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนโดยเชื่อมโยงจากเนื้อเรื่องและความรู้เดิมของผู้เรียนอีกทั้งกลวิธีนี้ช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจที่จะอ่านมากขึ้น เช่น การสังเกตชื่อเรื่อง คำสำคัญที่เน้นหรือขีดเส้นใต้รูปภาพประกอบ ซึ่งขั้นตอนนี้จะอยู่ในขั้นก่อนการอ่าน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการอ่าน ขั้นที่ 2 กลวิธีการทำความเข้าใจ (Click & Clunk) วิธีนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถประเมินความเข้าใจของตนเอง โดยแบ่งออกเป็นคำที่รู้ความหมาย (Click) และคำที่ไม่รู้ความหมาย (Clunk) เช่น การอ่านใหม่อีกครั้งโดยใช้บริบทช่วยหาความหมาย หาความหมายโดยใช้ prefix-suffix หรือใน

ที่สุดแล้วอาจหาความหมายจากพจนานุกรม ขั้นที่ 3 กลวิธีหาใจความสำคัญ (Get the gist) วิธีนี้ช่วยให้ผู้เรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน และความสำคัญแต่ละย่อหน้า ซึ่งผู้เรียนจะสามารถเล่าเรื่องที่อ่านได้ด้วยตัวของตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้อย่างชัดเจน เช่น ผู้เรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่านเป็นคำพูดตัวเองได้ ขั้นที่ 4 กลวิธีการสรุปประเด็นที่ได้ (Wrap up) วิธีนี้ช่วยให้ผู้เรียนทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน โดยการฝึกตั้งคำถาม-ตอบ เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านโดยอาจใช้ WH-question มาช่วยในการตั้งคำถาม เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของคลิงเนอร์และไวท์น (Klinger & Vaughn, 2000) ได้ศึกษาพฤติกรรมในการช่วยเหลือกันของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนแบบร่วมมือ (CSR) โดยศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง จำนวน 37 คน ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือมีคะแนนในการทดสอบคำศัพท์

นอกจากนี้ กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือนี้ช่วยในการอ่านแก้ไขปัญหาร่วมกันทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งการเรียนรู้แบบร่วมมือนี้ นับว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังที่ กานต์ พจี รัตนแสง (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือโดยใช้สื่อภาพประกอบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 32 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามวัดความรู้ด้านการอ่านภาษาอังกฤษจากหนังสือภาพประกอบอิเล็กทรอนิกส์ แบบจดบันทึกความเห็นและแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยายและวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองมีค่าประสิทธิภาพ เจนี (Jeanie, 2011) ได้ศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น การศึกษารุ่นนี้เป็นเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกับนักเรียนที่ไม่ได้เรียนรูปแบบนี้มีแผนการจัดกิจกรรมการสอนแบบร่วมมือให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกันโดยละความสามารถมีเด็กเก่ง ปานกลางและอ่อนในกลุ่มนักเรียนเกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันทำให้ค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าห้องเรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากความสำคัญและปัญหาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือของคลิงเนอร์และไวท์น (Klinger & Vaughn, 1999: 738-747) มาพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านจิวพังฮอนงทม สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 โดยในการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการจะศึกษาว่า การสอนอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ จะช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเพื่อ ความเข้าใจของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ และต้องการทราบว่านักเรียนมีเจตคติ ต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมืออยู่ในระดับใด ซึ่ง ผลการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการนำไปใช้พัฒนากิจกรรมการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อ ความเข้าใจต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความ เข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลัง เรียน
2. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการ อ่านแบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐาน ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความ เข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือมีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ไม่น้อย กว่าร้อยละ 70
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หลัง เรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 9 สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จังหวัดสกลนคร รวมทั้งสิ้น 35 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. **ตัวแปรต้น** ได้แก่ การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบรวมมือ

2. **ตัวแปรตาม** ได้แก่

2.1 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

2.2 เจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบรวมมือ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 9 สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จังหวัดสกลนคร รวมทั้งสิ้น 35 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านจิวพังฮอหนองท่ม สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาเขต 2 จังหวัดสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 20 คน ซึ่งเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบรวมมือ ซึ่งแบ่งออกเป็น 12 เรื่อง แต่ละเรื่องจัดทำเป็นแผนการเรียนรู้ ได้แก่ My Story, Going Shopping, Good health, Animals, The Beautiful Word, Our Neighbors, We are Friends, Famous People, My Plan, Good Children, Out and about, และ Festival. แต่ละเรื่องจัดทำแผนการเรียนรู้จำนวน 1 แผน จำนวน 12 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง ซึ่งได้ผ่านการตรวจแก้ไข ทดลองใช้ และปรับปรุงมาแล้ว มี ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกแผน

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2563

Vol.8 No.2 July – December 2020

2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก (Multiple choice) จำนวน 40 ข้อ ใช้วัดความสามารถด้านการการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อ คำถามและจุดประสงค์ (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.23–0.71 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.25 – 0.58 และค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.82

3. แบบวัดเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ จำนวน 20 ข้อ 5 ระดับความคิดเห็นโดยใช้การวัดตามวิธีการของ ลิเคิร์ท (Liker Scale) ระดับความคิดเห็น มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการการอ่านภาษาอังกฤษเพื่ออ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 40 ข้อ ก่อนดำเนินการทดลองสอนใช้เวลา 60 นาที

2. ดำเนินการทดลองสอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ตามแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถด้านการการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 12 เรื่อง แต่ละเรื่องจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง

3. หลังจากดำเนินการทดลองครบตามกำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียนใช้เวลา 60 นาที และหลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบวัดเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ให้นักเรียนเลือกแสดงความเห็นต่อข้อความในแบบวัดเจตคติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความสามารถด้านการการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D) ร้อยละ (Percentage) และการทดสอบทีแบบไม่อิสระ (t-test for Dependent Samples)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งก่อนและหลังการเรียน

3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาแปลผลค่าตามเกณฑ์การแปลผลการวัดเจตคติ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนได้รับการพัฒนาการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ดังแสดงรายละเอียดดังนี้

1) นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ก่อนเรียนเท่ากับ 18.90 คิดเป็นร้อยละ 47.25 และ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 30.30 คิดเป็นร้อยละ 75.75 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 70 เมื่อทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ย พบว่า ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) ผลการศึกษาเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ของ นักเรียนพบว่า นักเรียนมีเจตคติโดยรวมต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบ ร่วมมือ อยู่ในระดับดี

การอภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน และศึกษาเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ จากผลการศึกษาสามารถอภิปรายผลเป็นประเด็นต่างๆ ตามลำดับดังนี้

1. ผลการศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 18.90 คิดเป็นร้อยละ 30.30 และคะแนนหลังเรียน เท่ากับ 47.25 คิดเป็นร้อยละ 75.75 จะเห็นว่านักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียนและไม่่น้อยกว่าร้อยละ 70 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1 ซึ่งการที่คะแนนก่อนเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำ อาจ

เนื่องมาจากนักเรียนขาดความรู้พื้นฐานด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ นักเรียนมีความรู้ด้านคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ไม่เพียงพอ ไม่สามารถแปลความ ตีความและสรุปวิเคราะห์ความในเนื้อเรื่องที่อ่านได้ นักเรียนไม่มีแรงจูงใจในเรื่องที่อ่าน เนื้อหาของบทอ่านไม่น่าสนใจและยากเกินไป นักเรียนไม่สามารถเชื่อมโยงเนื้อเรื่องที่ต่อเนื่องกันได้ รวมทั้งนักเรียนยังขาดการฝึกฝนการอ่านที่ถูกต้อง แต่หลังจากที่นักเรียนได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาในบทอ่านได้มากยิ่งขึ้น นักเรียนมีความสามารถในการแปลความ ตีความ สรุปวิเคราะห์ความจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้ นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญและหารายละเอียดของเนื้อเรื่องได้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้มาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีขั้นตอนการอ่านเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย มีการกระตุ้นให้นักเรียนได้คาดเดาเนื้อเรื่องจากส่วนสำคัญ มีขั้นตอนที่กระตุ้นให้นักเรียนได้ตั้งประสบการณ์และความรู้เดิมออกมาช่วยในการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับฮาร์เมอร์ (Harmer, 2001: 199) กล่าวถึงการอ่านว่า การอ่านเป็นทักษะที่ผู้อ่านเป็นฝ่ายรับข้อมูลและการจะเข้าใจเนื้อหาได้นั้นต้องมียอดประกอบของความรู้เดิมจากตัวผู้อ่าน การทำให้การอ่านแบบร่วมมือมีแบบฝึกหัดท้ายบท เป็นการทบทวนเนื้อเรื่องที่นักเรียนได้อ่าน ทำให้นักเรียนมีการจดจำเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น จึงส่งผลให้คะแนนความสามารถการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 อาจกล่าวได้ว่า การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้เพิ่มมากขึ้น

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์พจี รัตนแสง (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือโดยใช้สื่อภาพประกอบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 32 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบวัดความรู้ด้านการอ่านภาษาอังกฤษจากหนังสือภาพประกอบอิเล็กทรอนิกส์ แบบจดบันทึกความเห็นและแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยายและวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองมีค่าประสิทธิภาพ นอกจากนี้ เจนี (Jeanie, 2011) ได้ศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น การศึกษาครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกับนักเรียนที่ไม่ได้เรียนรูปแบบนี้มีแผนการจัดกิจกรรมการสอนแบบร่วมมือให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกันโดยความสามารถ มีเด็กเก่ง ปานกลางและอ่อนในกลุ่มนักเรียนเกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันทำให้ค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าห้องเรียนปกติ

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ

ประการแรก เนื่องจากก่อนเรียนนักเรียนขาดความรู้ด้านการแปลความ การตีความ และวิเคราะห์สรุปความเรื่องที่อ่าน อาจเนื่องมาจากนักเรียนไม่มีกลวิธีที่ช่วยให้ความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้นทั้งนี้หลังจากที่นักเรียนได้เรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการแปลความ ตีความ รวมถึงสามารถวิเคราะห์สรุปความเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น เนื่องจากการกระตุ้นให้นักเรียนได้คาดการณ์และเดาเนื้อเรื่องที่อ่านและยังสามารถทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้ง่าย การระบุข้อมูลที่รู้หรือไม่รู้เป็นการตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียน อีกทั้งนักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มโดยความสามารถรวมถึงมีการช่วยเหลือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันภายในกลุ่ม ทำให้นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติม นอกจากนั้น นักเรียนยังสามารถสรุปเนื้อเรื่องที่สำคัญได้อย่างง่าย โดยการนำข้อมูลจากขั้นตอนต่างๆมาสรุปรวมเป็นองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งส่งผลให้คะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้รับการฝึกฝนให้คิดอย่างเป็นระบบ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ประการที่สอง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เป็นกิจกรรมการสอนอ่านที่ช่วยเพิ่มความเข้าใจและพัฒนาที่พัฒนาโดยคลิงเนอร์ และไวท์น (Klinger & Vaughn, 1999: 738-747) โดยมีขั้นตอนในการอ่าน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การทำนาย (Preview) วิธีนี้ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนโดยเชื่อมโยงจากเนื้อเรื่องและความรู้เดิมของผู้เรียนอีกทั้งกลวิธีนี้ช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจที่จะอ่านมากขึ้น เช่น การสังเกตชื่อเรื่อง คำสำคัญที่เน้นหรือขีดเส้นใต้ รูปภาพประกอบ ซึ่งขั้นตอนนี้จะอยู่ในขั้นก่อนการอ่าน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการอ่าน ขั้นที่ 2 กลวิธีในการทำความเข้าใจ (Click & Clunk) วิธีนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถประเมินความเข้าใจของตนเอง โดยแบ่งออกเป็นคำที่รู้

ความหมาย (Click) และคำที่ไม่รู้ความหมาย (Clunk) เช่น การอ่านใหม่อีกครั้งโดยใช้บริบทช่วยหาความหมาย หาความหมายโดยใช้ prefix-suffix หรือในที่สุดแล้วอาจหาความหมายจากพจนานุกรม ขั้นที่ 3 กลวิธีหาใจความสำคัญ (Get the gist) วิธีนี้ช่วยให้ผู้เรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน และความสำคัญแต่ละย่อหน้า ซึ่งผู้เรียนจะสามารถเล่าเรื่องที่อ่านได้ด้วยตัวของตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้อย่างชัดเจน เช่น ผู้เรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่านเป็นคำพูดตัวเองได้ ขั้นที่ 4 กลวิธีการสรุปประเด็นที่ได้ (Wrap up) วิธีนี้ช่วยให้ผู้เรียนทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน โดยการฝึกตั้งคำถาม-ตอบ เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านโดยอาจใช้ WH-question มาช่วยในการตั้งคำถาม เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าเข้าใจ ดังที่คลิงเนอร์และไวท์น (Klinger & Vaughn, 2000) ได้ศึกษาพฤติกรรมในการช่วยเหลือกันของนักเรียนที่เรียนโดยการใช้กลวิธีการเรียนแบบร่วมมือ (CSR) โดยศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง จำนวน 37 คน ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือมีคะแนนในการทดสอบคำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ สแตนดิช (Standish, 2005) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือวิธีการสอนเขียนโดยตรง และเจตคติของนักเรียนเกรด 6 จำนวน 3 ห้องเรียน โดยแบ่ง 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มทดลองและอีก 2 ห้องเป็นกลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือและวิธีการสอนเขียนโดยตรง มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมทั้ง 2 กลุ่ม และเจตคติของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มที่มีต่อการเขียนไม่ต่างกัน

ดังนั้นการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นและทำให้นักเรียนมีผลคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์พจี รัตนแสง (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือโดยใช้สื่อภาพประกอบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 32 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบวัดความรู้ด้านการอ่านภาษาอังกฤษจากหนังสือภาพประกอบอิเล็กทรอนิกส์ แบบจดบันทึกความเห็นและแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยายและวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองมีค่าประสิทธิภาพของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือกับการใช้หนังสือประกอบภาพอิเล็กทรอนิกส์อยู่ที่ระดับ 86.37 ต่อ 85.10 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2. คะแนนเฉลี่ย

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือโดยใช้หนังสือประกอบภาพอิเล็กทรอนิกส์ ค่าเฉลี่ย 4.16 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.17 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือโดยใช้หนังสือประกอบภาพอิเล็กทรอนิกส์

3. ผลการศึกษาเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการอ่านภาษาอังกฤษอย่างเป็นขั้นตอน เป็นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการเชื่อมโยงเนื้อเรื่องที่ละเอียดอย่างเป็นระบบ นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นตอบคำถาม และอภิปรายเนื้อเรื่องตามความเข้าใจและภาษาที่ใช้ของตนเอง อีกทั้งเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน เกิดความกระตือรือร้น ทำให้บรรยากาศในการเรียนเป็นไปด้วยดี มีความสนุกสนานไม่ตึงเครียด อีกทั้งมีกิจกรรมเชื่อมโยงความรู้เดิมไปสู่ความรู้ใหม่ อีกทั้งนักเรียนยังได้รู้คำศัพท์จากพจนานุกรมต่างๆ อย่างถูกต้องและรวดเร็ว จากการทำแบบฝึกหัดต่างๆ อีกทั้งผู้เรียนยังสามารถหาความหมายของคำศัพท์ ช่วยให้ผู้เรียนฝึกการอ่านออกเสียง หรือประโยคต่างๆ มากขึ้น ทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกเบื่อ และเคร่งเครียด ส่งผลให้นักเรียนรู้สึกสนุกในการฝึกหาคำศัพท์ เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่องมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เจตคติของนักเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของซาวียอน (Savignon, 1983: 110) กล่าวถึงเจตคติต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองว่าในต่างประเทศมากมายในการเรียนรู้ภาษาที่สองนั้น เจตคติของนักเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญที่มองเห็นกันมากที่สุด และตัวแปรสำคัญที่สุดที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองก็คือเจตคติของนักเรียนนั่นเอง และสร้างคโค้วตระกูล (2545: 366) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า เจตคติเป็นอรรถศาสตร์หรือแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่มีต่อสิ่งแวดล้อม หรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นคน วัตถุ สิ่งของ หรือความคิด ซึ่งเป็นได้ทั้งในแง่บวกหรือลบ ถ้าบุคคลมีเจตคติบวกต่อสิ่งใด ก็จะมีพฤติกรรมเผชิญกับสิ่งนั้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ พบว่า

1.1 คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากนักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจตามกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือซึ่งมีขั้นตอนที่ให้นักเรียนได้ตรวจสอบความรู้เดิม สืบค้นความรู้เพิ่มเติม นำมาสรุป เรียบเรียงข้อมูลและสร้างองค์ความรู้ขึ้นใหม่

ประกอบกับทำให้ผู้เรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน สามารถแปลความ ตีความ และวิเคราะห์สรุปความในเนื้อเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น ดังนั้น ในการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ครูควรใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

1.2 เจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ของนักเรียนอยู่ในระดับดี การจัดกิจกรรมการอ่านแบบร่วมมือทำให้นักเรียนมีความมั่นใจมากขึ้น เมื่อได้ทำงานกลุ่ม นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และยังมีความสุขในการทำงาน ดังนั้น ในการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ครูจึงควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม มีการเปลี่ยนกลุ่มการทำงาน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกัน และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจเข้ามาปรับใช้ในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ในระดับชั้นอื่น โดยใช้เนื้อหาให้สอดคล้องกับระดับชั้นนั้นๆ

2.2 ควรมีการบูรณาการการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

2.3 ควรมีการวิจัยการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีอ่านแบบร่วมมือ เนื่องจากนักเรียนต้องใช้ในการอ่านและพูดในการพูดนำเสนอผลงาน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช*

2551. กรุงเทพฯ ฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

กานต์พจี รัตนแสง. (2554). *การพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือโดยใช้หนังสือภาพประกอบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

โรงเรียนบ้านจัวพังฮอหนองท่ม. (2559). *รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ. ฝ่ายวิชาการโรงเรียน.*

- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์
- ลำลี รักสุทธี. (2553). *สอนอย่างไรให้เด็กอ่านออก อ่านได้ อ่านคล่อง อ่านเป็น เขียนได้ เขียนคล่องและเขียนเป็น*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2552). *หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2561). *สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2560*. (ออนไลน์).
- Harmer, J. (2001). *Teaching and learning grammar*. UK.: Longman.
- Jeanie, M. D. (2011, April, 20). Cooperative learning structures can increase student achievement. *Kagan Magazine*.
- Klingner, J. K. & Vaughn, S. (1999). Promotion Reading Comprehension, Comprehension, Content learning, and English Acquisition through Collaborative Strategic Reading (CSR). *The Reading Teacher*. (7): 738–747.
- _____. (2000). The helping Behaviors of Fifth Graders While Using Collaborative Strategic Reading During ESL Content Classes. *TESOL Quarterly*. 34, 69–98.
- Miller, W. H (1990). *Reading comprehension activities kit*. New York: The center for applied Research in Education.
- Nuttall, C. (1996). *Teaching reading skill in a foreign language*. New York: Read Education and Professional Publishing.
- Standish, L. G. (2005). *The effects of Collaborative Strategic Reading and Direct Instruction in Persuasion on Sixth–Grade Students’ Persuasive Writing and Attitudes*. Master’s Thesis Maryland, College Park: Maryland, Collage Park University.
- Williams, E. (1994). *Reading in the language classroom*. 8th ed. London: Macmillan Publisher.

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
School Management Following The Philosophy of Sufficiency Economy in
Schools under The Secondary Education Service Area Office 21

อานนท์ กุลนะลา¹

Arnon Kulnala¹

Received: 8 มีนาคม 2563 Revised: 30 มีนาคม 2563 Accepted: 30 มีนาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ใน 4 ด้าน คือ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานทั่วไป โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนจำนวน 334 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามกับจุดประสงค์ได้ค่า (IOC) ตั้งแต่ .67 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ .90 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) การบริหารงานวิชาการ

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ;
Master Student of Education, Program in Educational Administration, Ratchathani University, Thailand; e-mail :
nongnonkulnala20@gmail.com

2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานทั่วไป โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามขนาดของโรงเรียน สรุปได้ว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือด้านการบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา, หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ABSTRACT

This research aimed to study level and compare the school management following the sufficiency economy philosophy in schools under the Secondary Education Service Area Office 21. in four areas which are: 1) Academic administration, 2) Budget management, 3) Personnel administration and 4) General administration by the operational size of the school. The samples consisted of 334 teachers from stratified random sampling. The research instruments were a 5 level rating – scale questionnaire. The study tools were a set of questionnaires with Index Objective Congruence (IOC) between .67 – 1.00 and confidence level of .90 Statistic used was frequency, percentage, mean and standard deviation. One – way analysis of variance (One Way ANOVA) for data analysis was employed

The results were as follow:1. The school management following the sufficiency economy philosophy in schools under the Secondary Education Service Area Office 21 in 4 areas were 1) Academic administration 2) Budget management 3) Human resource management and 4) General administration were at a high level 2. The opinions of teachers in schools under the Secondary Education Service Area Office 21, the operational size of the schools were administered by the philosophy of sufficiency economy both overall and in the four areas of Academic administration, Budget management, Personnel administration and General administration were Differences statistically significant at the .05 level.

KEYWORDS: School Management, Sufficiency Economy Philosophy

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2563

Vol.8 No.2 July – December 2020

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวพระราชดำริที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานให้แก่พสกนิกรชาวไทยทุกคน ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไข เพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลง “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่ การปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ “หลักพอเพียง คือ หลักพัฒนานคนให้มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 - 12 คือ การสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็ง เพื่อเตรียมความพร้อมของคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน เพื่อเสริมสร้างทุนทางปัญญาอย่างยั่งยืน ศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงามรู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ควบคู่กับการเสริมสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาและแหล่งเรียนรู้ในระดับชุมชน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาประเทศ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา กำหนดยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงจัดให้มีการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนของประเทศ และให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ซึ่งเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมีความตระหนักใน พระมหากรุณาธิคุณและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ทั้งจะส่งเสริมและเผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้รักสามัคคีและดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 1) ดังนั้น การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ของสังคมไทย หากน้อมนำการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข อันได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ความรอบรู้ และคุณธรรม จะเป็นแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติของประชาชนในทุกระดับให้ดำเนินไปในทางสายกลาง พร้อมทั้งจะจัดการต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ รอบคอบ และระมัดระวังในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน เพื่อดำเนินชีวิตอย่างสมดุลและยั่งยืน

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและการบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอนและขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับ (จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และ ปรียานุช ธรรมปิยา. 2556, หน้า ๖) ในช่วงที่ผ่านมา ประชาชนส่วนใหญ่ต่างรับรู้เบื้องต้นในแนวคิดดังกล่าว แต่ยังไม่เกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งและให้ความสำคัญในการน้อมนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างจริงจัง จนเมื่อปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยประสบภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ นับเป็นบทเรียนสำคัญที่ทำให้ประชาชนเข้าใจถึงผลจากการพัฒนาที่ไม่คำนึงถึงความเหมาะสมกับศักยภาพของคนในองค์กร ภูมิสังคมของประเทศ ความพร้อมของคนและระบบพึ่งพาความรู้ เงินลงทุนจากภายนอกประเทศเป็นหลัก โดยไม่ต้องสร้างความมั่นคงและความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีภายในประเทศ เพื่อให้สามารถพร้อมรับกับความเสี่ยงจากการผันผวนของปัจจัยทั้งภายในและภายนอกในสภาพแวดล้อมปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560, หน้า 1) หน่วยงานทางการศึกษาหลายแห่งจึงได้มีการจัดทำหลักสูตรที่เน้นหลักเศรษฐกิจพอเพียงขึ้นเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้มีการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เรียนรู้ และพัฒนา โดยการเรียนรู้จักคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และได้มีการเรียนรู้ทั้งในระดับตนเอง กลุ่ม และชุมชน ที่มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียนอย่างแท้จริง เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้โดยมีเป้าหมายของหลักสูตร มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยจุดเน้นคุณภาพผู้เรียน 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ การกำหนดมาตรฐานตัวชี้วัดในหลักสูตร พ.ศ. 2551 จึงเป็นไปในทิศทางที่จะปลูกฝังและบ่มเพาะผู้เรียนให้ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการคิด วางแผน และปฏิบัติตนพร้อมกับคุณลักษณะอื่น ๆ และสมรรถนะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 (ปรียานุช ธรรมปิยา. 2557, หน้า 8) ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้มีการ

ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาเป็นการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในภาคการศึกษาทุกระดับ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันและการปฏิบัติภารกิจ การบริหารการศึกษา การบริหารงบประมาณการศึกษา การจัดการสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้เกิดกระบวนการปรับเปลี่ยนวิธีคิดและวิถีปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต ให้เกิดการปลูกฝังและบ่มเพาะผู้เรียน เด็กและเยาวชน ให้มีจิตสำนึกและอุปนิสัยพอเพียง (Sufficiency Mindset and Behavior) จะได้สามารถดำรงตนและดำเนินชีวิตให้เจริญก้าวหน้าไปได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (ปริญานุษ ธรรมปียา. 2557, หน้า 2) และด้านคุณค่าของปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักสำหรับพัฒนาและสร้างเยาวชนให้มีคุณภาพได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงมีนโยบายให้มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบริหารสถานศึกษามาตั้งแต่ พ.ศ. 2543 เพื่อพัฒนาการศึกษาจำนวน 9,999 แห่ง ให้เป็นการศึกษาพอเพียงให้ได้ภายใน พ.ศ. 2554 และมีเป้าหมายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การจัดการศึกษาภายใน พ.ศ. 2556 (ทิศนา ขัมมณี. 2556, หน้า 2)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เป็นหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการที่รับนโยบายมาปฏิบัติให้ปรากฏเป็นรูปธรรม และยังเป็นหน่วยงานที่ดูแลบริหารจัดการการศึกษาระดับพื้นฐานในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคายและจังหวัดบึงกาฬ ได้ตระหนักถึงคุณค่าของการบริหารการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะมีผลต่อการบ่มเพาะนักเรียนให้มีจิตสำนึกของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับบริบทของสังคมจึงส่งเสริมให้แต่ละโรงเรียนในสังกัด จำนวน 56 โรงเรียน ทั้งในจังหวัดหนองคายและจังหวัดบึงกาฬ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โรงเรียนที่อยู่ในโครงการสถานศึกษาพอเพียงที่เน้นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ให้น้อมดำเนินการด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนการสอดแทรกเนื้อหาสาระการเรียนรู้เพื่อก่อให้เกิดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ทั้ง 56 โรงเรียนได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการบริหารโรงเรียนและเกิดผลงานที่เป็นรูปธรรมเช่น โรงเรียนผางพิทยาคม ได้จัดโครงการโรงเรียนสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมดีเด่น ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้นักเรียนได้เข้าสู่กระบวนการพัฒนา การจัดการขยะอินทรีย์ โดยมีการเพิ่มมูลค่าให้กับปุ๋ย การแยกขยะ การจัดทำธนาคารขยะและขยายความละเอียดของโครงการต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะอาชีพการทำไบโอดีเซล ปุ๋ยหมักชีวภาพน้ำหมักชีวภาพ

บู้ยไ้เดือน ธนาคารชยะ สมุนโพร โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนและชุมชน ซึ่งผลการดำเนินงาน โรงเรียนได้รับรางวัลถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ในเรื่องโรงเรียนสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมพร้อมกับใกล้เคียงศิษย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนอกจากนี้ โรงเรียนได้บูรณาการเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียนทุกระดับชั้น ส่งผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรมทำให้นักเรียนมีทักษะการทำงาน และโรงเรียนผางพิทยาคมแห่งนี้ยังเป็นโรงเรียนที่มีองค์กรภายนอกเข้ามาศึกษาดูงาน ตลอดจนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดอบรม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21, 2561, หน้า 21)

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามขอบข่ายงานทั้ง 4 ด้าน อันได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา เป็นการตอบสนองแนวทางการจัดการเรียนรู้ ในพระราชบัญญัติการศึกษา ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัดที่มีหลายขนาด ซึ่งปัจจัยดังกล่าวอาจจะส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละโรงเรียน ถึงแม้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ได้มีการจัดอบรมส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงขาดการศึกษาดูงานตามขนาดของโรงเรียน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียน ประกอบกับที่ผ่านมายังไม่มีการวิจัยใดสะท้อนผลการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อย่างชัดเจน

จากบริบทข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ว่าอยู่ในระดับใด และเปรียบเทียบเพื่อใช้เป็นข้อมูลแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแนวทางการกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อพัฒนาสถานศึกษาในการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สมมุติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน แตกต่างกัน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

1. **ตัวแปรต้น** ได้แก่ ขนาดของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 คือ ขนาดเล็กจำนวนนักเรียน 1 – 499 คน ขนาดกลางจำนวนนักเรียน 500 – 1,499 คน ขนาดใหญ่จำนวนนักเรียน 1,500 – 2,499 คน และขนาดใหญ่พิเศษจำนวนนักเรียน 2,500 คนขึ้นไป ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. **ตัวแปรตาม** ได้แก่ การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2562 รวมประชากร 2,569 คน จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 35 โรงเรียน ครู 822 คน โรงเรียนขนาดกลาง 12 โรงเรียน ครู 583 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 6 โรงเรียน ครู 630 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3 โรงเรียน ครู 534 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2562 โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random) โดยใช้ ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก เพื่อหาโรงเรียนใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 334 คน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 107 คน โรงเรียนขนาดกลาง 76 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 82 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 69 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยสอบถามเกี่ยวกับ ขนาดโรงเรียนและตำแหน่งหน้าที่ครู

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ใน 4 ด้าน คือ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารบุคคล และ 4) การบริหารทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert)

ช่วงคะแนน	ความหมาย
4.50 – 5.00	การบริหารสถานศึกษาปฏิบัติ/เป็นจริงมากที่สุด
3.50 – 4.49	การบริหารสถานศึกษาปฏิบัติ/เป็นจริงมาก
2.50 – 3.49	การบริหารสถานศึกษาปฏิบัติ/เป็นจริงปานกลาง
1.50 – 2.49	การบริหารสถานศึกษาปฏิบัติ/เป็นจริงน้อย
0.00 – 1.49	การบริหารสถานศึกษาปฏิบัติ/เป็นจริงน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอลงหนังสือแนะนำนักศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี วิทยาเขตอุดรธานี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ที่ออกโดยบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี วิทยาเขตอุดรธานี พร้อมแบบสอบถามไปติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตให้ตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามให้กับครูโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน จำนวน 334 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา จำนวน 334 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามขอบข่ายงานบริหาร 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 4) ด้านการบริหารทั่วไป โดยการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกันกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวม 4 ด้าน คือ 1) ด้านบริหารงานวิชาการ 2) ด้านบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ คือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณและด้านการบริหารวิชาการ ตามลำดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ด้านบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.2 ด้านบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.3 ด้านบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.4 ด้านบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า การบริหารงานสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) มีผลการเปรียบเทียบ ดังนี้

2.1 การบริหารงานสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ด้านการบริหารงานวิชาการมีความแตกต่าง ดังนี้ 1) โรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานแตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 2) โรงเรียนขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และ 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การบริหารงานสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ด้านการบริหารงานงบประมาณมีความแตกต่าง ดังนี้ 1) โรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานแตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 2) โรงเรียนขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และ 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การบริหารงานสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ด้านการบริหารงานบุคคลมีความแตกต่าง ดังนี้ 1) โรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานแตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 2) โรงเรียนขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และ 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 การบริหารงานสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ด้านการบริหารงานทั่วไปมีความแตกต่าง ดังนี้ 1) โรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานแตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 2) โรงเรียนขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และ 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผลดังนี้

1. การศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลการวิจัย เป็นรายด้านดังนี้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรกในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมี 3 ข้อ ดังนี้ 1) ส่งเสริมการผลิตสื่อนวัตกรรมสอดคล้องกับวัฒนธรรมชาติของท้องถิ่น เช่น การมีส่วนร่วมกับการสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมของบ้าน โรงเรียน หรือชุมชน งานสร้างสรรค์ของผู้เรียนจะแตกต่างจากงานของผู้ใหญ่เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในความเป็นมืออาชีพ แต่ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาในด้านจินตนาการ และการมีส่วนร่วมสร้างสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมสอดคล้องกับพัฒนาการของตัวผู้เรียนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่า การเล่นอย่างเสรีกับธรรมชาติจะเป็นสิ่งที่น่ารื่นรมย์และน่าดึงดูดใจสำหรับเด็ก เด็กเกิดจินตนาการ ความอยากรู้อยากเห็น การเล่นที่มีคุณภาพนั้นจะพัฒนาเด็กในทุก ๆ ด้าน ทั้งร่างกาย การรับรู้ความรู้สึก อารมณ์ สติปัญญา และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Haas, p 1996) 2) การพัฒนาแนวทางการแนะแนวการศึกษาต่อให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองโดยกำหนดเป้าหมายทางการศึกษาได้ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ปัญหาหรือตัดสินใจได้ถูกต้อง สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มความสามารถทุกด้าน และยังสามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข และ 3) การกำหนดนโยบาย เป้าหมาย มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ความรู้ของผู้เรียน เป็นปัจจัยหลักพื้นฐานที่ทำให้การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ประสบความสำเร็จ คือ การมีระบบข้อมูลที่เที่ยงตรงเชื่อถือได้ ไม่ว่าจะเป็นระบบข้อมูลตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ทราบความคืบหน้าของการปฏิบัติงาน เพื่อให้ทราบต้นทุนค่าใช้จ่ายในแต่ละงาน การได้รับข้อมูลที่ถูกต้องจะช่วยให้ผู้บริหารทุกระดับตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ส่วนค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนในการสำนึกกับบ้านเกิด ซึ่งผลที่เป็นเช่นนั้นเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียน

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการประสานกับ หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและนักเรียน ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างหลากหลาย และส่งเสริมสนับสนุนการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์และการผลิตสื่อการเรียนรู้ รวมทั้งการนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งมี ความสัมพันธ์สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดให้มีการนำแนวคิดในการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรมโดย มอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ ส่งเสริมและพัฒนาแนวการจัดการเรียนรู้โครงการตามแนวพระราชดำริขึ้นโดยการนำแนวปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการเข้ากับหลักสูตร และเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ เป็นวิถีการดำเนิน ชีวิตจริงของคนในชุมชน

1.2 ด้านบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรกในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการใช้งบประมาณ ซึ่งเป็นการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่การปฏิบัติต่อองค์กรหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนใน และที่ปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เห็นความสำคัญในการพิจารณาคัดเลือกความเหมาะสม และเลือกบุคคลที่ดี มีความรับผิดชอบ ทำให้การกำหนดผู้รับผิดชอบการบริหารงบประมาณเป็นเรื่องสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงใจช่วยตระกูล (2552, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการเงิน ด้านความมั่นใจทาง การศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านการบริหารจัดการความปลอดภัย และแนวทางการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเงิน ควรใช้วิธีการบริหาร ความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง ปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาต้องบริหารผ่านแผนปฏิบัติราชการประจำปี ซึ่งประกอบไปด้วย แผนงาน โครงการ และกิจกรรมที่ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ของสถานศึกษา พร้อมทั้งมีกลยุทธ์ในการดำเนินการ และมีเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ระบุไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะใน เรื่องการบริหารงบประมาณในยุคปัจจุบันต้องรอบคอบ ระมัดระวัง ยึดความพอประมาณ ความประหยัดคุ้มค่า ตามมาตรการประหยัดงบประมาณของรัฐ (ปรีชา ศรีลับขา. 2551, หน้า 104) ดังนั้นการบริหารงบประมาณของโรงเรียนในยุคปัจจุบันต้องใช้หลักเหตุผลใน

การบริหารงบประมาณเพื่อลดความเสี่ยงให้เหลือน้อยที่สุด ส่วนค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ใช้หลักการการมีส่วนร่วมที่ถูกต้องในการบริหารจัดการงบประมาณ ซึ่งอาจเป็นเพราะการมีส่วนร่วมจำเป็นต้องมีการเปิดเผยข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานร่วมกัน อีกทั้งการขาดการติดต่อในกลุ่มงาน การขาดการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูล รวมถึงการขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน ปรับปรุง และพัฒนางานด้านต่าง ๆ เพื่อผลสำเร็จของงาน

1.3 ด้านบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรกในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือ ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม คือ ผู้บริหารให้คำแนะนำ ปรึกษา เสนอแนะแนวทางและเป็นแบบอย่างแก่บุคลากรในโรงเรียน โดยเน้นให้บุคลากรในโรงเรียน มีความพอประมาณในการดำเนินชีวิต ไม่โลภ ไม่ฟุ้งเฟ้อและมีการตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุและผล ผูกให้มีการมองไปข้างหน้าและเตรียมตัวให้ พร้อมกับความเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างรู้เท่าทัน รวมถึงการหมั่นแสวงหาความรู้เพื่อให้ เกิดความรอบรู้ในด้านต่าง ๆ อันจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ดำรงอยู่อย่างเข้มแข็งและพอเพียงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ดังนั้น ผู้นำอันเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาองค์กรให้เป็องค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีบทบาทสำคัญที่เริ่มจากภาวะผู้นำในการกฏหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจน ขาดการสร้างพันธมิตรเพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ขาดการปลูกฝังวัฒนธรรมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ขาดกลไกการขับเคลื่อนในการสร้างทีม ขาดการสร้างความเข้าใจ สร้างแรงจูงใจ รวมทั้งขาดการส่งเสริมหรือกระตุ้นบุคลากรให้เกิดความคิดเชิงสร้างสรรค์ มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นในระดับบุคคล ระดับทีมงาน และระดับองค์กร เพื่อให้องค์กรไปสู่เป้าหมาย

1.4 ด้านบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรกในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมี 3 ข้อ ดังนี้ 1) จัดสรรสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับเทคโนโลยีให้ได้ประโยชน์สูงสุด 2) ส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบันทันต่อการใช้งาน 3) มีการจัดองค์กร โครงสร้างระบบการบริหารงานที่ปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ ผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญเรื่องการสร้างบรรยากาศของอาคารสถานที่ ปรับแต่งภูมิทัศน์ในบริเวณโรงเรียนให้ร่มรื่นน่ามอง เข้าทำนองว่าการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงควรรู้จักคำว่า

พอประมาณ เน้นความประหยัด มีเหตุผลในการบริหาร เน้นความรอบคอบไม่เดือดร้อนในอนาคต ผู้บริหารสถานศึกษา จึงควรมีแนวทางที่จะให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความสามารถที่นำเทคโนโลยีที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพโรงเรียน

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน มีการบริหารสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการมีความแตกต่างกันตามขนาดโรงเรียนอาจเป็นเพราะความแตกต่างตามขนาดของโรงเรียนส่งผลต่อการบริหารโดยมีปัจจัยที่เพียบพร้อมมากกว่าในเรื่องการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ การผลิตสื่อนวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กิจกรรมทางวิชาการ นโยบายเป้าหมายของแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกันตามสภาพและขนาดของโรงเรียน สอดคล้องกับ งานวิจัยของศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์ (2557, หน้า 76) วิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่าด้านบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก โดยเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนด้านการบริหารวิชาการของกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe' Method)

2.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนกับการบริหารงานสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน มีการบริหารสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีความแตกต่างกันตามขนาดโรงเรียนอาจเป็นเพราะขนาดของโรงเรียนส่งผลต่อการบริหารด้านการบริหารงานงบประมาณตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงด้านการบริหารจัดการระบบงบประมาณภาคราชการ มีความสอดคล้องกับเป้าหมายภารกิจ การใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรในทางที่ก่อเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมโดยใช้ หลักพอประมาณ

ในการลงทุนของภาครัฐหน่วยงานภาครัฐต้องรู้จักการใช้งบประมาณในทางที่ถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของลวัฒน์ ชัยกิจธนาภรณ์ (2560, หน้า 13) วิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่าด้านงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนด้านการบริหารงานงบประมาณของกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดต่างกัน เป็นรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe' Method)

2.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนกับการบริหารงานสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานบุคคล มีความแตกต่างกันตามขนาดโรงเรียนอาจเป็นเพราะขนาดของโรงเรียน ส่งผลต่อการบริหารด้านการบริหารงานบุคคลได้ด้วยจำนวนบุคลากรที่ต่างกัน ทำให้ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการบริหารจึงแตกต่างกันไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของชาติรี โพธิกุล (2552, หน้า 105) เรื่องสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ตาม มาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา พบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมในการบริหารมากกว่า โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก

2.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนกับการบริหารงานสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไป มีความแตกต่างกันตามขนาดโรงเรียนอาจเป็นเพราะขนาดของโรงเรียน ส่งผลต่อการบริหารด้านการบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุน และการอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส งามรับผิดชอบที่ ตรวจสอบได้ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสอดคล้องกับธีระ รุญเจริญ (2546, หน้า 89) ได้กล่าวถึง หลักการและแนวคิดไว้ว่า การบริหารทั่วไป

ควรยึดหลักให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการ บริหาร และจัดการศึกษาด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยการให้เขตพื้นที่การศึกษากำกับ ดูแล ส่งเสริม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ จากการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการบริหารวิชาการ หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ของผู้เรียนในการสำนึกรักบ้านเกิด ดังนั้นหน่วยงานควรมีการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและพัฒนาแนวการจัดการเรียนรู้โครงการตามแนวพระราชดำริขึ้นโดยการนำแนวปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการเข้ากับหลักสูตรและเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่เป็วิถีการดำเนินชีวิตจริงของคนในชุมชน

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการบริหารงบประมาณ หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ใช้หลักการการมีส่วนร่วมที่ถูกต้องในการบริหารจัดการงบประมาณ หน่วยงานจึงควรจัดให้มีการทำงานแบบมีส่วนร่วม จำเป็นต้องมีการเปิดเผยข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานร่วมกัน อีกทั้งการติดต่อในกลุ่มงาน การสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูล รวมถึงการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน ปรับปรุง และพัฒนางานด้านต่าง ๆ เพื่อผลสำเร็จของงาน

1.3 ด้านการบริหารบุคคล จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการบริหารบุคคล หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างมีวิสัยทัศน์ หน่วยงานจึงควรจัดอบรมผู้นำ อันเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีบทบาทสำคัญที่เริ่มจากภาวะผู้นำในการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจน ส่งเสริมการสร้างพันธมิตรเพื่อให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ปลูกฝังวัฒนธรรมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานในการสร้างทีม สร้างความเข้าใจ สร้างแรงจูงใจ รวมทั้งส่งเสริมหรือกระตุ้นบุคลากรให้เกิดความคิดเชิงสร้างสรรค์ ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในระดับบุคคล ระดับทีมงาน และระดับองค์การ เพื่อให้องค์การไปสู่เป้าหมาย คือการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

1.4 ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการบริหารทั่วไป หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมความรู้ในการใช้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หน่วยงานควรมีแนวทางที่จะให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสามารถที่นำเทคโนโลยีที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำเอารูปแบบการส่งเสริมการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อยกระดับคุณภาพโรงเรียนรวมถึงการอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยมีเรื่องที่ควรทำสืบเนื่องลำดับตามความสำคัญ ดังนี้

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ในจังหวัดอื่น เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบ และพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษา

2.2 ควรมีการวิจัยเรื่องปัญหาและขอบเขตของการบริหารสถานศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

2.3 ควรมีการวิจัยความแตกต่างระหว่างประสบการณ์การทำงานและหน้าที่ของครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และ ปรียานุช ธรรมปิยา. (2556). *ตามรอยพ่อ ชีวิตพอเพียงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน*. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ชาตรี โพธิกุล. (2552). *สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดวงใจ ช่วยตระกูล. (2552). การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสาร Veridian E-Journal*, Vol.2 No. 1 (August 2009), 33-48.

- ทิศนา แคมมณี. (2556). การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา : ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้. *วารสารราชบัณฑิตยสถาน*, 36(2).
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). *การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : ข้าวฟ่าง.
- ปรีชา ศรีลับขวา. (2551). *สภาพการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอบ้านฝาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ปริญญ ชรรณปียา. (2557). *การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (พ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2557)*. นนทบุรี : บริษัท ศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง จำกัด.
- ลวิณรัตน์ ชัยกิจธนาภรณ์. (2560). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท*. *MBU Education Journal : Faculty of Education Mahamakut Buddhist University*, Vol.5 No.1, มกราคม-มิถุนายน 2560.
- ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์. (2557). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. (2561). *วิธีปฏิบัติที่ดีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21*. หนองคาย : กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา.
- Haas, F. and Haas, S.S. (1996). *The Origins of Mycobacterium tuberculosis and the Notion of Its Contagiousness*. In: Rom, W.N. and Garay, S., Eds., *Tuberculosis*, Little, Brown & Co, Boston, 3–19.

ผลของการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษา
ที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย

The Effects of Project Approach Management Supplemented with
Educational Games on Scientific Process Skills
and Responsibility in Early Childhood

นุชรินทร์ บุตตา¹, สมชาย วรภิเษมสกุล², พงษ์ศักดิ์ ศรีจันทร์³

Nucharin Budda¹, Somchai Vallakitkasemsakul², Phongsak Srichan³

Received: 9 มีนาคม 2563 Revised: 18 เมษายน 2563 Accepted: 21 เมษายน 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษาระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนในเครือคณะธิดาแม่พระองค์อุปถัมภ์แห่งประเทศไทย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 40 คน ได้โดยการสุ่มแบบกลุ่ม แบบแผนการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดประสบการณ์แบบโครงการ จำนวน 3 แผน เกมการศึกษา แบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และแบบสังเกตความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย การดำเนินการทดลองใช้ระยะเวลา 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 45 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบทีแบบไม่อิสระ ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

¹ นักศึกษาลัทธิสุตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี; Master Student of Education Program, Program in Curriculum and Instruction, Udon Thani Rajabhat University, Thailand; e-mail: nucharinbudda1964@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี; Associate Prof. Dr., Udon Thani Rajabhat University, Thailand.

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี; Assistant Prof. Dr., Udon Thani Rajabhat University, Thailand.

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษา มีคะแนนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 12.75 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 58.12 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 16.59 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.87 คะแนน ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษา มีคะแนนความรับผิดชอบเท่ากับ 2.59 คะแนน แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษามีความรับผิดชอบอยู่ใน ระดับดี

คำสำคัญ: การจัดประสบการณ์แบบโครงการ, เกมการศึกษา

ABSTRACT

The purpose of this research was to compare the scientific process skills of early childhood before and after learning a project approach management with educational games. The sample consisted of 40 level-3 early childhood children at the Daughters of Mary Help Christians' School group, in the second semester of the academic year 2018. They were selected through the cluster random sampling. One group pretest-posttest design was employed. The research instruments included 3 lesson plans, the educational games, the scientific process skills test, the responsibility observation form, employed before and after receiving the project approach experience. The experiment lasted for 9 weeks; 5 hours a week, or 45 hours altogether. The descriptive statistical methods and the dependent-sample T-Test were used for data analysis. The findings of this research were as follows:

1. The pretest and posttest mean scores in scientific process skills of the children learning through the proposed method were 12.75 and 58.12 percent and 16.59 and 82.87 percent respectively. The posttest mean scores were significantly higher than the set criterion of 75 percent and the pretest scores ($p < .05$);

2. The students' learning the project approach management through educational games had the responsibility scores of 2.59, indicating that they had learnt the project approach

management supplemented with educational games. Therefore, the responsible outcome of this project was at a good level.

KEYWORDS: Project Approach Management, Educational Games

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสภาพการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน การจัดการศึกษานับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันพัฒนาเพื่อให้เด็กทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของตน โดยเฉพาะเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นวัยเริ่มต้นแห่งชีวิต ถ้าเราพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัยเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และการสร้างรากฐานชีวิตให้พัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ดังนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564: 68) จึงได้กำหนดจุดยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเด็กปฐมวัยให้มีทักษะความรู้และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า มีการพัฒนาสุขภาพอนามัยให้มีพัฒนาการที่สมวัย มีคุณภาพตามมาตรฐานที่เน้นการพัฒนาทักษะสำคัญด้านต่างๆ อาทิ ทักษะทางสมอง ทักษะด้านความคิดความจำ ทักษะการควบคุมอารมณ์ และการเตรียมทักษะการอยู่ในสังคมให้มีพัฒนาการอย่างรอบด้าน มีการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง สอดคล้องกับพัฒนาการของสมองแต่ละช่วงวัย เน้นพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ ด้านคณิตศาสตร์ ด้านศิลปะ และด้านภาษาต่างประเทศ สนับสนุนให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554: 64-68)

จากการวิเคราะห์ผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โรงเรียนเซนต์เมรี่ ปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้กำหนดระดับการประเมินออกเป็น 3 ระดับ คือ ดี พอใช้ ควรเสริม ปากกว่า เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวัย ผลการประเมินพัฒนาการ ได้ระดับ คุณภาพพอใช้ ร้อยละ 67.58 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน คือ ร้อยละ 75 (โรงเรียนเซนต์เมรี่, 2559: 36-39) ดังนั้น ครูควรจัดประสบการณ์โดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการสังเกต ค้นคว้า ทดลอง จำแนกและจัดกลุ่ม

อธิบายเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ หรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น ลงมือทำ บันทึกการเรียนรู้ นำเสนอ ข้อมูลการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวัย เมื่อพิจารณาโดยรวมผลการประเมินยังไม่เป็นที่พอใจ เพราะจากบริบทของโรงเรียนซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในระดับหนึ่ง และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ การศึกษาของโรงเรียน ด้านทรัพยากร ด้านผู้ปกครองชุมชน จึงนับได้ว่าผลการจัดการศึกษาของ โรงเรียนที่ผ่านมายังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร นับว่าเป็นปัญหาที่โรงเรียนต้องยกระดับคุณภาพ ของสถานศึกษาให้สูงขึ้น

การจัดประสบการณ์แบบโครงการ (Project Approach) จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถ พัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยได้ เนื่องจากการ จัดประสบการณ์แบบโครงการเป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งการให้ความสำคัญกับความต้องการและ ความสนใจของเด็กโดยเด็กจะเป็นผู้มีบทบาทในการเลือกเรื่องที่จะเรียน เลือกวิธีการที่จะศึกษาหา ความรู้ด้วยตนเอง ดังที่วัฒนา มัคคสมัน (2551: 46-58) ได้อธิบายไว้ว่ากระบวนการเรียนรู้ในการ ทำโครงการทั้ง 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เริ่มต้นโครงการ ระยะที่ 2 พัฒนาโครงการ ระยะที่ 3 สรุปโครงการ เด็กจะได้มี โอกาสออกไปศึกษาค้นคว้าหาคำตอบในเรื่องที่ต้องการเรียนรู้นอกห้องเรียนได้สัมผัสกับธรรมชาติ รอบตัว รวมถึงได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง การศึกษาธรรมชาติต่างๆหรือแหล่ง เรียนรู้ที่เด็กสนใจ นอกจากนี้เด็กได้เกิดทักษะด้านอื่น ๆ จากการได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่าน ประสบการณ์สัมผัสทั้งห้า ได้ฝึกการสังเกต การวัด การคำนวณ การจำแนกประเภท ค้นคว้าทดลอง และได้ฝึกการทำงานร่วมกับคนอื่นด้วยความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ยอมรับ และปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ฝึกการรู้จักอดทนรอคอยให้ถึงโอกาส มีการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ มีการวางแผนร่วมกัน โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้คอยช่วยเหลือและ สนับสนุนยอมรับความคิดเห็นและการแสดงออกของ โดยมีผู้ปกครองและชุมชนเป็นแหล่งวิชาการเป็น ผู้สนับสนุนและมีส่วนร่วมและเพื่อให้การเรียนรู้แบบโครงการมีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การนำเกมการศึกษามาใช้ในการจัดประสบการณ์ เนื่องจากเกมการศึกษาเป็นกิจกรรม การเล่นที่ช่วยฝึกทักษะการคิดในด้านต่าง ๆ อันเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษา ใช้ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้แก่ การสังเกต การวัด การคำนวณ การจำแนกประเภท ดังที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ได้ระบุว่า เกมการศึกษา (Didactic Games) เป็นเกมที่ช่วยพัฒนาสติปัญญาช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้เป็นพื้นฐานการศึกษา มี กฎเกณฑ์กติกาตายตัว เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้เด็กคิดหาเหตุผลและเกิด ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ เกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภทและความสัมพันธ์

เกี่ยวกับพื้นที่ ระยะ ผีตกทักษะการสังเกต จำแนกและเปรียบเทียบ การจัดหมวดหมู่ การคิดหา เหตุผลการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ปฏิสัมพันธ์ธรรมชาติจริยธรรม เช่น ความรับผิดชอบมี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ พัฒนา ชัชพงศ์ (2530: 20) กล่าวว่า กิจกรรมเกมการศึกษาช่วยฝึกการ สังเกต และคิดหาเหตุผล ฝึกการแยกประเภทและจัดหมวดหมู่ ฝึกการจัดลำดับ ฝึกความพร้อมใน การเรียนสัญลักษณ์ทางภาษาและเป็นการทบทวนเนื้อหาที่เรียน และฝึกความรับผิดชอบของเด็ก ซึ่งการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดอย่างมีขั้นตอน ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทำให้การใช้เกมการศึกษาในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้แบบโครงการอย่างมีความหมายมากยิ่งขึ้น

จากหลักการและแนวคิด เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกม การศึกษา ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำมาพัฒนาทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย กลุ่มโรงเรียนในเครือคณะธิดาแม่พระองค์ อุปถัมภ์แห่งประเทศไทย ในการวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาว่า การจัดประสบการณ์แบบโครงการ เสริมด้วยเกมการศึกษาที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และความรับผิดชอบของเด็ก ปฐมวัยได้หรือไม่ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ น่าจะเป็นแนวทาง ในการพัฒนาทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด ประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษาระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์
2. เพื่อศึกษาความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบ โครงการเสริมด้วยเกมการศึกษายู่ในระดับดี

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษาที่มีต่อทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษาหลังการจัดประสบการณ์มีความรับผิดชอบอยู่ในระดับดี

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 3 กลุ่มโรงเรียนในเครือคณะธิดาแม่พระองค์อุปถัมภ์แห่งประเทศไทย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดอุดรธานี จำนวน 400 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ การจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
2. ความรับผิดชอบ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนในเครือคณะธิดาแม่พระองค์อุปถัมภ์แห่งประเทศไทย จำนวน 4 โรงเรียน จำนวน 10 ห้องเรียน และนักเรียนจำนวน 400 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนในเครือคณะธิดาแม่พระองค์อุปถัมภ์แห่งประเทศไทย ปีการศึกษา 2561 ภาคเรียนที่ 2 มีทั้งหมด 10 ห้องเรียน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 40 คน โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกตามลักษณะของการใช้ดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษา จำนวน 3 แผน แผนละ 15 ชั่วโมง รวม 45 ชั่วโมง ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกองค์ประกอบ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. แบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 4 ฉบับ ประกอบด้วย แบบทดสอบทักษะการสังเกต จำนวน 5 ข้อ แบบทดสอบทักษะการจำแนกประเภท จำนวน 5 ข้อ แบบทดสอบทักษะการวัด จำนวน 5 ข้อ แบบทดสอบทักษะการคำนวณ จำนวน 5 ข้อ แต่ละข้อเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบจากรูปภาพ 3 ตัวเลือก มีค่าระดับความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.50–0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.23–0.78 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.89

2. เกมการศึกษาจำนวน 4 เกม ได้แก่ เกมจับคู่ เกมการจัดหมวดหมู่ เกมเรียงลำดับเกมต่อปลายภาพ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกเกมการศึกษา

3. แบบสังเกตความรับผิดชอบเป็นแบบสังเกตรายบุคคลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 3 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างตามลำดับดังนี้

1. ทดสอบก่อนการจัดประสบการณ์กับเด็กปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ใช้การจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษา จำนวน 3 แผน ๆ ละ 15 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเองและใช้เวลาในการจัดกิจกรรมรวม 45 ชั่วโมง

3. ระหว่างดำเนินการทดลอง สังเกตความรับผิดชอบจากแบบสังเกตแบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีผู้ช่วยในการสังเกตบันทึกและเก็บข้อมูลจำนวน 2 ท่าน

4. เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองแล้วให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และนำคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ผลด้วยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษาระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (S.D.) และใช้สถิติทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (Dependent t-test) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษาระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	t	p
ก่อนเรียน	40	12.75	0.84	58.12	14.75	.000
หลังเรียน	40	16.58	0.68	82.87		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1. พบว่า คะแนนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 12.75 และ 16.58 คะแนนตามลำดับ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ศึกษาความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษาหลังการจัดประสบการณ์โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ที่ได้จากแบบสังเกตความรับผิดชอบเป็นแบบสังเกตรายบุคคลสังเกตแบบมีโครงสร้างแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 3 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษามีความรับผิดชอบหลังการจัดประสบการณ์

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.	การทำงานที่ได้รับมอบหมาย	2.50	0.22	ปานกลาง
2.	การตรงต่อเวลา	2.60	0.28	ดี
3.	ด้านการยืนหยัดในกฎเกณฑ์	2.64	0.27	ดี
รวม		2.59	0.18	ดี

จากตารางที่ 2 พบว่า ความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.18 แสดงว่านักเรียนมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับดี

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50

หมายถึง มีความรับผิดชอบในระดับ ดี

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50

หมายถึง มีความรับผิดชอบในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50

หมายถึง มีความรับผิดชอบในระดับ น้อย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปเกี่ยวกับการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษา ระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ และศึกษาความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษาซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

1.เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษาที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ก่อนการจัดประสบการณ์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 12.75 คะแนน คิดเป็นคะแนนร้อยละ 58.12 และคะแนนหลังการจัดประสบการณ์ 16.58 คะแนน คิดเป็นคะแนนร้อยละ 82.87 และเมื่อทดสอบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ พบว่า คะแนนสอบหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษา มีความรับผิดชอบภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการตรงต่อเวลาอยู่ในระดับดี และด้านการยึดมั่นในกฎเกณฑ์อยู่ในระดับดี

การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษาระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ และศึกษาความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษา ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการศึกษาเป็นประเด็นต่างๆ ตามลำดับดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการ

จัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษาพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดประสบการณ์ 12.75 คะแนน คิดเป็นคะแนนร้อยละ 58.12 และคะแนนหลังการจัดประสบการณ์ 16.58 คะแนน คิดเป็นคะแนนร้อยละ 82.87 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ พบว่า คะแนนสอบหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 สามารถอภิปรายได้ ดังนี้ว่า การจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษาทั้ง 3 ระยะสามารถส่งผลต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยได้

ประการแรก การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการเป็นเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจเป็นการฝึกการสังเกตสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัว ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการกระทำ รู้จักแยกแยะสิ่งที่พบเห็น จึงเกิดการเรียนรู้ผ่านการจัด ประสบการณ์ตามลำดับขั้นตอนในการเรียนรู้ทั้ง 3 ระยะ ซึ่งสอดคล้องกับ วัฒนา มัคคสมัน (2539: 51-52) ที่กล่าวว่า การจัดประสบการณ์แบบโครงการเป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งการให้ความสำคัญกับความต้องการและความสนใจของเด็ก โดยเด็กจะเป็นผู้มีบทบาทในการเลือกเรื่องที่จะเรียน และเลือกวิธีการที่จะศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองโดยมีครูที่ยอมรับความคิดเห็นของเด็ก แสดงให้เด็กเห็นว่า ครูให้ความสนใจ เชื่อมมั่นในความคิดของเด็กและให้โอกาสเด็กที่จะเรียนรู้ตามความคิด และวิธีการของตนเองเป็นการจัดประสบการณ์ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อค้นหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ โดยเด็กปฐมวัย ได้รับประสบการณ์ตรงจากการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการสำรวจ สังเกต และการค้นหา แล้วนำข้อมูลที่ได้นำสรุปเป็นองค์ความรู้ ซึ่งการจัดประสบการณ์ดังกล่าว สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของดิวอี้ (Dewey) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เกิดจากการที่เด็กสนใจที่จะเรียนรู้และลงมือปฏิบัติ เพื่อก่อให้เกิดประสบการณ์ตรงที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ สอดคล้องกับ บรูเนอร์ (Bruner, 1963 อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2556: 66-67) เป็นนักจิตวิทยาที่สนใจและศึกษาเรื่องของการพัฒนาการทางสติปัญญาต่อเนื่องจาก Piaget บรูเนอร์เชื่อว่า มนุษย์เลือกที่จะรับรู้สิ่งที่ตนเองสนใจและการเรียนรู้เกิดจากการค้นพบด้วยตัวเองโดยการเรียนรู้จากการกระทำ ด้วยการใช้ประสาทสัมผัสรับรู้สิ่งต่าง ๆ การลงมือกระทำช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดี การเรียนรู้เกิดจากการกระทำการเรียนรู้จากความคิด เป็นขั้นที่เด็กสามารถสร้างมโนภาพในใจได้ และสามารถเรียนรู้จากภาพแทนของจริงได้และการเรียนรู้ สัญลักษณ์และนามธรรมเป็นขั้นเรียนรู้สิ่งที่ซับซ้อนได้ การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากการที่คนเราสามารถสร้างความคิดรวบยอดหรือสามารถจัดประเภทของสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และการเรียนรู้ที่ได้ผลดีที่สุด คือการให้ผู้เรียนค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสอดคล้องกับแนวคิดของ กุลยา ตันติผลาชีวะ

(2551: 31-33) ที่กล่าวไว้ว่า เด็กปฐมวัยเป็นวัยแห่งธรรมชาติของการเรียนรู้ เด็กสามารถสังเกต สะสมประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเองจากการสัมผัส การเห็นตัวแบบ โดยเฉพาะการทำงานของ เด็ก คือ การเล่น ถ้ามีวิธีสอนที่ถูกต้องสอดคล้องกับวัยและวุฒิภาวะของเด็กจะทำให้เด็กเกิด การเรียนรู้ และพัฒนาสติปัญญาได้อย่างรวดเร็ว และซึมซับประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของ วรนาท รักสกุลไทย (2544: 30) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบโครงการเป็น กิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความสนใจและความต้องการของเด็กทุกคน เด็กมีโอกาส เรียนรู้อย่างละเอียดลุ่มลึกในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามความสนใจของเด็กทั้งห้อง เด็กกลุ่มเล็ก/ รายบุคคล หัวใจของแนวคิดการสอนแบบโครงการ คือการให้เด็กแสวงหาคำตอบแล้วสร้างองค์ ความรู้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภวารี ศรีนวล (2547: 112) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และความพร้อมของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยการจัดประสบการณ์แบบโครงการ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัด ประสบการณ์แบบโครงการมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน และความพร้อมหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของอรรรัตน์ เจริญพรทิพย์ (2549: 74) ที่ได้ทำการศึกษาผลของ ประสบการณ์แบบโครงการที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัย พบว่า ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบ โครงการหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี กัลยา (2551: 64) ที่ศึกษาความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษามิติสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมเกมการศึกษามิติสัมพันธ์โดยภาพรวม และ จำแนกรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับดี และเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการทดลอง พบว่า สูงขึ้นอย่างมี นัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกม การศึกษานั้นช่วยให้นักเรียนมีความสามารถด้านการสังเกต การจำแนกเปรียบเทียบ และการวัดดี ขึ้น

ประการที่สอง ผลการศึกษาการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษา ส่งผลต่อความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการด้านการงาน ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 คะแนนอยู่ในระดับ ปานกลาง ด้านการตรงต่อ เวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 คะแนนอยู่ในระดับ ดี และด้านการยึดมั่นในกฎเกณฑ์มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.64 คะแนนอยู่ใน ระดับ ดี ในภาพรวมมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เป็นเพราะ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการนอกจากส่งผลต่อความสามารถด้านการสังเกต การจำแนก และการวัดของเด็กปฐมวัยเป็นอย่างดีแล้วเด็กยังได้ลงมือปฏิบัติ ศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่างๆทำให้ได้รับประสบการณ์ตรง เด็ก ๆ จัดทำโครงการ เรื่อง ผักบุ้งยอดสวย โดยฝึกให้เด็กได้สังเกตสิ่งที่พบเห็น ฝึกการจำแนกโดยการจัดประเภทของสิ่งต่างๆ จัดหมวดหมู่สิ่งของและฝึกการเปรียบเทียบ ขนาด รูปร่าง และจำนวนสิ่งของต่าง ๆ โดยครูมีบทบาทในการเตรียมความพร้อมและกระตุ้นให้เด็กเกิดข้อสงสัย สังเกตและคิดหาคำตอบ จากการค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการนี้ เด็กได้ฝึกความรับผิดชอบโดยการทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตนตามข้อตกลง โดยครูมีหน้าที่ในการกระตุ้นและคอยสังเกตชี้แนะให้เด็กฝึกปฏิบัติตนด้านความรับผิดชอบและเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และได้ใช้ความสามารถด้านการสังเกต การจำแนก การวัดและตั้งคำถามให้เด็กคิดหาคำตอบ เด็กจะได้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของวัฒนา มัคคสมัน (2554: 24) ที่ว่า การจัดประสบการณ์แบบโครงการ หมายถึง การจัดประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลุ่มลึก โดยเรื่องที่เรียนมาจากความสนใจของเด็กเอง การจัดกิจกรรมมุ่งให้เด็กมีประสบการณ์ตรงกับเรื่องที่ศึกษานั้น โดยเปิดโอกาสให้เด็กสังเกตอย่างใกล้ชิดจากแหล่งความรู้เบื้องต้น อาจใช้ระยะเวลาที่ยาวนานอย่างเพียงพอตามความสนใจของเด็ก เพื่อให้เด็กได้ค้นพบคำตอบแล้วนำความรู้ที่ค้นพบมาเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ตามความต้องการของเด็กเอง อาจจะเป็นงานเขียน งานวาดภาพระบายสี การสร้างแบบจำลองการเล่นบทบาทสมมติ ละคร การทำหนังสือ หรือรูปแบบอื่น ๆ โดยนำเสนอความรู้ต่อเพื่อน ๆ คุณครูผู้ปกครอง และคนอื่น ๆ ทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จนั้น สอดคล้องกับคำกล่าวของทีศนา แชมมณี (2556: 139) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงการเป็นหลัก คือ การจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันเลือกทำโครงการที่ตนสนใจ โดยร่วมกันสำรวจ สังเกต และกำหนดเรื่องที่ตนสนใจ วางแผนในการทำโครงการร่วมกัน ศึกษาหาข้อมูลความรู้ที่จำเป็นและลงมือปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้จนได้ข้อค้นพบแล้วจึงเขียนรายงานและนำเสนอต่อสาธารณชน เก็บข้อมูล แล้วนำผลงานและประสบการณ์ทั้งหมดมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดค้นและสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากประสบการณ์ที่ได้รับทั้งหมด

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษานั้นครูผู้สอนที่มีความสนใจจะนำวิธีการสอนแบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษาไปใช้ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดหลักการ รูปแบบและสาระสำคัญของรูปแบบการสอนแบบโครงการ รายละเอียดและขั้นตอนต่างๆ อย่างชัดเจน เพื่อจะได้เข้าใจในบทบาทของครูและเด็ก ควรมีการเตรียมสื่อเตรียมอุปกรณ์และกิจกรรมให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของเด็ก นอกจากนี้ การเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ให้มีจำนวนพอเหมาะ เพื่อส่งผลให้กับการจัดกิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่นและเกิดประโยชน์สูงสุด

1.2 การจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยควรจัดส่งเสริมให้เด็กได้ลงปฏิบัติกิจกรรมอย่างทั่วถึงและในขณะปฏิบัติกิจกรรมครูคอยกระตุ้นให้เด็กได้คิดตัดสินใจกระทำด้วยตนเองตามความสามารถ

1.3 การสังเกตความรับผิดชอบของเด็กในแผนการจัดประสบการณ์แบบโครงการควรมีข้อมูลเบื้องต้นให้กับผู้วิจัยได้ศึกษา ก่อนการสังเกตเพื่อลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำแนวทางผลการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมเกมการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะพื้นฐานทางด้านภาษาหรือทักษะพื้นฐานด้านคณิตศาสตร์

2.2 ควรนำแนวทางผลการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมเกมการศึกษาเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอื่น ๆ เช่น พัฒนาด้านจิตอาสาซึ่งถือว่าการวางรากฐานด้านคุณธรรมจริยธรรมของเด็กให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ:

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ:

เบรน-เบสบุคส์.

- ทีศนา แชมมณี. (2556). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนเซนต์เมรี่. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเซนต์เมรี่*. อุดรธานี: โรงเรียนเซนต์เมรี่.
- พัชรีย์ กัลยา. (2551). *ความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการศึกษามิติสัมพันธ์*. ปรินซ์นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- พัฒนา ชัชพงศ์. (2530). *การจัดประสบการณ์และกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย*. เอกสารประกอบ การบรรยาย ชุดที่ 8 แผนการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พูนสุข นิลเพ็ชร. (2556). *ผลการจัดประสบการณ์แบบโครงการมีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการหลักสูตรและการเรียนรู้). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- วรนาท รักสกุลไทย. (2544). *การเรียนรู้แนวใหม่ Project Approach*. กรุงเทพฯ: เฟิสท์พริ้นติ้ง.
- วัฒนา มัคคสมัน. (2539). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการสอนแบบโครงการเพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยอนุบาล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภาวรี ศรีนวล. (2547). *การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และความพร้อมของนักเรียนชั้นอนุบาล ปีที่ 2 โดยการจัดประสบการณ์แบบโครงการ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2551). *การสอนแบบโครงการสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- อรรถรัตน์ เจริญพรทิพย์. (2549). *ผลของประสบการณ์แบบโครงการที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษา
ในกลุ่มโรงเรียนอำเภอบ้านดุง 1 สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3
A Study of Academic Administration of The Elementary Schools
in The Group Bandung District 1 Office of
The District 3 Elementary Udon Thani

นภาพร อัครพิน¹
Napaporn Akarapin¹

Received: 8 มีนาคม 2563 Revised: 27 มีนาคม 2563 Accepted: 29 มีนาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอบ้านดุง กลุ่มบ้านดุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 มีกรอบแนวคิดการวิจัยจรรยาบรรณเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ และมาตราส่วนประมาณค่า มีระดับค่าดัชนี IOC 1.0 ระดับค่าความเชื่อมั่น 95% ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา 90 คน รวมผู้ให้ข้อมูล จำนวน 94 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนระดับประถมศึกษา ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลศรีสุทโธ

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ;
Master Student of Education, Program in Educational Administration, Ratchathani University, Thailand; e-mail :
takky.krumusic@gmail.com

และ โรงเรียนพัฒนาศรีมดุงอุดมวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พิจารณาในภาพรวม พบว่า สภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนระดับประถมศึกษา มีการปฏิบัติในระดับมาก สำหรับค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการปรับปรุงให้เหมาะสมตามผลการประเมิน ($\mu = 4.68$) ระดับต่อมา ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ($\mu = 4.53$) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านการวางแผน ($\mu = 4.20$) และ ด้านการปฏิบัติตามแผน ($\mu = 4.49$)

คำสำคัญ: สภาพการบริหารงาน , การบริหารงานวิชาการ, กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ้านดุง 1

ABSTRACT

This objective of the investigation was to probe into the problems of academic administration of primary schools in the Bandung District, Udon Thani. The research instruments employed were a checklist and rating scale. The IOC level was 1.0 and the confidence level of 95%. The samples were 4 school directors and 90 educational personnel. The descriptive statistical methods were employed.

The results of the study were as follows :

The states of academic administration of Anuban Srisuttho School, and Phatthana Sriphadung Udomwit were found at the practical level and the highest average for the improvement according to the assessment results ($\mu=4.68$) and the subsequent monitoring of performance ($\mu=4.53$) and the lowest means were planning ($\mu=4.20$,) and the plan ($\mu=4.49$).

KEYWORDS: Management Status, Academic Administration, Bandung District School Group 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource) และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นความสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคม ที่จะให้การศึกษาสร้างคนที่มีคุณภาพเพื่อออกไปพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้า หลากๆ ประเทศก็มีหลักคิดคล้ายๆ กันนี้ และบางประเทศให้ความสำคัญกับการสร้างคน ถึงขั้นกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์หรือทิศทางพัฒนาประเทศกันเลยทีเดียว เช่น สิงคโปร์ ญี่ปุ่น เยอรมนี เป็นต้น วันนี้ประเทศไทยเรากำลังตระหนักถึงการสร้างคนเช่นเดียวกัน และอย่าว่าแต่ภาครัฐเลย ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคม

รวมถึงครอบครัวและปัจเจกบุคคลต่างๆ ก็เรียกร้องการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อสร้างคนรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพกว่าคนรุ่นเก่า ทุกครั้งที่มีการประเมินเกี่ยวกับการศึกษา จึงมีผู้เข้ามาร่วมให้ความเห็น ร่วมวิจารณ์ เสนอแนะ เสนอตัวเข้ามาผลักดันให้การศึกษาสร้างคนที่มีคุณภาพออกไปรับใช้สังคมได้อย่างแท้จริง ซึ่งต้องนับว่าเป็นเรื่องที่ดี แต่ปัญหาสำคัญที่พบก็คือ อาจยังขาดเป้าหมาย ทิศทาง และวิธีการที่ชัดเจน หรือถ้ามีก็เป็นทิศทางที่แต่ละคนคิด ทฤษฎีที่แต่ละคนชอบ ฝ่ายการเมืองมีนโยบายเฉพาะบุคคลมานำเสนอ และเมื่อเปลี่ยนแปลงผู้บริหารก็จะปรับเปลี่ยนไปตามที่ตนสนใจ ฝ่ายราชการประจำแม้จะสนองตอบก็มักจะไม่ได้เต็มที่ อาจเพราะไม่เห็นด้วย หรือแม้เห็นด้วย ก็คิดว่าเปลี่ยนผู้บริหารนโยบายก็คงจะเปลี่ยนอีก ในขณะที่โรงเรียนและครูที่สัมผัสกับผู้เรียนโดยตรงก็ต้องรอนโยบายจากส่วนกลาง ขาดอิสระทางวิชาการ หรือการสนับสนุนที่สอดคล้องกับความต้องการของครู หรือถึงตัวผู้เรียนโดยตรง ผู้เขียนได้มีโอกาสในการร่วมจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ซึ่งมีวิสัยทัศน์ เป้าหมาย กระบวนการทำงานที่ออกจะชัดเจนมาก ผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ผ่านการประชาพิจารณ์รับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วประเทศ รวมทั้งหน่วยงานที่จะเป็นผู้ปฏิบัติก็มีฉันทามติร่วมกันในการร่วมดำเนินการ จึงอยากเสนอว่า เราใช้แผนการศึกษาแห่งชาติเป็นตัวตั้งในการจัดการศึกษาจะดีไหม แน่นอนว่าขณะนี้เราอยู่ในห้วงเวลาของการเตรียมการปฏิรูปการศึกษา องค์กรหลักและหน่วยงานต่างๆ ก็กำลังร่วมกันทำงานยกระดับคุณภาพการศึกษากันอยู่อย่างเข้มแข็ง แต่ต้องไม่ลืมว่า เมื่อเรายังไม่ก้าวไปในทิศทางเดียวกัน หรือมีกระบวนการทำงานที่สอดคล้องกัน เราย่อมขาดพลังที่จะส่งผลต่อระบบการศึกษาและสังคม ถ้าเป็นไปได้ควรเริ่มด้วยการทำความเข้าใจกับวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของการศึกษาให้ชัดเจน มีกระบวนการจัดการที่แน่นอนตรง และมีการสร้างพลังร่วมให้เกิดขึ้น (ดร.กมล รอดคล้าย.2560, ไทยรัฐ.หน้า 4)

งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิชาการมีขอบข่ายครอบคลุมเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร และการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการการจัดดำเนินงาน เกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดบริการ การสอน ตลอดจนงานวัด และประเมินผล รวมทั้งติดตามผล และสื่อการสอนรวมไปถึงการพัฒนาผู้สอนตลอดจนการดำเนินกิจการของโรงเรียนจะต้องเป็นไปตาม

หลักสูตร และระเบียบวิธีการของการเรียนการสอน จำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมทุกระยะ ด้วยการจัดเนื้อหาวิชาให้ทันสมัย บางครั้งก็มีการเพิ่มวิชาใหม่ๆ เข้าไปด้วย ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างแท้จริงนั้น เกิดจากการเรียนการสอน ดังนั้น เมื่อหลักสูตรเปลี่ยนก็จำเป็นต้องอบรมครูตามไปด้วย เพราะการใช้หลักสูตรในโรงเรียนจะมีส่วนเกี่ยวข้องไปถึงการจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน วิธีสอน การใช้อุปกรณ์การสอนและการประเมินผลด้วย ถ้ามองในด้านของงานสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการ ได้แก่ งานควบคุมดูแลหลักสูตร การสอน อุปกรณ์การสอน การจัดการเรียน คู่มือครู การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลการศึกษา การศึกษาวิจัย การประเมินมาตรฐานสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงคุณภาพ และประสิทธิภาพสถานศึกษา จะเห็นได้ว่า งานวิชาการเป็นงานที่มีขอบข่ายครอบคลุมหลายด้าน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนทุกด้าน ซึ่งสามารถสรุปขอบเขตของงานวิชาการได้ดังนี้ งานการจัดหลักสูตร งานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน งานการใช้วิธีการสอน และการใช้สื่อการเรียนการสอน งานการวัดผลการเรียนการสอน และการนิเทศการสอน (จิระวิทย์ มั่นคงวัฒนะ.2553,แก้ไข 2555)

การบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการจัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับนโยบายหลัก มุ่งร่วมกันทำงานเป็นทีมมีการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปยังผู้ปฏิบัติ ส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ปรับปรุงตนเองตลอดจนสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ มีการติดตามประเมินผลเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญของการบริหารการศึกษาทุกระดับ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบ ผู้บริหารการศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ประมวลการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดตารางสอน แบบเรียน ห้องสมุดโรงเรียน การวัดผล การศึกษา การสอนต่างๆ ที่ทันสมัยอยู่เสมอ งานวิชาการจะชี้ให้เห็นถึงคุณค่าและคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของหน่วยงานนั้นๆ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความเอาใจใส่งานวิชาการเป็นพิเศษ และเชื่อว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอน ในโรงเรียนการวัดผลและการประเมินผลการศึกษานั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องลงมือปฏิบัติ นับตั้งแต่การจัดให้มีเอกสารหนังสือ คู่มือครู ระเบียบเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล บริการแก่ครู สนับสนุนให้ครูนำวิธีการวัดผลแบบต่างๆ มาใช้ตามความเหมาะสมกับรายวิชา ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลแก่ครู จัดระบบการติดตามการจบหลักสูตรของนักเรียนและแจ้งให้ครูทราบเป็นแนวเดียวกัน จัดวัสดุอุปกรณ์สำหรับการดำเนินการวัดผลและประเมินผลบริการแก่

ครู มอบหมายให้ครูจัดทำข้อสอบ มาตรฐานจัดให้มีคลังข้อสอบให้ครูทำการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น จัดบรรยากาศในการสอบให้เหมาะสมทั้งห้องที่ใช้สอบ ที่นั่งสอบ ตารางสอบ เวลาที่ทำการสอบ เป็นต้น จัดให้ครูทำการสอนซ่อมเสริมก่อนทำการสอบแก้ตัว รายวิชา และเมื่อสิ้นปีการศึกษาควรมีการประเมินผลงานทางวิชาการที่ผ่านมาเพื่อนำผลมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขต่อไป (มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.คลังความบทความของบล็อก, 2556)

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว การปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตอำเภอบ้านดุง กลุ่มบ้านดุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ยังพบว่ามีปัญหาในการดำเนินงานไม่สอดคล้องตามแผนงานและหลักสูตร ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นข้าราชการครูในสถานศึกษา มีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษากลุ่มโรงเรียนในเขตอำเภอบ้านดุง กลุ่มบ้านดุง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตอำเภอบ้านดุง กลุ่มบ้านดุง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตอำเภอบ้านดุง กลุ่มบ้านดุง 1 จำนวน 2 โรงเรียน เป็นผู้บริหาร 4 คน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 90 คน รวมทั้งสิ้น 94 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มโรงเรียนอำเภอบ้านดุง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ศึกษาใช้ตามแนวทฤษฎี (Deming W.Edwards PDCA 1994) มีการดำเนินการตามมาตรฐานกรอบ

1. การวางแผน (P-Plan)
2. การปฏิบัติตามแผน (D-Do)
3. การตรวจสอบผลการดำเนินงาน (C-Check)
4. การปรับปรุงให้เหมาะสมตามผลการประเมิน (A-Act)

โดยนำมาศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มโรงเรียนอำเภอบ้านดุง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในหัวข้อดังนี้

1. ศึกษาหลักการบริหารงานวิชาการ
2. สภาพการบริหารงานวิชาการระดับประถมศึกษา

ระยะเวลาในการศึกษา

ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2560

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตอำเภอบ้านดุง กลุ่มบ้านดุง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ประชากรคือ เป็นผู้บริหาร 4 คน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 90 คน รวมทั้งสิ้น 94 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม จำนวน 30 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอบ้านดุง กลุ่มบ้านดุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตอำเภอบ้านดุง กลุ่มบ้านดุง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลศรีสุทโธ และ โรงเรียนพัฒนาศรีผดุงอุดมวิทย์ จำนวน 2 โรงเรียน วิธีการดำเนินงานวิจัยได้ศึกษาเอกสารตำราและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยสร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยใช้แบบสอบถามชนิดแบบตรวจสอบรายการ (check list) และชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ข้อคำถามประกอบด้วย สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอบ้านดุง กลุ่มบ้านดุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยโรงเรียนทั้งสองแห่งนี้เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่มีขนาดใหญ่ลำดับที่ 1 และ 2 ในกลุ่มโรงเรียนอำเภอบ้านดุง 1 และมีจำนวนบุคลากรทางการศึกษา มากที่สุดในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดประชากรจำนวน 94 คน จากจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 94 คนโดยใช้ตาราง (Krejcie & Morgan : 1970) (อ้างถึงใน นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. 2554, หน้า 32) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (1970, หน้า 608) เพื่อสอบถามประชากรได้แก่ โรงเรียนอนุบาลศรีสุทโธ และ โรงเรียนพัฒนาศรีมดุงอุดมวิทย์ จำนวน 2 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน) และครู รวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 94 ฉบับ จากจำนวนทั้งหมด 94 ฉบับเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 1 เดือน 15 วันโดยประมาณ ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 94 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยหาค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตอำเภอบ้านดุง กลุ่มบ้านดุง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้ผู้ปกครองตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตอำเภอบ้านดุง กลุ่มบ้านดุง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในการให้ตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไปตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แจกแบบสอบถามไป 94 ชุด ได้คืนมา 94 ชุด
2. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดจำนวน 94 ชุด ปรากฏว่าเป็นฉบับสมบูรณ์ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละร้อย 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์คะแนนไว้ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด. 2554, หน้า 40) คือ ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ดังนี้

การปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
การปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก	ให้	4	คะแนน
การปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
การปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย	ให้	2	คะแนน
การปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

4. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปจากการศึกษาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 – 5.00	การปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด
3.50 – 4.49	การปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
2.50 – 3.49	การปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
1.50 – 2.49	การปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
1.00 – 1.49	การปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยพบว่ากระบวนการในการดำเนินงานวงจรคุณภาพ (PDCA Cycle) พบว่าการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ การปฏิบัติตามแผน (D-Do) รองลงมาคือการวางแผน (P-Plan) การปรับปรุงให้เหมาะสมตามผลการประเมิน (A-Act) และการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (C-Check) ตามลำดับ

1. การวางแผน (P-Plan) ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า โรงเรียนมีการกำหนดบุคลากรให้รับผิดชอบงานวิชาการมีความเหมาะสม รองลงมา คือ บุคลากรมีความเข้าใจนโยบายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน และ บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียน

2. การปฏิบัติตามแผน (D-Do) ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า บุคลากรมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาทางวิชาการที่เกิดขึ้นในโรงเรียน รองลงมา คือ การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานทางวิชาการในโรงเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นมีความเหมาะสมเพียงใด และ โรงเรียนจัดให้มีการประสานงานทางวิชาการที่คล่องตัว

3. การตรวจสอบผลการดำเนินงาน (C-Check) ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานโรงเรียนมีการประเมินผล คือ โรงเรียนมีการรายงานความก้าวหน้าทางวิชาการให้ทราบอยู่เสมอ มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้าสายคอยตักเตือนให้ครูสอนตามแนวทางที่หลักสูตรกำหนดมีการจัดเวลาพักให้ครูสอนในแต่ละวันและโรงเรียนได้บรรจุวิชาต่างๆให้ครอบคลุมเวลาเรียนของวิชาต่างๆที่มีในตารางสอนให้มีความเหมาะสม

4. การปรับปรุงให้เหมาะสมตามผลการประเมิน (A-Act) ในการพิจารณาโดยภาพรวมมีการปฏิบัติโรงเรียนจัดให้ครูนำผลการสอบแต่ละรายวิชามาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการโรงเรียนมีระบบการวัดและประเมินผลที่มีความเหมาะสมและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนมีความพร้อมในการจัดกระบวนการอย่างเหมาะสม

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอบ้านดุง กลุ่มบ้านดุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญจากการวิจัย ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนระดับประถมส่วนใหญ่ของโรงเรียนในกลุ่มอำเภอบ้านดุง 1 ใช้วงจรคุณภาพ (PDCA Cycle) โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติตามแผนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด การวางแผน การตรวจสอบผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงให้เหมาะสมตามผลการประเมิน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากว่าการบริหารงานวิชาการ ในด้านการวางแผนการปฏิบัติงานด้านการอ่านหลักสูตร การจัดอบรมหรือแนะนำครูให้เข้าใจหลักสูตรที่สอน การให้ครูได้ผ่านการอบรมในเรื่องการวัดและการประเมินผลการศึกษาอาจไม่ครอบคลุมจึงทำให้ผู้ปฏิบัติขาดความรู้และเข้าใจในวิธีการปฏิบัติ

1. การวางแผน (P-Plan)

จากผลการวิจัยอยู่ในระดับต่ำที่สุด สามารถอธิบายได้ว่า โรงเรียนมีการกำหนดบุคลากรให้รับผิดชอบงานวิชาการมีความเหมาะสม บุคลากรมีความเข้าใจนโยบายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน และ บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียนมีการจัดทำแผนการ

ปฏิบัติงานประจำปีการศึกษาในทุกๆปีการศึกษา โดยให้หัวหน้าฝ่ายงานและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกับบุคลากรในกลุ่มสาระได้จัดทำโครงการเพื่อกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานร่วมกันการวางแผนการดำเนินงานตามมาตรฐานเพื่อพัฒนาคุณธรรมของตนได้เต็มศักยภาพและดำรงตนอย่างมีความสุข เพื่อความสำเร็จของการทำงานรายบุคคล และการทำงานกลุ่มรวมถึงการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคมซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ 2551 ซึ่งสอดคล้องกับสถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของขั้นตอนการวางแผนว่าการวางแผนเป็นการคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงานระยะเวลาและทรัพยากรที่ต้องใช้เพื่อทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ รวมถึงการคิดงบประมาณที่จำเป็นจะต้องใช้มีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่างๆเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผน

2. การปฏิบัติตามแผน (D-Do)

จากผลการวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถอธิบายได้ว่า ภาพรวมบุคลากรมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาทางวิชาการที่เกิดขึ้นในโรงเรียนโดยมีการจัดประชุมหัวหน้าระดับชั้นทุกวันก่อนเริ่มจัดการเรียนการสอนเป็นประจำและการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานทางวิชาการในโรงเรียนโดยให้หัวหน้าฝ่ายวิชาการและหัวหน้าระดับชั้นทำงานร่วมกันในเรื่องเสนอของบประมาณในการจัดกิจกรรมต่างๆ ทางวิชาการให้เป็นปัจจุบันและโรงเรียนจัดให้มีการประสานงานทางวิชาการที่คล่องตัวโดยการแบ่งระบบจัดงานวิชาการเป็นระดับจากระดับการบริหาร ระดับหัวหน้าฝ่ายงาน หัวหน้าระดับชั้นต่อไปยังบุคลากรภายในระดับชั้นและกระจายไปยังบุคลากรภายในโรงเรียนได้รับผิดชอบงานตามระดับงานในหน้าที่การมีส่วนร่วมการปฏิบัติ ความรับผิดชอบ ความสอดคล้อง ความเสมอภาค การมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

3. การตรวจสอบผลการดำเนินงาน (C-Check)

จากผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สามารถอธิบายได้ว่า มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานโรงเรียนมีการประเมินผล คือ โรงเรียนมีการรายงานความก้าวหน้าทางวิชาการให้ทราบอยู่เสมอโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการทำงานของบุคลากรเป็นภาคเรียนมีหัวข้อการตรวจสอบ ดังนี้ ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ เอกสารงานในชั้นเรียนต่างๆ ตรวจสอบงานในหน้าที่โดยจัดทำเป็นรายงานผลการปฏิบัติงานและเข้าตรวจสอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้าสายคอยตักเตือนให้ครูสอนตามแนวทางที่หลักสูตรกำหนดและมีการจัดเวลาพักให้ครูสอนในแต่ละวันอย่างเหมาะสม โรงเรียนได้บรรจุวิชาต่างๆให้ครบตามเวลา

เรียนของวิชาต่างๆที่มีในตารางสอนให้มีความเหมาะสมตามช่วงช่วงพัฒนาของผู้เรียน มีการสรุปบันทึกผลไว้เป็นหลักฐาน เพื่อนำไปทบทวนต่อไปซึ่งสอดคล้องกับ ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์ (2548, หน้า 5) ที่กล่าวว่า การตรวจสอบประเมินผลทบทวนระบบ เป็นการประเมินตนเองร่วมกันประเมินหรือผลัดเปลี่ยนการประเมินเพื่อเป็นการทบทวนการปฏิบัติงานเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญและจำเป็นมากเพื่อจะพัฒนาคุณภาพงานวิชาการภายในโรงเรียน

4. การปรับปรุงให้เหมาะสมตามผลการประเมิน (A-Act)

จากผลการวิจัยอยู่ในระดับต่ำ สามารถอธิบายได้ว่า ในการพิจารณาโดยภาพรวมโรงเรียนจัดให้ครูนำผลการสอบแต่ละรายวิชามาวิเคราะห์โดยการสรุปผลคะแนนสอบส่งหัวหน้าฝ่ายวิชาการเป็นรายชั้นเรียนแล้วหัวหน้าฝ่ายวิชาการนำมารวบรวมและเฉลี่ยผลส่งฝ่ายบริหารเพื่อปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดการพัฒนา โรงเรียนมีระบบการวัดและประเมินผลโดยใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัยและมีความแม่นยำสามารถเก็บข้อมูลได้เป็นอย่างดี มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนมีความพร้อมในการจัดกระบวนการอย่างเหมาะสมโดยการจัดสื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและชั้นเรียนอย่างครบถ้วนในทุกๆกลุ่มสาระในขั้นตอนการปรับปรุงให้เหมาะสมตามผลการประเมินนั้นเมื่อพิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบถ้าผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ ก็ควรจะนำแนวทางนั้นมาจัดทำมาตรฐานในการปฏิบัติงาน และผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามแผนก็ต้องนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์และพิจารณาต่อไปว่าควรจะมองหาแนวทางการปรับปรุงใหม่

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการบริหารโดยพิจารณาภาพรวมตามกระบวนการในการดำเนินงานวงจรคุณภาพ (PDCA Cycle) พบว่า การดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ การปฏิบัติตามแผน (D-Do) รองลงมาคือการวางแผน (P-Plan) การปรับปรุงให้เหมาะสมตามผลการประเมิน (A-Act) และการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (C-Check) โดยภาพรวมการวางแผนการปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบผลการดำเนินงานและการปรับปรุงให้เหมาะสมตามผลการประเมิน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากนั้น การวางแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนแผนของโรงเรียน มีโครงการและมีกิจกรรมจะส่งผลให้การปฏิบัติตามแผนเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดมีการดำเนินงานได้อย่างดีตามไปด้วยสำหรับการตรวจสอบ ผลการดำเนินงาน เมื่อพิจารณารายข้อ บางข้อมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการทำงานในบางโครงการหรือกิจกรรมไม่มีการประเมินผลระหว่างการทำงาน มีการประเมินผลตอนสิ้นสุดโครงการหรือกิจกรรมครั้งเดียว ควรมีการสังเกต สัมภาษณ์ การประชุม อภิปรายร่วมกัน หรือการให้ตอบแบบสอบถามที่สร้างขึ้นสำหรับแต่ละโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ เพื่อสรุปบันทึกไว้เป็นหลักฐาน มี

การนำไปทบทวนต่อไปส่วนการปรับปรุงให้เหมาะสมตามผลการประเมินนั้น โรงเรียนมีการนำแนวทางหรือกระบวนการการปฏิบัติตามจัดทำให้เป็นมาตรฐานพร้อมทั้งหาวิธีการที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ในกรณีที่ผลเป็นไปตามการวางแผนที่กำหนดไว้หากผลไม่ได้ตามแผนที่กำหนดไว้ในโรงเรียนก็จะนำข้อบกพร่อง ปัญหาที่ได้รับมาปรับปรุงเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาสำหรับนำไปใช้ในการวางแผนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอบ้านดุง กลุ่มบ้านดุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ระดับสถานศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดประเด็นหลักสูตรที่การบริหารงานวิชาการระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการบริหารโรงเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพในการวางแผนการปฏิบัติตาม การตรวจสอบผลการดำเนินงานและการปรับปรุงให้เหมาะสมตามผลการประเมิน จากการวิจัยพบว่า ด้านการวางแผนมีค่าเฉลี่ยปฏิบัติงานอยู่ในอันดับต่ำที่สุด เนื่องจากโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่จึงทำให้การกระจายงานไม่ทั่วถึงเท่าที่ควรหากมีการนำวงจรคุณภาพไปใช้ในการบริหารงานวิชาการระดับประถมศึกษาเพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการต่อไป

1.2 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนระดับประถมศึกษาโดยภาพรวมการวางแผนการปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงให้เหมาะสมตามผลการประเมินนั้น มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด ควรศึกษาและส่งเสริมกระบวนการทำงานตามวงจรคุณภาพ มีการบริหารงานวิชาการโรงเรียนระดับประถมศึกษาให้ความรู้เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ ตลอดจนแก้ปัญหาในกรณีที่สถานศึกษาไม่สามารถแก้ปัญหาได้ รวมถึงกระตุ้นให้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องสืบไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนอื่นๆ

2.2 ควรทำการศึกษาการพัฒนาเครื่องมือประเมินกระบวนการทำงานของงาน บริหารด้านอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสยามสปอร์ตซินดิเคทจำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 : กรุงเทพมหานคร : ครูสภา.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2543). หลักการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บริษัทการพิมพ์.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2554). โน้ตย่อผู้บริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : เทียมฟ้า.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). มาตรฐานส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคิร์ท. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว.
- จรินทร์ นาคศรีอาภรณ์. (2520). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จีระวิทย์ มั่นคงวัฒนะ. (2555). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. สืบค้น <https://www.gotoknow.org/posts/344746#0> (20 ธันวาคม 2561).
- มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น. (2556). บทความเรื่องการบริหารงานวิชาการ. เชียงใหม่. สืบค้น http://sarayut9428.blogspot.com/2013/02/blog-post_6534.html (16 มกราคม 2562).
- ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์. (2548). รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ผลของวิธีตอบสนองด้วยท่าทางต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

The Effect of Total Physical Response Method on English Listening Ability of Prathomsuksa 6 Students

ชัชจิรา จำปาทอง¹, จุลามาต จันทรศรีสุต², ชชาติชาย ม่วงปฐม³
Chatjira Champathong¹, Julamas Jansrisukot², Chatchai Muangpatom³

Received: 7 มีนาคม 2563 Revised: 10 เมษายน 2563 Accepted: 10 เมษายน 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีตอบสนองด้วยท่าทาง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน ของเจตคติต่อการสอนภาษาอังกฤษด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทางต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนเทศบาล จังหวัดหนองคาย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 30 คน ได้โดยการสุ่มแบบกลุ่มแบบแผนการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ และแบบวัดเจตคติ ต่อวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง การดำเนินการทดลองใช้ระยะเวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงรวมทั้งหมด 24 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ยร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบทีแบบไม่อิสระผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี; Master Student of Education Program, Program in Curriculum and Instruction, Udon Thani Rajabhat University, Thailand; e-mail: sitaphat21@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี; Associate Prof. Dr., Udon Thani Rajabhat University, Thailand.

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี; Assistant Prof. Dr., Udon Thani Rajabhat University, Thailand.

1. นักเรียนที่เรียน วิธีตอบสนองด้วยท่าทางต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ มีคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ เฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 11.00 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 55.00 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 17.53 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 87.65 คะแนน เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพบว่าความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ หลังเรียนคะแนนสูงกว่า คะแนนก่อนเรียน และนักเรียน มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่า เกณฑ์ร้อยละ 70

2. นักเรียนมีเจตคติ ต่อวิธีตอบสนองด้วยท่าทางเท่ากับ 4.54 คะแนน แสดงว่านักเรียนมีเจตคติต่อการสอนด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทางอยู่ใน ระดับดีมาก

คำสำคัญ: วิธีตอบสนองด้วยท่าทาง, ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare listening ability of Prathomsuksa 6 students before and after learning through the Total Physical Response method (TPR) and to study attitude towards learning English through TPR of Prathomsuksa 6 students. The sample consisted of 30 Prathomsuksa 6 students at the Municipal Schools group, Nongkhai Province in the first semester of the academic year 2019. They were selected through the cluster random sampling method. The research design employed was a one-group pretest-posttest. The research instruments included 12 lesson plans, an English listening ability test and a students' attitude questionnaire. The experiment lasted twelve weeks, 2 hours a week, or 24 hours altogether. The descriptive statistical methods and the dependent sample T-Test were used for the data analysis. The findings of this research were as follows.

1. The students' pretest and posttest mean scores of listening ability were 11.00 and 55.00 percent and 17.53 and 87.65 percent respectively. The students' listening ability after the experiment was significantly higher than their listening ability before the instruction and it was higher than the set standard by 70 percent.

2. The students' attitude towards learning English listening through the TPR was at a very good level.

KEYWORDS: Total Physical Response Method, English Listening Ability

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการเรียนการสอนในสังคมปัจจุบันของยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง การศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 (Thailand 4.0) เป็นยุคแห่งการติดต่อที่ใช้ภาษาอังกฤษกันโดยตรง เริ่มตั้งแต่การค้นคว้าหาข้อมูลโดยใช้ระบบแห่งการเรียนรู้ผ่านสังคม เครือข่าย (Social Network) ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารกันโดยตรง ดังนั้นการเรียนรู้ การใช้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) การเข้าใจ ถึงองค์ความรู้ นั้นๆ ได้ง่ายและส่งเสริมพัฒนาภาษาอังกฤษกว้างขวางมากขึ้น ซึ่งภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายเร่งปฏิรูปการเรียนรู้ใหม่ทั้งระบบเพื่อให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน กำหนดให้ผู้เรียน ได้ศึกษาเรียนรู้ตลอดหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 220)

การเรียนรู้ภาษานั้นนักเรียนต้องมีทักษะพื้นฐานระดับต้นๆ เริ่มจากทักษะการฟัง การฟังซ้ำๆ ฟังสม่ำเสมอ ฟังคำสั่งหรือคำพูดจากผู้สอน (ศิริเพ็ญ อึ้งสิทธิพูนพร, 2552: 9) แต่ปัญหาเกี่ยวกับการสอนการฟังภาษาอังกฤษที่ประสบปัญหาอย่างแท้จริง คือครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ มาโดยตรง นั้นไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียนไม่มีความพร้อมในการสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษ ทำให้การจัดกิจกรรมต่างๆ ส่งผลต่อผู้เรียน ส่วนปัญหาของตัวผู้เรียนเช่น นักเรียนขาดความพร้อม ขาดการต่อยอดของการเรียนรู้ทักษะการฟัง ภาษาอังกฤษ เพราะว่าสิ่งแวดล้อมสังคมของผู้เรียนไม่ได้นำไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ทำให้ไม่มีความสนใจในการเรียนรู้ และระดับสติปัญญา ไม่เท่าเทียมกัน และจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน มากเกินไป สืบเนื่องมาจากว่า กลุ่มโรงเรียนเทศบาล เป็นสถานที่รับผู้เรียนที่ด้อยโอกาสจากโรงเรียนอื่นๆ เพื่อให้มีโอกาสที่จะได้รับการศึกษาเท่าเทียมกัน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการให้บุตรหลาน เรียนภาษาอังกฤษแต่การช่วยเหลือการสนับสนุน การสอนจากผู้ปกครองยังมีน้อยทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะในการฟังภาษาอังกฤษต่ำกว่าเกณฑ์ (ฝ่ายวิชาการกลุ่มโรงเรียนเทศบาลเทศบาลเมืองท่าบ่อ (ท.1), 2561: 45) ร้อยละ 50 มีจำนวนถึง 30 คน ในแต่ละห้องเรียนซึ่งถือว่าอยู่ในระดับต่ำทำให้ไม่ถึงเกณฑ์ที่โรงเรียนตั้งไว้คือ ร้อยละ 70 นอกจากนี้ผู้เรียนไม่ประสบผลสำเร็จในการฟังภาษาอังกฤษ ดังกล่าวคือ ฟังภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ ไม่มีความเชื่อมั่นและไม่กล้าแสดงออกซึ่งการเรียนในวัยระดับชั้น ประถมศึกษา ควรมีการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ที่เป็นนามธรรม หรือความคิดรวบยอด โดยการ

ทำซ้ำๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Bruner, 1969: 55) จากสาเหตุดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่ง ควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในเนื้อหาบทเรียนที่เป็นภาษาอังกฤษ จึงมีความสนใจในการวิจัยค้นคว้าเพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยนำเอาปัญหาของผู้เรียนมาเป็นหลัก ในการเลือกหาวิธีสอนที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน คือส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุขสนุกสนานในการเรียนภาษาที่สองในขณะที่เรียน และกระตุ้นการเรียนรู้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติมากที่สุด และให้มีการเคลื่อนไหวร่างกาย และเน้นการแสดงออกอย่างเต็มที่มากที่สุด เพื่อเป็นการผ่อนคลายแก่ผู้เรียน

จากการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษา และการสอบถามพูดคุยกับกลุ่ม เพื่อนครูในกลุ่มโรงเรียนเทศบาล พบว่าสาเหตุที่ทำให้นักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษ เนื่องจากผู้เรียนขาดความสนใจในการเรียน รู้สึกเบื่อหน่ายเพราะว่าฟังภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ และการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะเน้นที่การเรียนโครงสร้างไวยากรณ์ ซึ่งเป็นการเรียนการสอนภาษาที่ฝืนหลักธรรมชาติ แม้ว่าวิธีสอนภาษาอังกฤษซึ่งมุ่งเน้นพัฒนาให้ผู้เรียนได้สามารถประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่หลายวิธีด้วยกันแต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีวิธีสอนใดที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดเหมือนกับวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response) ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย อัชเชอร์ (Asher, 1979: 1-4) นักจิตวิทยา และนักการศึกษาชาวอเมริกัน เป็นรูปแบบการสอนที่สามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ประโยคคำสั่งสั้นๆ ภาษาอังกฤษได้ดี ผลการวิจัยของ นพธดา ดาทุมมา (2558) พบว่าผู้เรียนที่ได้รับการสอนฟังและพูดโดยใช้การสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง มีความสนใจอยากเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา เป็นแนวการสอนภาษาตามแนวคิดโดยวิธี TPR ได้มาจากธรรมชาติการเรียนรู้ภาษาแม่ของเด็กทารก โดยก่อนที่เด็กจะสามารถพูดต้องผ่านประสบการณ์ในการฟังอย่างมากในขั้นแรก และเด็กจะค่อยเปลี่ยนแบบการใช้ภาษาสื่อความหมาย ที่ส่งเสริมความเข้าใจ วิธีการสอนนี้ สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถ ด้านการฟังประโยคคำสั่งภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดีอีกวิธีหนึ่ง เป็นวิธีการสอนภาษาแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง มีหลักการสำคัญคือ เน้นบทบาทผู้เรียนให้มีความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษด้วยการปฏิบัติตามด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการถ่ายทอดให้รู้ถึงทักษะการฟัง เมื่อฟังเข้าใจแล้ว สามารถปฏิบัติตามนำไปสู่การเคลื่อนไหวร่างกายได้ถูกต้องตามประโยคคำสั่งนั้น ๆ จนกระทั่งผู้เรียนพร้อมที่จะปฏิบัติ ด้วยตนเอง โดยไม่มีแบบอย่างจากครูผู้สอน โดยเริ่มจากคำสั่งสั้นๆ ไปสู่ประโยคคำสั่งที่ยาวขึ้น เพราะจะทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการฟัง และเข้าใจความหมายที่ครูพูด หรือสั่งเป็นกลุ่มคำแล้ว และสื่อความหมายเข้าใจภาษาในการฟัง ประโยคคำสั่งในภาษาอังกฤษ และเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ในบทเรียนซึ่งอัชเชอร์ (Asher, 1979: 34) ได้นำแนวคิดของการสอนอีกวิธีหนึ่ง คือ วิธีสอนตอบสนองด้วยท่าทางที่

ได้ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ทักษะในการฟังภาษาอังกฤษต่อผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทักษะในการฟังภาษาอังกฤษได้ด้วย ความสนุกสนานเพลิดเพลิน อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียน เกิดความพึงพอใจในการเรียน และนำมาพัฒนาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

จากหลักการและแนวคิด เกี่ยวกับวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำมาพัฒนาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกลุ่มเทศบาล จังหวัดหนองคาย ในการวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาว่าวิธีตอบสนองด้วยท่าทางต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนได้หรือไม่ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ น่าจะเป็นแนวทาง ในการพัฒนาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยการใช้วิธีตอบสนองด้วยท่าทางต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยการใช้วิธีตอบสนองด้วยท่าทางต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยการใช้วิธีตอบสนองด้วยท่าทางมีเจตคติต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนเทศบาล จังหวัดหนองคาย จำนวน 5 โรงเรียน จำนวน 14 ห้องเรียน และนักเรียน 333 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ วิธีตอบสนองด้วยท่าทาง

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ
2. เจตคติต่อวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนเทศบาล จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2562 จำนวน 5 โรงเรียน มีห้องเรียน 14 ห้องและนักเรียน 333 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนเทศบาล จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2562 ภาคเรียนที่ 1 มีทั้งหมด 14 ห้องเรียน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 30 คน โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกตามลักษณะของการใช้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้การสอนในการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีตอบสนองด้วยท่าทาง มีทั้งหมด 12 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ทุกแผน
2. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษที่กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนในกลุ่มโรงเรียนเทศบาลที่อยู่ใกล้เคียงจำนวน 30 คน ตรวจหาค่าความเชื่อมั่นของผู้ให้คะแนนทั้ง 2 ท่าน โดยใช้สูตรของ สก็อต (Scott, 1981: 321-325) ผลปรากฏว่าค่าคะแนนความเชื่อมั่นของผู้ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.86
3. แบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง โดยใช้วิธีการวัดตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert's Scale) จำนวน 20 ข้อ มี 5 ระดับ ความคิดเห็นได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นข้อความเชิงบวกและเชิงลบ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างตามลำดับดังนี้

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2563

Vol.8 No.2 July – December 2020

1. ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษสำหรับวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษจำนวน 20 ข้อ ใช้เวลารวมทั้งสิ้น 2 ชั่วโมง โดยใช้เวลาในการทำแบบทดสอบและบันทึกผลการสอบไว้เปรียบเทียบคะแนนทดสอบหลังเรียน

2. ผู้วิจัยดำเนินการเรียนการสอนกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีตอบสนองด้วยท่าทางความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และจัดกิจกรรม โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง

3. หลังจากดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ให้ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ

4. ผู้วิจัยดำเนินการวัดเจตคติที่มีต่อวิธีตอบสนองด้วยท่าทางต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นหลังจากใช้แผนทั้ง 12 แผน กับกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง

5. หลังจากดำเนินการตรวจสอบให้คะแนนแล้ว นำผลที่ได้จากการทดลองวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน ที่เรียนด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทางระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนที่เรียนด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทางต่อ ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ กับเกณฑ์ละ 70

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์ร้อยละ 70	t
หลังเรียน	30	17.53	1.61	14	12.04**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนเรียนด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง ต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 17.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.61 คิดเป็น โดยมีคะแนน เฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีตอบสนองท่าทางระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้วิธีตอบสนองด้วยท่าทาง ของกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	30	11.00	1.73	19.52**
หลังเรียน	30	17.53	1.61	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีตอบสนองท่าทาง จำนวน 30 คน มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 11.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนเท่ากับ 1.73 มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 17.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.61 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับเจตคติ
1. กิจกรรมชั้นนำเสนอเนื้อหาและทบทวนบทเรียน เป็นขั้นตอนช่วยกระตุ้นและเตรียมความพร้อมให้นักเรียนก่อนการเรียนรู้ประโยคคำสั่งภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีตอบสนองด้วยท่าทาง	4.20	0.71	เห็นด้วย	ดี
2. กิจกรรมขั้นฝึกปฏิบัติ เป็นขั้นตอนช่วยให้นักเรียนฝึกการฟังประโยคคำสั่งภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีตอบสนองด้วยท่าทาง	4.93	0.25	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ดีมาก
3. กิจกรรมการสอนด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทางให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนทำให้เกิดความมั่นใจในการใช้ประโยคคำสั่งภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น	4.73	0.45	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ดีมาก

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับเจตคติ
4. กิจกรรมขั้นตอนสอบปฏิบัติและให้ข้อมูลป้อนกลับ ช่วยให้นักเรียนทราบจุดบกพร่องและนำไปปรับปรุงแก้ไขได้	4.53	0.51	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ดีมาก
5. กิจกรรมขั้นประเมินผลโดยใช้กิจกรรมเสริม ช่วยให้นักเรียนสนุกสนานไม่ตึงเครียด	4.90	0.40	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ดีมาก
6. นักเรียนมีความพอใจในการจัดการเรียนการสอน ประโยคคำสั่งภาษาอังกฤษด้วยวิธีตอบสนอง ด้วยท่าทาง	4.93	0.37	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ดีมาก
7. การสอนประโยคคำสั่งภาษาอังกฤษด้วยวิธี ตอบสนองด้วยท่าทางทำให้นักเรียนรู้ความ หมายของประโยคคำสั่งภาษาอังกฤษจากเรื่องที่ ยากเกิดการจดจำมากยิ่งขึ้น	4.30	0.84	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ดีมาก
8. กิจกรรมการสอนด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทางช่วย ให้นักเรียนได้พัฒนาการสังเกต จดจำ มากขึ้น	4.80	0.41	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ดีมาก
9. วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางมีขั้นตอนที่ ง่ายต่อการเรียน	4.83	0.38	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ดีมาก
10. การใช้ร่างกาย รูปภาพ และวัตถุ ทำให้ นักเรียนเข้าใจ แบบภาษามากขึ้น	4.63	0.61	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ดีมาก
11. การใช้การสอนแบบวิธีตอบสนองด้วยท่าทางช่วย ให้นักเรียนจดจำคำสั่งภาษาอังกฤษได้มากขึ้น	3.30	0.65	ไม่แน่ใจ	ปาน กลาง
12. นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจที่สามารถปฏิบัติตาม คำสั่งได้หลากหลาย	4.70	0.65	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ดีมาก
13. การสอนด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทางมี ประโยชน์ต่อการเรียนภาษาอังกฤษ	4.57	0.50	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ดีมาก
14. การเรียนภาษาอังกฤษโดยวิธีตอบสนองด้วย ท่าทางทำให้นักเรียนสามารถนำคำกริยาที่ เรียนแล้วไปใช้พูดในประโยคได้	4.57	0.50	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ดีมาก

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับเจตคติ
15. การสอนประโยคคำสั่งภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีตอบสนองด้วยท่าทางทำให้มีกิจกรรมและสื่อประกอบที่หลากหลาย	4.17	0.79	เห็นด้วย	ดี
16. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกมากขึ้น	4.27	0.74	เห็นด้วย	ดี
17. การเรียนภาษาอังกฤษโดยวิธีตอบสนองด้วยท่าทางทำให้นักเรียนเข้าใจในการเรียนมากขึ้น	4.47	0.51	เห็นด้วย	ดี
18. การเรียนภาษาอังกฤษโดยวิธีตอบสนองด้วยท่าทางทำให้นักเรียนฟังและปฏิบัติตามได้อย่างคล่องแคล่ว	4.70	0.47	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ดีมาก
19. ครูมีวิธีช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหา หรือติดขัดในการฟังภาษาอังกฤษ	4.43	0.50	เห็นด้วย	ดี
20. การจัดกิจกรรมโดยวิธีตอบสนองด้วยท่าทางทำให้บรรยากาศในห้องเรียนสนุกสนาน	4.87	0.35	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ดีมาก
ภาพรวมระดับเจตคติ	4.54	0.14	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ดีมาก

จากตารางที่ 3 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับวิธีตอบสนองด้วยท่าทางคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิธีตอบสนองด้วยท่าทางเท่ากับ 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.14 แสดงว่า นักเรียนมีเจตคติต่อการสอนวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง อยู่ในระดับดีมาก

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวัดเจตคติของนักเรียนต่อผลของวิธีตอบสนองด้วยท่าทางต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษแล้วนำมาแปลผลค่าคะแนนตามระดับค่าเฉลี่ยการวัดเจตคติ (อ.บุญชม ศรีสะอาด, 2543: 162)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึงเจตคติระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	เห็นด้วย	หมายถึงเจตคติระดับดี
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	ไม่แน่ใจ	หมายถึงเจตคติระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	ไม่เห็นด้วย	หมายถึงเจตคติระดับค่อนข้างไม่ดี
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึงเจตคติระดับไม่ดี

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่เรียนโดยการใช้วิธีตอบสนองด้วยท่าทางต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียน โดยการใช้วิธีตอบสนองด้วยท่าทางต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 11.00 คะแนน คิดเป็นคะแนนร้อยละ 55.00 และคะแนนหลังเรียน เฉลี่ยเท่ากับ 17.53 คะแนน คิดเป็นคะแนนร้อยละ 87.65 ซึ่งนักเรียนมีคะแนนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 เมื่อทดสอบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนการฟังภาษาอังกฤษโดยการใช้วิธีตอบสนองด้วยท่าทาง มีเจตคติต่อวิธีตอบสนองด้วยท่าทางอยู่ในระดับดีมาก

การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียน โดยการใช้วิธีตอบสนองด้วยท่าทางต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง

1. ผลการศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยการใช้วิธีตอบสนองด้วยท่าทางต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ พบว่านักเรียนมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียน 11.00 คิดเป็นร้อยละ 55.00 และหลังเรียนเท่ากับ 17.53 คิดเป็นร้อยละ 87.65 พบว่าคะแนนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 สอดคล้องสมมติฐานข้อที่ 2 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน แล้วพบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องสมมติฐานข้อที่ 1 สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก

ประการแรก การสอนภาษาอังกฤษโดยใช้โดยวิธีตอบสนองท่าทางเป็นวิธีการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ที่สนุกสนานในการเรียนรู้ และกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ภาษามากยิ่งขึ้นซึ่งได้รับการพัฒนาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ จากรูปประโยคคำสั่งเริ่มจากง่าย ไปหายาก และเป็นรูปแบบประโยคที่สามารถปฏิบัติได้จริง ตามธรรมชาติของภาษา ของความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกวิธีสอนในรูปประโยคคำสั่งจำนวนทั้งหมด 12

แผนการเรียนรู้ แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง เมื่อทดสอบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 เป็นวิธีการสอนซึ่งทำให้ผู้เรียนมีการจดจำได้ง่าย เพราะผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและทำให้เกิดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องตามแนวคิดของ อัชเชอร์ (Asher, 1977: 4) ที่กล่าวว่า การสอนแบบการสนทนาตอบสนองด้วยท่าทางเป็นการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ที่เริ่มเรียนเรียนภาษาต่างประเทศ เป็นวิธีการสอนที่ไม่ฝืนธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องตามแนวคิดของผลการวิจัยครั้งนี้ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นพธดา ดาทุมมา (2558) ผู้เรียนที่ได้รับการสอนฟังและพูดโดยใช้การสอนแบบการสนทนาตอบสนองด้วยท่าทาง มีความสนใจ อยากเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ งานวิจัยครั้งนี้ครูผู้สอนได้นำรูปภาพที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มาเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการสอนของครู โดยใช้ผลของวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง

ประการที่สอง การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบการสนทนาตอบสนองด้วยท่าทางนั้นมีลำดับขั้นตอนการสอนค่อยเป็นค่อยไป โดยในขั้นเสนอเนื้อหาและทบทวนบทเรียนเริ่มจากครูพูดประโยคคำสั่งเป็นภาษาอังกฤษพร้อมแสดงท่าทางประกอบส่งผลทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากทางด้านการฟังเมื่อเข้าใจในสิ่งที่ผู้สอนปฏิบัติให้ดูแล้วจึงให้ผู้เรียนเริ่มปฏิบัติตาม โดยไม่ต้องมีการเร่งรัดผู้เรียนที่ยังไม่พร้อมหรือไม่มีความเข้าใจซึ่งสอดคล้องตามแนวคิดของ อัชเชอร์ (Asher, 1979: 34) ที่กล่าวว่า การพูดภาษาที่สองด้วยความมั่นใจนั้นผู้เรียนจะต้องฟังภาษานั้นๆ อย่างถูกต้องชัดเจนและการปฏิบัติตามประโยคคำสั่งโดยการฟังซ้ำๆ และให้ปฏิบัติตามช่วยส่งเสริมให้จดจำได้ดีมากยิ่งขึ้นสำหรับการเรียนภาษาที่สอง

2. ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนต่อวิธีตอบสนองด้วยท่าทางพบว่าผู้เรียนมีเจตคติต่อวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง อยู่ในระดับดีมาก บรรยายภาคในห้องเรียนของผู้เรียนที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบวิธีตอบสนองด้วยท่าทางจากการสังเกตในระหว่างทดลองการทำวิจัย ผู้เรียนมีความสุข กระตือรือร้นในการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาเพราะผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผู้เรียนได้แสดงท่าทางประกอบทุกกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลายพร้อมด้วยการเรียนรู้ที่สนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของคราเชน (Krashen, 1983: 21) ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษา กล่าวคือ เป็นองค์ประกอบในการกระตุ้นให้นักเรียนมีความต้องการที่จะใช้ภาษาติดต่อกับเจ้าของภาษา หรือยอมรับในการเรียนรู้ภาษานั้น ส่งเสริมให้นักเรียนนำภาษาไปใช้ประโยชน์ โดยที่นักเรียนจำเป็นต้องใช้ภาษา และสามารถใช้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้การสอนด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง เป็นการสอนอีกวิธีหนึ่งที่สามารถช่วยสร้างความปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน เพราะการสอนในรูปแบบดังกล่าวนี้ จะมี

หลักการในการเน้นการ ทำกิจกรรมเป็นคู่และเป็นกลุ่มส่วนมากทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันฝึกการแก้ปัญหาภายในกลุ่มของตนเอง ทำให้การเรียนรู้บรรยากาศในห้องเรียนมีความสุข มีเสียงหัวเราะ สนุกสนานคล้อยตามกิจกรรมนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2545: 85) ที่กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของการสอนแบบวิธีตอบสนองด้วยท่าทางนี้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียน มีประสบการณ์การรู้ที่สนุกสนานและกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้และปฏิบัติ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการสอนฟังและพูดภาษาอังกฤษด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูต้องศึกษาขั้นตอนในการสอน โดยใช้วิธีตอบสนองด้วยท่าทาง ก่อนนำวิธีการสอนไปใช้กับผู้เรียน เพื่อไม่ให้เกิดการจัดกิจกรรมล่าช้า เบื่อหน่ายต่อผู้เรียน

1.2 สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญเพราะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นครูควรจัดเตรียมการเรียนการสอนให้พร้อมทั้งเนื้อหาและสื่อการสอนเพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 การสอนตอบสนองด้วยท่าทางหรือการสอนภาษาท่าทางช่วยให้ผู้เรียนฟังภาษาอังกฤษได้เข้าใจง่ายขึ้น และสามารถปฏิบัติตามได้ ดังนั้นครูควรให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันและกันมากที่สุด โดยเน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสในการฟังภาษาอังกฤษมากขึ้น และมีการเรียนรู้แบบธรรมชาติทางภาษาเพื่อส่งเสริมให้เกิดความมั่นใจ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีตอบสนองด้วยท่าทาง ควรให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกทักษะการฟังโดยตรง กับครูต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาโดยตรง จะช่วยให้พัฒนาทักษะในการฟังที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษา คัดเลือกประโยคคำสั่งภาษาอังกฤษ ควรเป็นประโยคคำสั่งภาษาอังกฤษที่แสดงออกทางด้าน กริยาท่าทางให้ชัดเจน และมีเนื้อหาในระดับความรู้ในวงชั้นที่เหมาะสมตามวัยของผู้เรียน

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.จุฬามาศ จันทร์ศรีสุต และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชาย ม่วงปทุม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดร.เอกราช ตีนาง ดร.สุภัทรา วันเพ็ญ และ รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพรพิทย์ เลิศปรีดากร คณะกรรมการร่วมพิจารณาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาให้ข้อคิดและคำแนะนำ อาจารย์อรพิน นาแสง ดร.รุ่งทิวา จันทน์วัฒนวงษ์ และ รองผู้อำนวยการโรงเรียน เกษราภรณ์ วงศ์ก่อ ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้ ข้อเสนอแนะมาโดยตลอด จนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและคณะครูกลุ่มโรงเรียนเทศบาล ทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกให้ความร่วมมือและช่วยเหลือ ขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนเทศบาล ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่พระคุณ บิดา มารดา ผู้มี พระคุณ ตลอดจนครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในการทำวิทยานิพนธ์ทำให้ ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.

กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

นพธดา ดาทุมมา. (2558). การพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทางของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้พูดภาษาอื่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

โรงเรียนเทศบาลเมืองท่าบ่อ (ท.1). (2561). *รายงานผลสัมฤทธิ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ปีการศึกษา 2561*. หนองคาย: งานบริหารวิชาการ โรงเรียน.

ศิริเพ็ญ อึ้งสิทธิพูนพร. (2552). *ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท ปีที่ 30*. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2545). *วิธีการสอนภาษาอังกฤษ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Asher, J. J. (1977). *Pair taping: Increasing motivation and achievement with a fluence*. Retrieved September 10, 2001, from <http://www.writing.berkeley.edu/TESL-EJ/ej18/a2.html>.

_____. (1979). *Learning another language through action*. 2nd ed. California: Sky
Ocks.

Bruner, G. (1969). *The process of education*. Cambridge: Harvard University.

Krashen, S. D. (1983). *The natural approach: Language acquisition in the classroom*.
Oxford: Pergamon Press.

Scott, R. (1981). *The four skills communication language teaching: Speaking communication
in the classroom*. London: Longman.

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD
ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

A Development of Co-Operation Learning Model with STAD Techniques,
Together with Tales for Children, to Develop Reading and Writing Skills,
The Thai language learning group, grade 3

กรรณิการ์ ชันดี¹

Kannika Khantee¹

Received: 30 สิงหาคม 2563 Revised: 20 ตุลาคม 2563 Accepted: 21 ตุลาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (2) เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนและหลังเรียน จากการเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ (4) เพื่อประเมินรูปแบบการเรียนการสอน โดยศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่ม

¹ โรงเรียนเทศบาล 5 สีหรัักษ์วิทยา จังหวัดอุดรธานี ; Municipal 5 Siharak Witthaya School, Udon Thani Province, Thailand; e-mail : khanni@outlook.co.th

ตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 5 สีหรัักษ์วิทยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน โดยใช้แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องแบบบันทึกการประจักษ์กลุ่มย่อย และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า มีความสอดคล้อง โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.00 ทุกรายการ

2. ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.68 มีประสิทธิภาพที่ 86.80/86.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.75

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการประเมินรูปแบบการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.38

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD, นิทานสำหรับเด็ก, ทักษะการอ่านและการเขียน

ABSTRACT

This research was designed (1) to investigate the state, problem and the guidelines the development of cooperative learning model with STAD techniques, together with tales for children, to develop reading and writing skills; (2) to construct and develop the cooperative

learning model; (3) to try out the cooperative learning model with sub-objectives which are : (3.1) to compare the learning achievement between before and after learning the cooperative learning model with STAD techniques, together with tales for children, to develop reading and writing skills; (3.2) to compare the reading and writing skills between before and after learning the cooperative learning model with STAD techniques, together with tales for children; and (4) to evaluate and update the development of the co-operative learning model. The cluster random sampling method was applied for 35 Prathomsuksa 3 students of Sihrakswithya Municipality School in the 2nd semester, B.E.2561 academic year.

The research findings were summarized as follows :

1. The state, problem and the guidelines the development of co-operative learning model using the documentary analysis and the interview of 5 experts were consistent and found that the development of co-operative learning model with STAD techniques, together with tales for children, to develop reading and writing skills;

2. The result of the development of co-operative learning model with STAD techniques, together with tales for children, to develop reading and writing skills showed the most suitable is the average of 4.68 and the efficiency of the learning model reached the 86.80/86.86 efficiency; thus, it was fit to the 80/80 criterion. Besides, the effectiveness index was 0.75 or 75 percent.

3 The learning achievement between before and after learning showed that after learning, the students who learnt the Thai language had significantly higher learning achievement than before learning at the .01 level.

4. The participants reported being highly satisfied with the learning model of co-operative learning model with STAD techniques, together with tales for children, to improve reading and writing skills with the overall aspect being evidently found at a high level. The mean was 4.38.

KEYWORDS : Research and Development, STAD Techniques, Co-Operation Learning Model

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขปรับปรุง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี มีทักษะชีวิต มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้ภาษาไทยเป็นวิชาบังคับแก่นักเรียนทุกระดับจะต้องเรียนภาษาไทยด้วยกันทั้งนั้น แต่ก็มีเสียงวิจารณ์ตามมาว่าวิชาภาษาไทย เป็นวิชาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในขั้นยังไม่น่าพอใจ ซึ่งจากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาของกองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ ปัญหาของการใช้ภาษาคือการอ่าน และการเขียนพยางค์ สระ การใช้คำไม่ถูกต้อง (สุวิมล ร่องวาณิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย, 2547) ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาในการเรียนการสอนภาษาไทยที่สำคัญภายในโรงเรียนเทศบาล 5 สีหรัษฎวิทยา ที่ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่อยู่ คือจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีการศึกษา 2559 และ 2560 โดยสำนักงานการศึกษา ให้โรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดเทศบาลนครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จัดสอบตามโครงการอ่านออกเขียนได้พร้อมกัน พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับโรงเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับคุณภาพที่ควรปรับปรุง ดังนั้น ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการเรียน ทั้งนี้ได้เปิดกว้างให้ครูนำเทคนิค วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และเหมาะสมตามธรรมชาติของวิชามาใช้ด้วย (รายงานสรุปผลการจัดการศึกษาเทศบาลนครอุดรธานี, 2560)

รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีหลายรูปแบบ ซึ่งในแต่ละรูปแบบจะมีวิธีการดำเนินการหลัก ๆ ซึ่งได้แก่ การจัดกลุ่ม การศึกษาเนื้อหาสาระ การทดสอบ การคิดคะแนน และระบบการให้รางวัล แตกต่างกันไป เพื่อสนองวัตถุประสงค์เฉพาะ แต่ไม่ว่าจะรูปแบบใด ต่างก็ใช้หลักการเดียวกัน คือหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการ และมีวัตถุประสงค์มุ่งตรงไปในทิศทางเดียวกัน คือเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ในเรื่องที่ศึกษาอย่าง

มากที่สุดโดยอาศัยการร่วมมือกัน ช่วยเหลือกัน และแลกเปลี่ยนความรู้กัน ระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน ความแตกต่างของรูปแบบแต่ละรูปแบบ จะอยู่ที่เทคนิคในการศึกษาเนื้อหาสาระ วิธีการเสริมแรงและการให้รางวัล เป็นประการสำคัญ (ทิศนา แหมมณี, 2553) ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ ของรูปแบบ STAD (STAD : Student Teams – Achievement Division) ซึ่งเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่ต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคล คือความสำเร็จของกลุ่ม (วัดนภาพร ระวังทุกข์, 2542) ซึ่งมีขั้นตอน 5 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 นำเสนอบทเรียนต่อชั้นเรียน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาในกลุ่มย่อย ขั้นตอนที่ 3 การทดสอบ ขั้นตอนที่ 4 คะแนนความก้าวหน้า ขั้นตอนที่ 5 การยกย่องกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ

ซึ่งจากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎี แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักการศึกษาหลาย ๆ ท่าน พบว่า มีความเห็นสอดคล้องกันว่าหนังสือนิทานสำหรับเด็กมีคุณค่าต่อ การเรียนรู้ของเด็กทุกวัยเป็นอันมาก หนังสือนิทานสำหรับเด็กสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กได้เป็นอย่างดี โดยให้เด็กได้มีโอกาสดูหนังสือนิทานภาพการ์ตูนที่สวยงาม และอ่านคำอธิบายประกอบซึ่งอาจจะเป็นคำสัมผัสคล้องจอง หรือเรื่องราวนิทานสั้นๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก หนังสือนิทานสำหรับเด็กจึงไม่เพียงให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินเท่านั้น ยังช่วยให้เด็กรู้จักตนเอง แก้ปัญหาตนเอง และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (มะลย์วัลย์ โนนทะเสน, 2553) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงจัดทำและพัฒนาหนังสือนิทานสำหรับเด็ก จำนวน 10 เล่ม เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 20 แผนฯ และทำการศึกษาวิจัย การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD โดยใช้นิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้งนี้เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในโรงเรียนเทศบาล 5 สีหรัักษ์วิทยาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนและหลังเรียน จากการเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
4. เพื่อประเมินรูปแบบการเรียนการสอน โดยศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานของการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 ที่ 80/80
2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ขอบเขตของการวิจัย**ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง**

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 5 สีหรัักษ์วิทยา สังกัดเทศบาลนครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียน 99 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนเทศบาล 5 สีหรัักษ์วิทยา สังกัดเทศบาลนครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เพื่อใช้เป็นกลุ่มทดลอง

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ตัวแปรตาม คือ 1) ทักษะการอ่านและการเขียน 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3) ความพึงพอใจในการเรียนรู้

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ระหว่างเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2562 ใช้เวลา 20 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการนำรูปแบบของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มาใช้ในการกำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน จำนวน 20 แผนฯ

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบปรนัย แบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและการเขียน จำนวน 30 ข้อ รวม 30 คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. การจัดกลุ่มทดลอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 5 สีหรัักษ์วิทยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้องเรียน คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เพื่อยืนยันประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2. แบบแผนการทดลอง

ในการทดลองครั้งนี้ ใช้รูปแบบ One Group Pretest Posttest Design (หนึ่งกลุ่ม สอบก่อน-สอบหลัง)

T1	X	T2
----	---	----

T1 หมายถึง การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

X หมายถึง การทดลองจัดการเรียนรู้ ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียน การสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและ การเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

T2 หมายถึง การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

3. ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 5 สีหรัักษ์วิทยา จำนวน 1 ห้องเรียน คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 35 คน ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1) ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมามีกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 คน ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนเอง

2) ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ชี้แจงหลักการ เหตุผล และประโยชน์ของการวิจัยกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง พร้อมทั้งทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอนสูงสุด

3) ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและการเขียน จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัย แบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ก่อนเรียน (Pre-test)

4) ดำเนินการทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาในการสอนแบบ รวมจำนวน 20 ชั่วโมง

5) หลังจากดำเนินการทดลองสิ้นสุดลง ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและการเขียน จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัย แบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ (Post-test)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจให้ค่าคะแนนผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน

2. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2 ของบุญชม ศรีสะอาด (2551)

3. การวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีของ กูดแมน, เฟรทเชอร์ และชไนเดอร์ (Goodman, Fletcher and Schneider, 1980 อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด, 2551) ในการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index : E.I.)

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	df	t
ก่อนเรียน	35	14.46	1.98	34	36.31**
หลังเรียน	35	26.06	1.53		

**P < .01

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะ การอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผล ในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนนักเรียน (N)	คะแนนเต็ม	ผลรวม คะแนนก่อน เรียน	ผลรวม คะแนนหลัง เรียน	ดัชนี ประสิทธิผล
35	30	506	912	0.75

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index : E.I.) ในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน คือ 0.75 หมายความว่า รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 75.00 เมื่อเปรียบเทียบกับค่า E.I.=0.50 แสดงว่าในการทดลองครั้งนี้ มีประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน โดยใช้แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องแบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า มีความสอดคล้อง โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.00 ทุกรายการ

2. ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ร่างรูปแบบการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.68 และผลการจัดการเรียนการสอน ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพที่ 86.80/86.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.75 หรือคิดเป็นร้อยละ 75

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่ม

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการประเมินรูปแบบการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.38

การอภิปรายผล

1. ผลการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน โดยใช้แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องแบบแบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า มีความสอดคล้อง โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.00 ทุกรายการ และพบว่า แนวนโยบายการจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแนวทางการจัดการศึกษาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) รวมทั้งนโยบาย เป้าหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 5 สีหรัักษ์วิทยา และเทศบาลนครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้แก่ การพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ตามระดับชั้นเรียน ควรได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน เพราะจากที่ผ่านมา นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่โรงเรียน และเทศบาลนครอุดรธานีได้กำหนดไว้ นักเรียนมีปัญหาทางด้านการอ่านการเขียนเป็นอย่างมาก นักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนไม่มีนิสัยรักการอ่าน อ่านไม่คล่อง และปัญหาในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลหลาย ๆ ด้าน นักเรียนบางคนเรียนรู้เร็ว บางคนเรียนรู้ช้า ต้องการให้ฝึกอ่าน ฝึกเขียนซ้ำ ๆ การส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นั้น ดังที่ อุทุมพร ตรังคสมบัติ (2543) ได้เสนอแนะว่า ทักษะการอ่านนับเป็นหนึ่งในทักษะพื้นฐานด้านภาษาที่มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้จนมีคำกล่าวว่าทักษะการอ่านเป็นทักษะชีวิตที่สำคัญแต่ในภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางสังคมรวมทั้งความก้าวหน้าทาง

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียุคสังคมข่าวสารเช่นปัจจุบันนี้อาจทำให้การถ่ายทอดความคิดด้วยวิธีการต่าง ๆ มีอุปสรรคและเกิดความบกพร่องได้มากทั้งนี้เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ การพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญเพราะจะทำให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ร่างรูปแบบการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ได้รูปแบบการเรียนการสอน มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ หลักการแนวคิดทฤษฎี หลักการจัดการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และการประเมินผล ซึ่งผลการประเมินรูปแบบการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.68 และผลการจัดการเรียนการสอน ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพที่ 86.80/86.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.75 หรือคิดเป็นร้อยละ 75 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในการพัฒนาร่างรูปแบบและประเมินร่างรูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบถูกต้องหลักการและมีความน่าเชื่อถือ โดยใช้สูตร IOC (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า แบบบันทึกการประชุมแบบมีส่วนร่วม ทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 แสดงว่าแบบบันทึกการประชุมแบบมีส่วนร่วม มีความสอดคล้องทุกข้อ และผลการประชุมแบบมีส่วนร่วม ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 10 คน ทั้งนี้ได้นำหลักการแนวคิดทฤษฎีที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการพัฒนาการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีรายละเอียดดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 นำเสนอบทเรียนต่อชั้นเรียน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาในกลุ่มย่อย ขั้นตอนที่ 3 การทดสอบ ขั้นตอนที่ 4 คะแนนความก้าวหน้า ขั้นตอนที่ 5 การยกย่องกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการ

เขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน และนิทานสำหรับเด็ก ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ เพราะผ่านกระบวนการสร้างอย่างมีระบบ โดยเริ่มจากการศึกษาทฤษฎี หลักการและแนวคิดจากการสร้างสื่อการสอน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คู่มือครูและเอกสารที่เกี่ยวข้อง นำมาสร้างสื่อการสอน โดยการวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดเนื้อหา กำหนดความคิดรวบยอด จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล โดยทุกขั้นตอนผ่านการตรวจและแก้ไขข้อบกพร่องความเหมาะสม จากผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง การทดลองแบบกลุ่มเล็ก และการทดลองแบบสนาม โดยนำข้อมูลของการทดลองแต่ละครั้ง มาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากระบวนการในบางส่วนตามข้อมูลที่ได้พบ ซึ่งกระบวนการสร้างสื่อการเรียนรู้อย่างมีระบบนี้ สอดคล้องกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2543) ที่กล่าวว่า การผลิตสื่อการสอนนั้นจะต้องรอบคอบ การกำหนดเนื้อหา ประสพการณ์ การกำหนดหน่วยการสอน การกำหนดเรื่อง การกำหนดความคิดรวบยอด จุดประสงค์กิจกรรม และแนวการประเมินผล ซึ่งสื่อการสอนที่ผ่านกระบวนการผลิตดังกล่าวนี้ จึงจะเป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ ทำให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างแท้จริง และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD ทำให้นักเรียนจะต้องเรียนด้วยตนเอง และร่วมกันทำกิจกรรมกลุ่ม จึงต้องนำระบบกลุ่มสัมพันธ์มาช่วยในการทำกิจกรรม นักเรียนช่วยกันคิด ช่วยกันตัดสินใจ และช่วยกันทำกิจกรรมมากยิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนดียิ่งขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้จัดเนื้อหาบทเรียนที่เน้นการทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการอ่านและการเขียน ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ย่อยจากง่ายไปหายาก ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. ผลการประเมินรูปแบบการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.38 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ด้วยการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD มีการเสริมแรงทันทีเมื่อทำกิจกรรมเสร็จ ซึ่งสอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ของ Skinner

(ทิตินา แหมมณี, 2548) ทำให้นักเรียนมีกำลังใจและกระตือรือร้นอยากเรียนรู้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังแทรกกิจกรรมที่จะทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน เช่น การเล่นเกม ปริศนาคำทาย การหาคำคล้องจอง การเล่านิทาน รวมทั้งนิทานสำหรับเด็กที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนน่าสนใจ ชวนอ่าน จึงทำให้นักเรียนสนใจในบทเรียนยิ่งขึ้น เรียนด้วยความเพลิดเพลินมีความสุขในการคิดหาเหตุผล ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ มณิดา สุขสวัสดิ์ (2555) ที่ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาแบบฝึกทักษะ เรื่องการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ เรื่องการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รวมทั้งการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในครั้งนี้ นอกจากจะเป็นการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนแล้ว ยังเป็นการสร้างสัมพันธภาพระหว่างครู กับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกันและทำให้นักเรียนมีศักยภาพที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย ซึ่งจะทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้ และทักษะทางการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณ ที่ได้จากการฝึกฝนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในการพัฒนาตนเองให้สูงขึ้นต่อไปได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1.1 ครูผู้สอนควรศึกษาเกี่ยวกับ การนำรูปแบบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับชั้นอื่น ๆ

1.2 ควรนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ ไปศึกษาต่อถึงผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะการพูด การฟัง การคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อพัฒนาการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารให้ดียิ่งขึ้น

1.3 ควรนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ ไปทดลองใช้กับรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน การสอนแบบบูรณาการและโครงการ

1.4 ควรมีการวิจัยเพื่อค้นหากิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทย ทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นการขยายขอบเขตทางการเรียนวิชาภาษาไทยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2543). *ระบบสื่อการสอน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2548). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มณิดา สุขสวัสดิ์. (2555). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- มะลย์วัลย์ โนนทะเสน. (2553). *การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์หลังวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2553). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยแบบฝึกทักษะประกอบกลุ่มร่วมมือแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม*. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อุทุมพร ตรังคสมบัติ. (2543). *ปัญหาการเรียน เทคนิคช่วยให้ลูกเรียนดี*. กรุงเทพฯ : ชันดา.
- Johnson, D. W. ; Johnson, R. T. and Holubec, E. J. (1989). *Circles of Learning: Cooperation in the Classroom*. 6th ed. Minesota: Interaction Book.
- Slavin, R. E. (1982). Cooperative Learning. *Review of Educational*, 50(4) : 1-10.

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้
คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย เขต 2**
**The Factors Affecting Teaching Efficiency of The Mathematical Teacher
under Nongkhai Primary Educational Service Area Office 2**

ณัฐภรณ์ ศิริธร¹, มณีญา สุราช², นครชัย ชานูไร³

Natthaporn Sirithorn¹, Maneeya Surat², Nakhonchai Chan-urai³

Received: 9 มีนาคม 2563 Revised: 31 มีนาคม 2563 Accepted: 1 เมษายน 2563

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลและสร้างสมการพยากรณ์ต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย เขต 2 ปีการศึกษา 2562 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 210 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับประสิทธิภาพการสอน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยพบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูด้านการกำหนดเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมา คือ ด้านการเปลี่ยนแปลงเจตคติของนักเรียน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดและการประเมินผล

¹ นักศึกษาปริญญาโทสาขาคณิตศาสตร์และการวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี; Master Student, Educational Research and Evaluation, Udon Thani Rajabhat University, Thailand; e-mail : oopoip.kawaii@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี; Assistant Prof. Dr., Udon Thani Rajabhat University, Thailand.

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี; Assistant Prof. Dr., Udon Thani Rajabhat University, Thailand.

2. ตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (X1) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลางกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ($r = 0.464$) รองลงมาคือ การใช้สื่อการเรียนรู้ (X2) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลางกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ($r = 0.375$) แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (X3) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลางกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ($r = 0.351$) และบุคลิกภาพของครู (X6) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลางกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ($r = 0.287$) ตามลำดับ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ต่ำสุด คือ ภาระงานของครู (X7) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลางกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ($r = 0.159$)

3. ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน วิชาคณิตศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน วิชาคณิตศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน บรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบุคลิกภาพของครู โดยมีประสิทธิภาพในการทำนอยร้อยละ 34 ($R^2=0.34$) สมการพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.398 + .250X_1 + .109X_2 + .092X_3 + .081X_4 + .107X_6$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$ZY' = .342Z_{X_1} + .175Z_{X_2} + .133Z_{X_3} + .130Z_{X_4} + .119Z_{X_6}$$

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ , ปัจจัยที่ส่งผล

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to study the level of factors that affected teaching efficiency of mathematics teachers; 2) to study factors related to teaching efficiency of mathematics teachers; and 3) to study factors affecting and construct the predictive equation of mathematics teachers. The samples consisted of 210 mathematics teachers selected through the stratified random sampling method. The research instruments were 4 different sets of questionnaire. The statistical methods employed were the descriptive statistics, the Pearson product-moment correlation coefficient, and the multiple regression analysis.

The results were as follows;

1. Overall, the level of teaching efficiency of mathematics teachers was high. The determination of contents was highest, followed by changing the attitude of students and arrangement of teaching activities, and the lowest was measurement and evaluation.

2. The predictor variables were positively correlated with the teaching efficiency of mathematics teachers; the relation between teacher and students (X1) was at a moderate level with the significant positive relationship ($r = 0.464$), using instructional media (X2) $r = 0.375$, teaching motivation (X3) $r = 0.351$, and teacher personality (X6) $r = 0.287$ respectively. The factor with the least correlation coefficients was teacher's workload (X7) being at a moderate level with the significantly positive relationship ($r = 0.159$).

3. The variables which could predict teaching efficiency of mathematics teachers at the .01 level of significance included: the relation between teacher and students and using instructional media. The variables which could predict teaching efficiency of mathematics teachers at the .05 level of significance included: teaching motivation, classroom environment arrangement, and teacher personality. The correlation coefficient of prediction as 34 percent ($R^2=0.34$). The predictive equations for teaching efficiency of mathematics teachers were presented in the regression equation and standard forms as follows:

Regression equation of raw score.

$$Y' = 1.398 + .250X_1 + .109X_2 + .092X_3 + .081X_4 + .107X_6$$

The standard equation.

$$ZY' = .342Z_{X_1} + .175Z_{X_2} + .133Z_{X_3} + .130Z_{X_4} + .119Z_{X_6}$$

KEYWORDS: Efficiency of The Mathematics Teachers, The Factors Affecting

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สังคมแห่งการเรียนรู้ไม่มีวันหยุดนิ่ง สังคมโลกกลายเป็นสังคมความรู้ (Knowledge Society) หรือสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) องค์การทางการศึกษา จึงต้องปรับตัวให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) โดยพึงตระหนักว่าคุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับคุณภาพครูเป็นหลัก จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 มีนโยบายมุ่งเน้นแนวทางการพัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนภายใต้การเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในและภายนอกประเทศ นอกจากนี้ยังมีนโยบายส่งเสริมการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสร้างสังคมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอันก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่ต้องการให้พัฒนาการศึกษาของประเทศอย่างเร่งด่วน โดย 1 ในนโยบายเร่งรัด คือ ปฏิรูประบบการผลิตและพัฒนาครู ให้สามารถจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรปัจจุบันและรองรับหลักสูตรใหม่ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปี 2553 และมาตรฐานวิชาชีพครู ตามที่คุรุสภากำหนด ดังนั้น ครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญทั้งทางตรงและทางอ้อมที่จะถ่ายทอดความรู้ความสามารถให้แก่ศิษย์ รวมทั้งพัฒนาศิษย์ให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยเน้นกระบวนการ 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ความคิดหรือพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ด้านความรู้สึกอารมณ์ สังคมหรือด้านจิตพิสัย (Affective Domain) ด้านทักษะปฏิบัติหรือทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) และด้านทักษะการจัดการหรือทักษะกระบวนการ (Management Skill) แนวโน้มการศึกษาในระดับนานาชาติ ได้มุ่งเน้นไปที่ทักษะความสามารถ ทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น รวมทั้งทักษะพื้นฐานด้านการทำงาน การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร และทักษะเฉพาะอาชีพ ซึ่งเป็นทักษะที่องค์การสหประชาชาติ (UN) และองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ให้ความสำคัญ ส่วนในวงการศึกษไทยมองว่า ครู คือ กุญแจสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา แต่รายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า ความเป็นครูในสังคมไทยกำลังเผชิญกับปัญหาหลายด้าน โดยเฉพาะวิกฤติศรัทธาในวิชาชีพ ดังนั้นจึงควรต้องมี

การศึกษาเกี่ยวกับครูยุคใหม่อย่างเร่งด่วน เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่พร้อมขับเคลื่อนและยกระดับการพัฒนาประเทศที่มีคุณภาพต่อไป

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ได้เปิดเผยผลการสอบ O-NET ของนักเรียนทุกระดับ ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในระยะ 3 ปี ผลการสอบต่ำลงเรื่อย ๆ เด็กนักเรียนได้คะแนนวิชาหลักไม่ถึงครึ่ง ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ (ผู้จัดการออนไลน์, 2554) ซึ่งผลการสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งสามรายวิชา ในปีการศึกษา 2558-2560 ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ทั้งสามวิชาก็ต่ำเช่นกัน นักเรียนผ่านเกณฑ์ 50% มีจำนวนน้อยมาก ควรได้รับการพัฒนาและปรับปรุงอย่างเร่งด่วนทุกเขตพื้นที่การศึกษาในประเทศไทย ในกลุ่มรายวิชาคณิตศาสตร์ก็เป็นอีกวิชาหนึ่งที่ควรมีการพัฒนาเช่นกัน สุทธิดา จารัส (2551: 36) กล่าวว่า การจัด การศึกษาด้านคณิตศาสตร์ ในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี มีมาตรฐานของเนื้อหาและตัวชี้วัดสิ่งที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ เข้าใจและปฏิบัติ กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางที่แต่ละโรงเรียนสามารถนำไปต่อยอด เพื่อให้เกิดเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับท้องถิ่น ธรรมชาติของผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม อันเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละโรงเรียนที่มีจุดเด่นแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามความรับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาคณิตศาสตร์ไม่ได้เป็นของครูคณิตศาสตร์เท่านั้น ผู้ที่มีส่วนร่วมทุกคน ทั้งผู้บริหารคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ต่างก็มีส่วนสนับสนุนทั้งหมด และมุมมองต่อคณิตศาสตร์เป็นสิ่งจำเป็น หากผู้ที่มีส่วนร่วมทุกคนมีทัศนคติต่อคณิตศาสตร์ไปในทิศทางเดียวกันว่าคณิตศาสตร์ คือ สิ่งจำเป็นและเป็นประโยชน์ดังที่กล่าวมาทั้งหมดย่อมร่วมกันขับเคลื่อนการศึกษาด้านคณิตศาสตร์ไปข้างหน้า (สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ, 2551: 6) กล่าวว่า ในการจัดการศึกษาของประเทศไทยนั้นสถานศึกษาเป็นองค์กรหนึ่งของสังคม โดยมีครูเป็นบุคลากรสำคัญ ที่ได้รับการคาดหวังว่าจะนำพาการศึกษาของประเทศให้บรรลุจุดมุ่งหวังการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงเป็นภารกิจที่มีกฎหมายรองรับการปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา ครูอาจารย์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องถือปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ด้วยความจำเป็นดังกล่าวครูผู้สอนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนจะต้องร่วมมือกันปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาประสิทธิภาพในการสอนของครูให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงาน มีคุณธรรมและจิตใจที่ทุ่มเท เพื่อการสอนและพัฒนาประสิทธิภาพในการสอนของครูให้ดีขึ้น ครูเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญยิ่งต่อความเจริญของบุคคลสังคมและประเทศชาติ ด้วย

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2563

Vol.8 No.2 July – December 2020

เหตุนี้หากสถาบันการศึกษาทุกระดับได้ครูที่มีคุณภาพแล้ว ย่อมเป็นที่เชื่อได้ว่าการพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้าน จะต้องประสบความสำเร็จภายในระยะเวลาที่ไม่ยาวนานนัก ดังนั้น การพัฒนาบุคคลที่จะเข้ามาสู่วิชาชีพครูและการพัฒนาบุคลากรประจำการให้มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และความก้าวหน้าทางคณิตศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ด้วยเหตุผลดังกล่าวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 52 จึงได้กำหนดให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง (ยนต์ ชุ่มจิต, 2550: 124)

จากความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังกล่าว และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ดังนั้นสาเหตุมิใช่มาจากตัวนักเรียนเพียงอย่างเดียว สาเหตุจากองค์ประกอบที่เกี่ยวกับผู้เรียนด้วย เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน หลักสูตร และสภาพแวดล้อม ดังนั้นสิ่งที่กล่าวมาก็มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และครูก็เป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ให้บรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ การที่ครูจะสามารถจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าหมายไว้ได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาประสิทธิภาพการสอนของครู เพราะประสิทธิภาพการสอนของครูสำคัญสำหรับการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนทำให้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบและมีศักยภาพ ดังนั้น การศึกษาถึงตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ ปัจจัยส่งผลและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูจึงเป็นสิ่งที่ครู บุคลากรทางการศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจะต้องให้ความสนใจให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อจะได้นำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากขึ้น ดังนั้นวิชาการทางการศึกษาหลายท่านที่ได้ศึกษาและเสนองานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนกับตัวแปรปัจจัยอื่น ดังเช่นผลงานวิจัยของ รสพร ทองโรจน์ (2541: 121) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครูด้านบุคลิกภาพของครูคณิตศาสตร์ด้านเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน พิกุล ธิติย์อำไพ (2548: บทคัดย่อ) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน บุคลิกลักษณะของครู และขวัญและกำลังใจของครูมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับประสิทธิภาพการสอนของครู เกษม บุตรดี (2548: 116) พบว่า ผลการเรียน บุคลิกภาพของครู มีความสัมพันธ์ระดับสูงกับประสิทธิภาพการสอนของครู จินตนา เสนคำ

(2551: 85) พบว่า การเตรียมการสอนการใช้สื่อการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เจตคติต่อวิชาชีพครูบรรยากาศในชั้นเรียน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพของครู และภาระงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครู และ จีรนนท์ พันธุ์ฉลาด (2551: 124) พบว่า ปัจจัยด้านสุขภาพจิตของครู (MEN) ขวัญและกำลังใจของครู (SPI) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู (MOT) และเจตคติต่อวิชาที่สอน (ATT) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอน

จากความสำคัญของคุณภาพการศึกษา ประสิทธิภาพการสอนของครูต่อการศึกษา และความสำคัญของคณิตศาสตร์ ดังกล่าวมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและยกระดับการศึกษาของประชาชนชาวไทย การเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ และสภาพปัญหาอันเกิดจากประสิทธิภาพการสอนของครู ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา หนองคาย เขต 2 ซึ่งยังไม่มีใครทำการวิจัยในภาพรวมของประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองคาย เขต 2 มาก่อนทั้งนี้ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นข้อมูล พื้นฐานสำคัญ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและยกระดับประสิทธิภาพในการสอนของข้าราชการครูสายผู้สอนและเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนในจังหวัดหนองคาย เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการสอนของข้าราชการครูให้สูงขึ้น อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ และหาวิธีการพัฒนาส่งเสริมผู้ที่จะเป็นครูคณิตศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองคาย เขต 2
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองคาย เขต 2
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลและสร้างสมการพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองคาย เขต 2

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน การใช้สื่อการเรียนรู้ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน บรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความรู้ความสามารถด้านวิชาการ บุคลิกภาพของครูและภาระงานของครู มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

2. ตัวแปรพยากรณ์อย่างน้อย 1 ตัว สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยมีกรอบของการศึกษาค้นคว้าดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,102 คน จำนวน 93 โรงเรียน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ซึ่งเป็นการประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 7 ด้าน คือ 1) ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน 2) การใช้สื่อการเรียนรู้ 3) แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน 4) บรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5) ความรู้ความสามารถด้านวิชาการ 6) บุคลิกภาพของครู และ 7) ภาระงานของครู

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพยากรณ์ (Predictor variables) ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ประกอบด้วย 7 ตัวแปร ได้แก่

- 1) ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
- 2) การใช้สื่อการเรียนรู้
- 3) แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน
- 4) บรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 5) ความรู้ความสามารถด้านวิชาการ
- 6) บุคลิกภาพของครู
- 7) ภาระงานของครู

2. ตัวแปรเกณฑ์ (Criterion variable) ได้แก่ ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต
2 ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2) ด้านการวัดและการประเมินผล
- 3) ด้านการเปลี่ยนแปลงเจตคติของนักเรียน
- 4) ด้านการกำหนดเนื้อหา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 2 จำนวน 93 โรง 1,102 คน

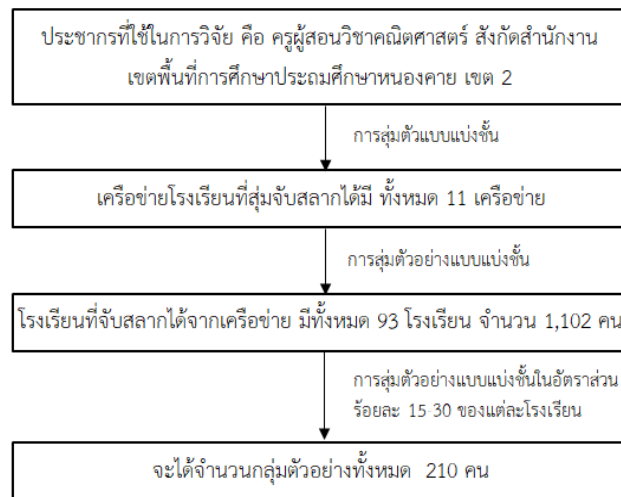
2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 210 คน เนื่องจากการ
วิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา โดยใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง
ด้วยวิธีที่นักวิจัยที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์การถดถอยแนะนำไว้ว่า อัตราส่วนของตัวแปร
พยากรณ์ ต่อขนาดตัวอย่าง 1 ต่อ 30 หมายความว่า ตัวแปรพยากรณ์ 1 ตัว ใช้กลุ่มตัวอย่าง
ประมาณ 30 คน ในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรพยากรณ์ 7 ตัวแปร ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่ม
ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 210 คน ตามวิธีการของแฮร์และคณะ (Hair, et al., 2006 :
197 อ้างอิงถึง ภัทราพร เกษสังข์, 2553 :224) จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยได้
คัดเลือกโรงเรียนตามกลุ่มเครือข่าย ทั้ง 9 เครือข่าย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2563

Vol.8 No.2 July – December 2020

ประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 แล้วจับสลากเลือกโรงเรียนในแต่ละเครือข่าย พร้อมทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนที่ได้จากการจับสลากในอัตราส่วนร้อยละ 18 ดังภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ตามแนวคิดและทฤษฎีแล้วสรุปเป็นนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรแต่ละตัวได้แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด จำแนกออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบวัด มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา วิชาเอกที่จบการศึกษา ประสบการณ์สอนและจำนวนชั่วโมงสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 แบ่งออกเป็น 7 ด้าน เป็นแบบวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 แบ่งออกเป็น 4 ด้าน เป็นแบบวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ซึ่งได้รับการตรวจสอบคุณภาพแล้ว ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1 ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ถึงโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือให้ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ จำนวน 210 คน

2 ขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3 ผู้วิจัยนำแบบวัดทั้งหมด ส่งให้กลุ่มตัวอย่าง โดยการส่งทางไปรษณีย์ และนำส่งด้วยตนเอง ขอความกรุณาให้กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามกลับทางไปรษณีย์ หรือไปเก็บกลับมาด้วยตนเอง

4 นำแบบวัดที่รวบรวมมาได้ ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ลงรหัสแบบวัด แล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการคำนวณค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

1 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบวัด ตอนที่ 1 โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยการใช้การแปลความของค่าเฉลี่ยเป็นแบบแบ่งช่วงการแปลความตามหลักการแบ่งอันตรภาคชั้น (Class Interval) โดยใช้เกณฑ์ในการประเมินผลโดยแบ่งได้ ดังนี้

เกณฑ์ในการตัดสิน การแปลผล ตามคะแนนเฉลี่ย คือ

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายความว่า บัณฑิตต่าง ๆ และประสิทธิภาพ

การสอนของครู อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายความว่า บัณฑิตต่าง ๆ และประสิทธิภาพ

การสอนของครู อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายความว่า ปัจจัยต่าง ๆ และประสิทธิภาพ

การสอนของครู อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายความว่า ปัจจัยต่าง ๆ และประสิทธิภาพ

การสอนของครู อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายความว่า ปัจจัยต่าง ๆ และประสิทธิภาพ

การสอนของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระคณิตศาสตร์คณิตศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้

ค่า $r = 0 - 0.19$ หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันต่ำมาก

ค่า $r = 0.20 - 0.39$ หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันต่ำ

ค่า $r = 0.40 - 0.69$ หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่า $r = 0.70 - 0.89$ หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันสูง

ค่า $r = 0.90 - 1.00$ หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันสูงมาก

4 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผล โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ด้วยวิธีการ Stepwise จากนั้นนำตัวแปรที่มีนัยสำคัญไปสร้างสมการพยากรณ์

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. ระดับประสิทธิภาพการสอน ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูด้านการกำหนดเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการเปลี่ยนแปลงเจตคติของนักเรียน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดและการประเมินผล

2. ตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ได้แก่

ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (X1) มีความสัมพันธ์เท่ากับ .464 การใช้สื่อการเรียนรู้ (X2) มีความสัมพันธ์เท่ากับ .375 แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (X3) มีความสัมพันธ์เท่ากับ .255 บรรยายภาคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (X4) มีความสัมพันธ์เท่ากับ .351 ความรู้สามารถด้านวิชาการ (X5) มีความสัมพันธ์เท่ากับ .251 บุคลิกภาพของครู (X6) มีความสัมพันธ์เท่ากับ .287 และภาระงานของครู (X7) มีความสัมพันธ์เท่ากับ .159 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน วิชาคณิตศาสตร์ ปรากฏว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .159 ถึง .464

3. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 เมื่อนำตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมด 7 มาพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน วิชาคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ โดยมีประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 34 และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ ถอดอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่าตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้

4. ผลการวิเคราะห์สมการพยากรณ์ในการพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน วิชาคณิตศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน บรรยายภาคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบุคลิกภาพของครู สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน วิชาคณิตศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 34 ($R^2=0.34$) และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ ถอดอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่าตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่าสูงสุด คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ($Beta=0.342$) รองลงมาคือ ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ ($Beta=0.174$) และด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ($Beta=0.133$) ตามลำดับ และตัวแปรที่สามารถทำนายประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน วิชาคณิตศาสตร์ ได้น้อยที่สุด คือ ด้านบุคลิกภาพของครู ($Beta=0.119$) ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.398 + .250X1 + .109X2 + .092X3 + .081X4 + .107X6$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$ZY' = .342Z_{X1} + .175Z_{X2} + .133Z_{X3} + .130Z_{X4} + .119Z_{X6}$$

การอภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ประกอบไปด้วยปัจจัยย่อย ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน การใช้สื่อการเรียนรู้ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน บรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความรู้สามารถด้านวิชาการ บุคลิกภาพของครู และภาระงานของครู

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ มีทั้งหมด 5 ตัวแปร ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (X1) , การใช้สื่อการเรียนรู้ (X2), แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (X3) , บรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (X4) และ บุคลิกภาพของครู (X6)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์สูงสุดคือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ดังนั้น ครูจึงควรปฏิบัติหน้าที่ของครูให้สมบูรณ์ที่สุด และควรสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียนให้แน่นแฟ้น เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีเป็นกันเองกับเด็ก แสดงความรัก ความเข้าใจ พร้อมทั้ง

ยอมรับและให้กำลังใจแก่เด็กอย่างจริงจัง โดยสิ่งที่ครูสร้างขึ้นนั้นจะช่วยให้เกิดคลายความเครียด และจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้เด็กมีพัฒนาการอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถของเด็กเพื่อช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 จากการศึกษาในระดับประสิทธิภาพการสอน พบว่า ด้านการวัดและการประเมินผล เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ดังนั้นครูผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจในการด้านการวัดและการประเมินผล เพราะเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในการพิจารณาว่าผู้เรียนเกิดคุณภาพการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และมาตรฐานการเรียนรู้หรือไม่ และครูผู้สอนควรมีการเลือกใช้การวัดผลและประเมินผล หลากหลายรูปแบบเพื่อให้เกิดความเหมาะสม สอดคล้อง และครอบคลุมเนื้อหา ตรงตามสภาพความเป็นจริง โดยมีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ เพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยนำตัวแปรที่ได้ไปพัฒนาให้ครูปฏิบัติจริง

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในระดับอื่น เช่น อาชีวศึกษา อุดมศึกษา เป็นต้น

2.3 ควรจะมีการวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครู กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในจังหวัดอื่น แล้วนำมาเปรียบเทียบกันว่าสอดคล้องกันหรือไม่อย่างไร เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2534). คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมสามัญศึกษา. (2533). เอกสารนโยบายการจัดการศึกษา ปี 2534 ของกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ: กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2525). *แนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2545). *สถิติสำหรับงานวิจัย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2535). *หลักสูตรและการพัฒนา*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกษม บุตรดี. (2548). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จินตนา เสนคำ. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิรนนท์ พันธุ์ลาด. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลาม ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2547). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เบญจมาศ กระตารัตน์. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน วิชา วิทยาศาสตร์โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- ผู้จัดการออนไลน์. (2554). *O-NET ทุกระดับลดฮวบในระยะ 3 ปี คณิต-วิทย์-อังกฤษ อธิการนัก สุด*. สืบค้นเมื่อ 24 มิถุนายน 2561, จาก <http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=9540000043925>.
- พิบูล ถิตย์อำไพ. (2548). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู คณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภัทรา จินดาศรี. (2530). *การวิเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามการประเมินโดยตนเองและนักเรียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

- ภัทรา จินดาศรี. (2530). *การวิเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามการประเมินโดยตนเองและนักเรียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2530). *สังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2531). *ความเป็นครู*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2550). *ความเป็นครู*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- รสรพร ทองโรจน์. (2541). *ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศุภชัย สว่างภพ. (2554). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ช่วงชั้นที่ 3 จังหวัดศรีสะเกษ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. (2551). *20 วิธีการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

การพัฒนาโปรแกรมจัดทำรายงานแสดงข้อมูลสินค้าคงคลัง
กรณีศึกษา แผนกวัตถุดิบ บริษัท เอ็กซ์วายแซด จำกัด
The Development of A Program to Create
A Report Showing Inventory Data
Case Study – Raw Material Department, XYZ CO., Ltd.

อัญชลี แสนยากร¹, วัชรพล วงศ์จันทร์²

Unchalee Seanyakorn¹, Watcharaphon Wongjun²

Received: 11 พฤศจิกายน 2563 Revised: 17 ธันวาคม 2563 Accepted: 17 ธันวาคม 2563

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาโปรแกรมจัดทำรายงานสินค้าคงคลังด้วยโปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็กเซล และเอ็กซ์เซล วีบีเอ 2) เพื่อลดขั้นตอนการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังประจำสัปดาห์ 3) เพื่อลดเวลาการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังประจำแต่ละสัปดาห์ และ 4) เพื่อรายงานสินค้าคงคลังสามารถสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร ขอบเขตด้านพื้นที่การวิจัย คือ แผนกวัตถุดิบ บริษัท เอ็กซ์วายแซด จำกัด กลุ่มตัวอย่าง คือ รายงานสินค้าคงคลังก่อนการปรับปรุง 4 สัปดาห์ และหลังการปรับปรุง 4 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แผนผังแสดงเหตุและผล ใช้เพื่อระดมสมองหาสาเหตุของปัญหา ปัญหาที่พบ คือ ใช้เวลาในการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังนาน จึงใช้แผนภูมิกระบวนการไหลวิเคราะห์ขั้นตอนการจัดทำรายงานสินค้าคงคลัง พบว่าการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังมีขั้นตอนการทำงานที่ไม่จำเป็นอยู่มาก อีกทั้งมีความซ้ำซ้อนในการจัดทำ จึงได้ทำการพัฒนาโปรแกรมด้วยไมโครซอฟท์เอ็กเซลด้วยเอ็กซ์เซล วีบีเอ เพื่อปรับปรุงและกำจัดขั้นตอนการทำงานที่ไม่จำเป็น ผลการวิจัยพบว่าสามารถลดขั้นตอนการจัดทำ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ; Bachelor of Business Administration Students, Logistics and Supply Chain Management, Valaya Aongkorn Rajabhat University under The Royal Patronage, Thailand; e-mail: Unchalee.sean@vru.ac.th

² อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์; Lecturer, Valaya Aongkorn Rajabhat University under The Royal Patronage, Thailand.

รายงานสินค้าคงคลังได้จากการปรับปรุงมี 295 ขั้นตอน หลังการปรับปรุงลดลงเหลือ 230 ขั้นตอน และลดระยะเวลาการทำงานลงได้ 64.34% ซึ่งระบบที่พัฒนาขึ้นได้รับการประเมินจากผู้ใช้อ้างอิงจากรายงาน ผลการประเมินจากแบบสอบถามความพึงพอใจต่อกระบวนการทำงานพบว่าผู้ประเมินมีความพึงพอใจมาก บ่งชี้ได้ว่าโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นสามารถช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ: สินค้าคงคลัง, แผนผังแสดงเหตุและผล, แผนภูมิกระบวนการไหล, ไมโครซอฟท์เอ็กเซล, โปรแกรม

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to improve an inventory report by Microsoft Excel and Excel VBA; 2) to reduce the process of preparing weekly inventory reports; 3) to reduce the time of preparing the weekly inventory report; and 4) to report the inventory for management decisions. The area of study for this research is the Raw Material Department of XYZ CO., Ltd. The sample group was 4 weeks' inventory report before the adjustment and 4 weeks after the adjustment. The tool used in this study is Cause and Effect Diagram to find the cause of the problem. The problem found is the time to prepare inventory reports and then the Flow Process Chart was used to analyze the process of preparation of the inventory report. It was found that the preparation of the inventory report had many unnecessary procedures with unnecessary repetitions. For this reason, Microsoft Excel has been developed with Excel VBA to improve and eliminate unnecessary work procedures. The results were found to be able to reduce the process of preparing inventory reports. Before the update were 295 steps down to 230 steps after the update process; and reduced the working time by 64.34%. The developed system has been evaluated by those who used the information from the report (or the administrators). The evaluation results from the questionnaire showed that the assessors were highly satisfied. This indicates that the developed program can help support the decision making and improve work efficiency as well.

KEYWORDS: Inventory, Cause and Effect Diagram, Flow Process Chart, Microsoft Excel, Program

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เทคโนโลยีด้านการสื่อสารข้อมูลและเครือข่าย มีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำรงชีวิตของมนุษย์ ในการทำธุรกิจในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะการตัดสินใจทางธุรกิจที่จำเป็นต้องรวดเร็ว ทันการ ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจต้องสามารถเข้าถึงข้อมูลหรือสารสนเทศได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องรอคอยนานเหมือนในอดีต ประกอบกับการตัดสินใจในบางลักษณะงานจำเป็นต้องใช้ข้อมูลแบบเรียลไทม์ เพื่อให้การตัดสินใจมีความแม่นยำมากขึ้น (โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์, 2559) เมื่อกล่าวถึงการสื่อสารข้อมูลในทางธุรกิจ จำเป็นต้องมีการนำเสนอข้อมูล เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้รับทราบ หรือนำไปวิเคราะห์เพื่อไปใช้ประโยชน์ บริษัท เอ็กซ์วายแซด จำกัด เป็นหนึ่งในผู้ประกอบการแพคเกจจิ้งอิเล็กทรอนิกส์ การวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาการทำงานในสำนักงานของแผนกวัตถุดิบของบริษัท ส่วนของสินค้าคงคลังเป็นส่วนหนึ่งของแผนกวัตถุดิบ ซึ่งมีหน้าที่ทำรายงานรวบรวมยอดสินค้าคงคลังของทุกฝ่ายเพื่อจัดทำสรุปผล และส่งให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องภายในบริษัทให้รับทราบ รายงานมีข้อมูลที่มีความสำคัญ คือ ส่วนเกินของวัตถุดิบที่เกิดจากการมีปริมาณที่ถือครองวัตถุดิบมากเกินไปจำนวนที่บริษัทต้องการใช้ ข้อมูลดังกล่าวมีผลต่อมูลค่าสินค้าคงคลังของบริษัทเป็นอย่างมาก ซึ่งทางพนักงานสินค้าคงคลังจะเป็นผู้รวบรวมสรุปยอดของข้อมูลในทุก ๆ สัปดาห์ เพื่อจัดทำรายงานเสนอต่อผู้ที่ต้องใช้ประกอบการตัดสินใจในการปรับหรือเปลี่ยนแปลงความต้องการของวัตถุดิบ ที่จะสามารถทำให้ยอดสินค้าคงคลังไม่มีมูลค่ามากเกินไป ความจำเป็น รายงานที่กล่าวข้างต้นมีขั้นตอนการปฏิบัติงานหลายขั้นตอน อีกทั้งยังต้องใช้เวลาในการจัดทำนาน และมักจะเกิดความผิดพลาดขึ้นในกรณีที่มีข้อมูลอยู่มาก หากส่งรายงานล่าช้า จะทำให้ผู้บริหารปรับหรือเปลี่ยนแปลงความต้องการวัตถุดิบล่าช้า ซึ่งจะทำให้มูลค่าสินค้าคงคลังสูงขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาหาวิธีในการปรับปรุงการทำงาน เพื่อให้ขั้นตอนการทำงานในการนำเสนอรายงานเร็วขึ้น โดยการพัฒนาโปรแกรมจัดทำรายงานแสดงข้อมูลสินค้าคงคลังจากโปรแกรมไมโครซอฟท์เอกซ์เซลด้วยเอกซ์เซลวีบีเอ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบรายงานจากแบบเดิมเป็นแบบใหม่ และทำให้ผู้บริหารใช้ในการตรวจสอบตัดสินใจและบริหารจัดการความต้องการวัตถุดิบได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาโปรแกรมจัดทำรายงานสินค้าคงคลังด้วยโปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็กเซล (Microsoft Excel) และเอ็กส์เซล วีบีเอ (Excel VBA)
2. เพื่อลดขั้นตอนการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังประจำสัปดาห์
3. เพื่อลดเวลาการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังประจำแต่ละสัปดาห์
4. เพื่อให้รายงานสินค้าคงคลังสามารถสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร

ขอบเขตของการวิจัย

การพัฒนาโปรแกรมจัดทำรายงานแสดงข้อมูลสินค้าคงคลัง กรณีศึกษา แผนกวัตถุดิบ บริษัท เอ็กซ์วายแซด จำกัด เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังของบริษัทประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ รายงานสินค้าคงคลัง

ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาในการดำเนินวิจัย เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2563 ถึง ตุลาคม พ.ศ.2563

ขอบเขตด้านพื้นที่ บริษัทตั้งอยู่ที่จังหวัดปทุมธานี บริเวณที่ใช้ศึกษาการทำวิจัย คือ แผนกวัตถุดิบ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ รายงานสินค้าคงคลังของแผนกวัตถุดิบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วย

1. แผนผังแสดงเหตุและผล (Cause and Effect Diagram) ใช้ระดมสมองหาสาเหตุของปัญหาบนหลัก 4M (ประชากรสธธ ๒๕๖๓) การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังนั้น ปัจจัยนำเข้า (Input) ของกระบวนการทำงานจะเปลี่ยนไปผู้วิจัยจึงเลือกที่จะวิเคราะห์บนหลัก 3M1I แทน คือ 1) Man 2) Machine 3) Method และ 4) Information

2. แผนภูมิกระบวนการไหล (Flow process Chart) ใช้วิเคราะห์ขั้นตอน การจัดทำรายงานสินค้าคงคลัง โดยใช้สัญลักษณ์ที่แสดงในแผนภูมิกระบวนการไหลแทนกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การ

ปฏิบัติการ (Operation) การตรวจสอบ (Inspection) การเคลื่อนย้าย (Transport) การรอคอย (Delay) และการจัดเก็บ (Storage)

3. ใช้ไมโครซอฟท์เอ็กเซล ด้วยเอ็กเซลวีบีเอ ในการพัฒนาโปรแกรมเพื่อจัดทำรายงานสินค้าคงคลัง และเปลี่ยนการนำเสนอรายงานจากรูปแบบเดิมเป็นแบบการสรุปข้อมูลในมุมมองต่าง ๆ ที่เข้าใจง่ายขึ้น

4. ใช้แบบประเมินเพื่อทำการวัดประสิทธิภาพของรายงานสินค้าคงคลังรูปแบบใหม่ โดยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้รายงานสินค้าคงคลังเป็นผู้ประเมิน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ มีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ 1) เป็นการเก็บข้อมูลการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังก่อนการพัฒนาโปรแกรมเป็นระยะเวลา 1 เดือน เพื่อใช้เป็นแนวทางของการพัฒนาโปรแกรม 2) เป็นการเก็บข้อมูลหลังจากทดลองใช้โปรแกรมที่พัฒนา คือ เริ่มใช้งานจริงวันที่ 7 กันยายน พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2563

2. ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการเก็บข้อมูลจากระยะเวลาที่ใช้ในการส่งรายงานสินค้าคงคลังทางอีเมล โดยเริ่มใช้ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2563 ถึง วันที่ 24 สิงหาคม 2563

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลคือ ศึกษาขั้นตอนจัดทำรายงานสินค้าคงคลัง โดยการใช้ผังแสดงเหตุและผลเพื่อหาสาเหตุของปัญหาที่ทำให้ใช้เวลานานในการจัดทำรายงาน หลังจากทราบปัญหาแล้ว จึงใช้แผนภูมิกระบวนการไหล (Flow Process Chart) วิเคราะห์ขั้นตอนการทำงาน จากนั้นตัดขั้นตอนการทำงานที่ไม่จำเป็นออก และใช้ไมโครซอฟท์เอ็กเซลด้วยเอ็กเซล วีบีเอ พัฒนาโปรแกรมการจัดทำรายงานสินค้าคงคลัง โดยในส่วนของ การติดตามผลและปรับปรุงทางด้านการพัฒนาโปรแกรม ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าจะทำการประเมินจากความพึงพอใจจากผู้ที่ต้องใช้ข้อมูลของรายงานสินค้าคงคลังว่ามีความพึงพอใจในระดับใด ตามรูปแบบของ Likert Scale การแปลผลแบบสอบถาม เมื่อผู้ออกแบบสอบถามเก็บข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว จะนำค่าที่ได้จาก Likert Scale มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยมีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ ความพึงพอใจมากที่สุด 5 ความพึงพอใจมาก 4 ความพึงพอใจปานกลาง 3 ความพึงพอใจน้อย 2 ความพึงพอใจน้อยที่สุด 1 โดยจะให้ผู้ที่ได้รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่รับข้อมูลของการส่งไฟล์รายงานสินค้าคงคลัง เป็น

ผู้ทำแบบประเมิน ถ้าผลคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า 4 จะถือว่าโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นเพื่อจัดทำรายงานสินค้าคงคลังสามารถช่วยสนับสนุนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัย

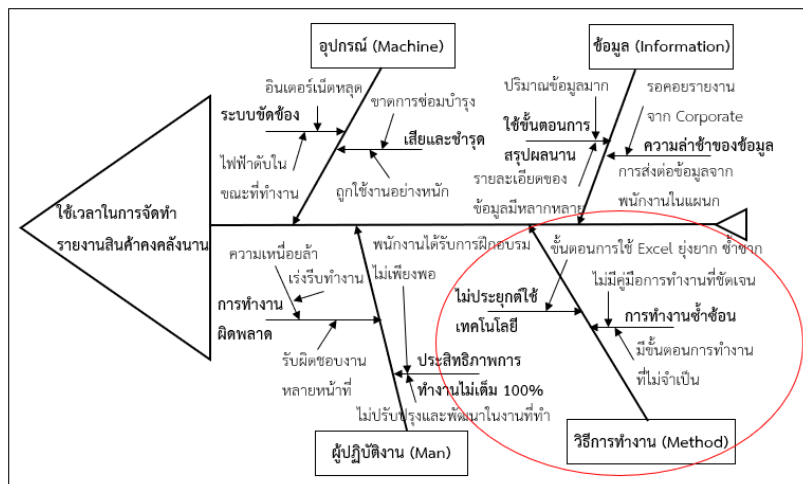
1. ผลการศึกษาสภาพปัญหา ก่อนปรับปรุง การเก็บข้อมูลระยะเวลาที่ใช้ในการทำรายงานสินค้าคงคลังเพื่อมาศึกษาระยะเวลาที่ใช้ในการจัดทำในแต่ละครั้ง ผลที่ได้มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เวลาที่ใช้ในการจัดทำรายงานสินค้าคงคลัง (ชม.) ก่อนการปรับปรุง

รายงานการควบคุมส่วนเกินสินค้าคงคลัง	เวลาที่ใช้ทำรายงาน
สัปดาห์	(นาที)
สัปดาห์ที่ 31 รายงานการควบคุมส่วนเกินสินค้าคงคลัง (มิถุนายน 27'20)	51.10
สัปดาห์ที่ 32 รายงานการควบคุมส่วนเกินสินค้าคงคลัง (สิงหาคม 03'20)	45.49
สัปดาห์ที่ 33 รายงานการควบคุมส่วนเกินสินค้าคงคลัง (สิงหาคม 10'20)	50.45
สัปดาห์ที่ 34 รายงานการควบคุมส่วนเกินสินค้าคงคลัง (สิงหาคม 17'20)	46.25
เวลาที่ใช้ทำรายงานเฉลี่ย	48 นาที 32 วินาที

จากตารางที่ 1 ผลการเก็บข้อมูลเวลาที่ใช้ในการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังของเดือนสิงหาคม พบว่าในสัปดาห์ที่ 31 ใช้เวลาในการจัดทำรายงานสินค้าคงคลัง 51 นาที สัปดาห์ที่ 32 ใช้เวลาจัดทำ 45 นาที สัปดาห์ที่ 33 ใช้เวลาจัดทำ 50 นาที สัปดาห์ที่ 34 ใช้เวลาจัดทำ 46 นาที จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าใช้เวลาในการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังอยู่ระหว่าง 45 นาที ถึง 51 นาที ซึ่งเป็นเวลานานต่อการจัดทำ จากการรวบรวมข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาเป็นลำดับถัดไป ด้วยการใช้แผนผังแสดงเหตุและผล

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยแผนผังแสดงเหตุและผลโดยใช้หลัก 3M 1I (เนื่องจากการทำงานในสำนักงานไม่ใช่เป็นการทำงานในส่วนของการผลิตปัจจัยนำเข้าในการวิเคราะห์จึงเปลี่ยนไปจาก 4M เป็น 3M 1I คือ Man Machine Method และ Information ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้มีรายละเอียดดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 การวิเคราะห์ปัญหาการใช้เวลาในการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังนาน

จากภาพที่ 1 การวิเคราะห์ปัญหาการใช้เวลาในการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังนานพบว่าปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ด้านวิธีการทำงาน สาเหตุของปัญหาต่าง ๆ เป็นดังนี้ 1) การทำงานซ้ำซ้อน เนื่องจากมีขั้นตอนการทำงานที่ไม่จำเป็น และไม่มีคู่มือในการทำงานที่ชัดเจน 2) ไม่ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เนื่องจากขั้นตอนการใช้เอ็กเซล ยุ่งยาก และซ้ำซาก

3. ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติงานด้วยแผนภูมิกระบวนการไหล (ก่อนการปรับปรุง) จากการวิเคราะห์ปัญหาด้วยแผนผังแสดงเหตุและผล ผู้วิจัยและแผนกวัตถุติบ ส่วนสินค้าคงคลังร่วมกันวิเคราะห์กระบวนการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังด้วยแผนภูมิกระบวนการไหลรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปการวิเคราะห์การปฏิบัติงานด้วยแผนภูมิกระบวนการไหลการจัดทำรายงาน (ก่อนการปรับปรุง)

สรุปการวิเคราะห์การปฏิบัติงานด้วยแผนภูมิกระบวนการไหลการจัดทำรายงาน		
ขั้นตอน	สัญลักษณ์	ก่อนการปรับปรุง (จำนวนขั้นตอน)
การปฏิบัติ	○	269
การเคลื่อนย้าย	⇒	0
การล่าช้า/รอคอย	D	0
การตรวจสอบ	□	26
การจัดเก็บ	▽	0
รวมขั้นตอน		295
รวมเวลา (นาที)		48.32

รายละเอียดตารางข้อมูลการวิเคราะห์เต็มรูปแบบโปรดดูที่ลิงค์

https://drive.google.com/file/d/1W3UWaqyGf8nOdMOdRm8kBbuXIXk_lfXC/view?usp=sharing

จากตารางที่ 2 การศึกษาแผนภูมิกระบวนการไหลของการทำงานด้วยแผนภูมิกระบวนการไหลก่อนการปรับปรุง พบว่าขั้นตอนการจัดทำรายงานสินค้าคงคลัง มี 295 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การปฏิบัติงานมี 269 ขั้นตอน และ 2) การตรวจสอบมี 26 ขั้นตอน และใช้การจัดทำรายงานสินค้าคงคลังเฉลี่ย 48.32 นาที

ตารางที่ 3 สรุปขั้นตอนกระบวนการไหลของการจัดทำรายงานการควบคุมส่วนเกินสินค้าคงคลัง (เดือน วัน'ปี)

ลำดับ ที่	การวิเคราะห์ขั้นตอนการทำรายงาน	จำนวน	เวลาที่ใช้
	แผนภูมิกระบวนการไหล รายงานการควบคุมส่วนเกินสินค้าคงคลัง (เดือน วัน' ปี)	ขั้นตอน (ขั้นตอน)	(นาที)
1	การเตรียมข้อมูลรายงาน	22	4.37
2	แผ่นงาน แสดงข้อมูลผลรวมในรูปแบบกราฟ	7	1.12
3	แผ่นงาน Obsolescence	11	4.11
4	แผ่นงาน Excess compare	12	1.41
5	แผ่นงาน Excess Detail	135	21.39
6	แผ่นงาน Inventory By Customer	9	0.58
7	แผ่นงาน Inv Top 100	83	12.00
8	การเตรียมข้อมูลก่อนส่ง E-mail	8	1.38
9	การส่ง E-mail	8	1.04
ผลรวม		295	48.32

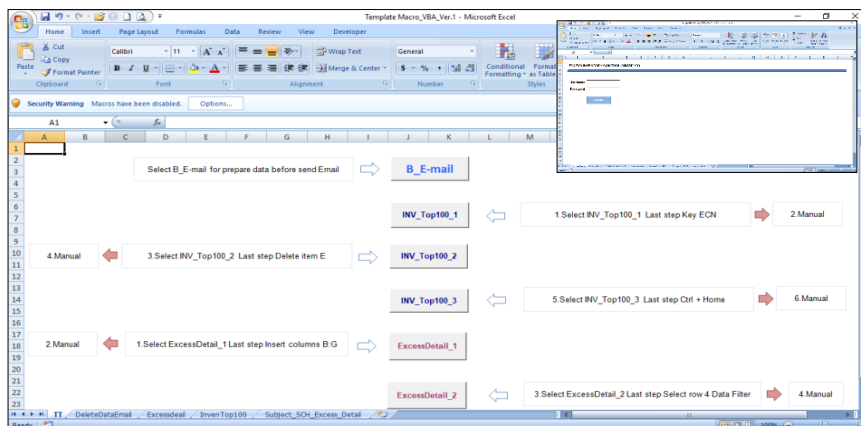
จากตารางที่ 3 สรุปขั้นตอนกระบวนการไหลของการจัดทำรายงานการควบคุมส่วนเกินสินค้าคงคลัง (เดือน วัน'ปี) อธิบายได้ว่า มีขั้นตอนในการจัดทำรายงานสินค้าคงคลัง ทั้งหมด 295 ขั้นตอนใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 48.32 นาที ผู้วิจัยเลือกที่จะใช้ไมโครซอฟท์เอ็กเซลด้วยเอ็กเซล วีบีเอ แก้ปัญหาการจัดทำรายงานล่าช้า และใช้เวลาจัดทำนาน โดยแก้ปัญหาตามวิธีการทำงานที่เกิดขึ้นจริง

4. ผลการพัฒนาโปรแกรมการจัดทำรายงานแสดงข้อมูลสินค้าคงคลัง

เนื่องจากการพัฒนาโปรแกรมด้วยไมโครซอฟท์เอ็กเซลด้วยเอ็กเซล วีบีเอ ครั้งนี้ต้องใช้งานร่วมกับ เอ็กเซล เวอร์ชัน 2007 เครื่องมือหรือการแสดงผลของรายงานความทันสมัยจะไม่เทียบเท่าเวอร์ชันล่าสุด เหตุผลที่ต้องใช้ เอ็กเซล เวอร์ชัน 2007 เพราะทางบริษัทมีการใช้ไมโครซอฟท์ ออฟฟิศ อยู่ี่เวอร์ชัน 2007 เท่านั้นขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรมเป็นดังนี้ 1) ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน 2) ออกแบบและเขียนโปรแกรมจากไมโครซอฟท์

เอ็กเซลด้วยเอ็กเซล วีบีเอ 3) ใช้โปรแกรมกับการปฏิบัติงาน 4) ประเมินผล
5) บำรุงรักษาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผลของการพัฒนาโปรแกรมครั้งนี้ได้ไฟล์การทำงาน 2
ไฟล์เป็นดังนี้

1. Template Macro_VBA_Ver.1

ภาพที่ 2 Template Macro_VBA_Ver.1

จากภาพที่ 2 Template Macro_VBA_Ver.1 เป็นโปรแกรมที่พัฒนาจากไมโครซอฟท์
เอ็กเซลด้วย เอ็กเซล วีบีเอ เพื่อช่วยทำรายงานการควบคุมส่วนเกินสินค้าคงคลัง ซึ่งในส่วน
ของรายงานการแสดงผลละเอียดต่าง ๆ จะอยู่ที่ไฟล์ Excess Inventory Control (XXX
XX'XX)_Ver.1

2. Excess Inventory Control (XXX XX'XX)_Ver.1 เนื่องจากไฟล์รายงานการควบคุม
ส่วนเกินสินค้าคงคลัง เป็นข้อมูลสำคัญของบริษัท จึงไม่สามารถนำรูปแบบเปิดเผยข้อมูลได้

5. ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติงานด้วยแผนภูมิกระบวนการไหลหลังการปรับปรุง

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การปฏิบัติงานด้วยแผนภูมิกระบวนการไหลการจัดทำรายงาน (หลังการปรับปรุง)

สรุปการวิเคราะห์การปฏิบัติงานด้วยแผนภูมิกระบวนการไหลการจัดทำรายงาน		
ขั้นตอน	สัญลักษณ์	ก่อนการปรับปรุง (จำนวนขั้นตอน)
การปฏิบัติ	○	207
การเคลื่อนย้าย	⇒	0
การล่าช้า/รอคอย	D	0
การตรวจสอบ	□	23
การจัดเก็บ	▽	0
รวมขั้นตอน		230
รวมเวลา (นาที)		31.09

จากตารางที่ 4 การศึกษากระบวนการไหลของการทำงานด้วยแผนภูมิกระบวนการไหลหลังการปรับปรุง พบว่าขั้นตอนการจัดทำรายงานสินค้าคงคลัง มี 230 ขั้นตอนดังนี้ 1) การปฏิบัติงานมี 207 ขั้นตอน 2) การตรวจสอบมี 23 ขั้นตอน และใช้เวลาการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังเฉลี่ย 31.09 นาที

รายละเอียดตารางข้อมูลการวิเคราะห์เต็มรูปแบบโปรดดูที่ลิงค์

https://drive.google.com/file/d/1AjwRIAE6v7_RpDhrMsFWSaLVpeOhmQh_/view?usp=sharing

ตารางที่ 5 เวลาที่ใช้ในการจัดทำรายงานสินค้าคงคลัง (ชม.) หลังการปรับปรุง

รายงานการควบคุมส่วนเกินสินค้าคงคลัง	เวลาที่ใช้ทำรายงาน
สัปดาห์	(นาที)
สัปดาห์ที่ 36 รายงานการควบคุมส่วนเกินสินค้าคงคลัง (สิงหาคม 31'20)	27.15
สัปดาห์ที่ 37 รายงานการควบคุมส่วนเกินสินค้าคงคลัง (กันยายน 07'20)	35.03
สัปดาห์ที่ 38 รายงานการควบคุมส่วนเกินสินค้าคงคลัง (กันยายน 14'20)	33.05
สัปดาห์ที่ 39 รายงานการควบคุมส่วนเกินสินค้าคงคลัง (กันยายน 21'20)	29.14
เวลาที่ใช้ทำรายงานเฉลี่ย	31 นาที 09 วินาที

จากตารางที่ 5 ผลการเก็บข้อมูลเวลาที่ใช้ในการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังของเดือนสิงหาคม พบว่าในสัปดาห์ที่ 36 ใช้เวลาในการจัดทำรายงานสินค้าคงคลัง 27 นาที สัปดาห์ที่ 37 ใช้เวลาจัดทำ 35 นาที สัปดาห์ที่ 38 ใช้เวลาจัดทำ 33 นาที สัปดาห์ที่ 39 ใช้เวลาจัดทำ 29 นาที หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงทำการเปรียบเทียบข้อมูล

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบการวิเคราะห์การปฏิบัติงานด้วยแผนภูมิกระบวนการไหลของการจัดทำรายงาน

ลำดับ ที่	การวิเคราะห์ขั้นตอนการทำงาน	ก่อนการปรับปรุง		หลังการปรับปรุง	
	รายงาน	จำนวน	เวลาที่	จำนวน	เวลาที่
	แผนภูมิกระบวนการไหล	ขั้นตอน	ใช้	ขั้นตอน	ใช้
	รายงานการควบคุมส่วนเกินสินค้าคงคลัง	(ขั้นตอน)	(นาที)	(ขั้นตอน)	(นาที)
1	การเตรียมข้อมูลรายงาน	22	4.37	20	3.6
2	แผนงาน Total Excess	7	1.12	7	1.12
3	แผนงาน Obsolescence	11	4.11	9	1.52
4	แผนงาน Excess compare	12	1.41	11	1.35
5	แผนงาน Excess Detail	135	21.39	98	11.58
6	แผนงาน Inventory By Customer	9	0.58	5	0.37
7	แผนงาน Inv Top 100	83	12.00	65	9.43
8	การเตรียมข้อมูลก่อนส่ง E-mail	8	1.38	7	0.41
9	การส่ง E-mail	8	1.04	8	0.45
	รวม	295	48.32	230	31.09

จากตารางที่ 6 สรุปขั้นตอนกระบวนการไหลของการจัดทำรายงานการควบคุมส่วนเกินสินค้าคงคลัง อธิบายได้ว่า ขั้นตอนทั้งหมดก่อนปรับปรุงทำการวิเคราะห์ด้วยแผนภูมิกระบวนการไหลได้ 295 ขั้นตอน ใช้เวลาในการจัดทำเฉลี่ยเป็นเวลา 48.32 นาที และหลังปรับปรุงวิเคราะห์ได้ 230 ขั้นตอน ใช้เวลาในการจัดทำเฉลี่ยเป็นเวลา 31.09 นาที

ตารางที่ 7 ผลเปรียบเทียบการวิเคราะห์ขั้นตอนการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังก่อนปรับปรุงและหลังปรับปรุง

สรุปผลการเปรียบเทียบกิจกรรมก่อนปรับปรุงและหลังปรับปรุง			
ขั้นตอน		ก่อนปรับปรุง (จำนวนขั้นตอน)	หลังปรับปรุง (จำนวนขั้นตอน)
ปฏิบัติ	○	269	207
เคลื่อนย้าย	⇒	0	0
ล่าช้า/รอคอย	D	0	0
ตรวจสอบ	□	26	23
จัดเก็บ	▽	0	0
รวมขั้นตอน		295	230
ผลการเปรียบเทียบ (ขั้นตอน)		ลดลง	65
รวมเวลา (นาที)		48.32	31.09
ผลการเปรียบเทียบ (นาที)		ลดลง	17.23

จากตารางที่ 7 สรุปผลการเปรียบเทียบขั้นตอนก่อนปรับปรุงและหลังปรับปรุงการพัฒนาโปรแกรมจัดทำรายงานแสดงข้อมูลสินค้าคงคลัง หลังการปรับปรุงโดยการวิเคราะห์กระบวนการด้วยแผนภูมิกระบวนการไหล และทำการตัดขั้นตอนการทำงานที่ไม่จำเป็นออก ทำให้ลดขั้นตอนการทำงานลงได้ 65 ขั้นตอนเหลือ 230 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน 207 ขั้นตอน ขั้นตอนการตรวจสอบ 23 ขั้นตอน และใช้เวลาในการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังเฉลี่ย 31.09 นาที ดังนั้นเมื่อทำการเปรียบเทียบเวลาก่อนปรับปรุงและหลังปรับปรุงพบว่าสามารถลดเวลาการทำงานลงได้ 17.23 นาที คิดเป็น 64.34%

ตารางที่ 8 ผลการทำแบบประเมินความพึงพอใจ

No	คำอธิบาย	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
1	ผลลัพธ์ของรายงานสินค้าคงคลังอยู่ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย	4.88
2	มีเครื่องมือช่วยในการค้นหาข้อมูล	3.75
3	รายงานสินค้าคงคลังมีการเปรียบเทียบข้อมูล สามารถนำไปสู่การตัดสินใจได้	4.38
4	รายงานสินค้าคงคลังแสดงให้เห็นมูลค่าส่วนเกินของแต่ละลูกค้าชัดเจน	4.25
5	รายงานสินค้าคงคลังใช้เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างลูกค้าได้ชัดเจน	4.38
6	รายงานสินค้าคงคลังสามารถบ่งบอกองค์ประกอบแต่ละส่วนได้ชัดเจน	4.00
7	รายงานสินค้าคงคลังสามารถนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลได้	3.13
8	รายงานสินค้าคงคลังรูปแบบใหม่สามารถนำเสนอได้รวดเร็วขึ้น	4.50
ผลรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทั้งหมด		4.16

จากตารางที่ 8 ผลการทำแบบประเมินความพึงพอใจจากผู้ทำแบบประเมินทั้ง 8 ท่าน ได้ผลรวมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ซึ่งตามเกณฑ์ของ Likert Scale หมายความว่ามีความพึงพอใจมาก บ่งชี้ว่าโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมาสามารถสนับสนุนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลดีต่อองค์กร แต่ก็ยังมีข้อเสนอแนะที่ผู้วิจัยจะต้องทำการปรับปรุงและแก้ไขในลำดับต่อไป ในส่วนของการปรับปรุงและแก้ไขผู้วิจัยจะทำการพัฒนาการทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เข้ากับการทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังด้วยโปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็กเซล (Microsoft Excel) และโปรแกรมเอ็กซ์เซล วีบีเอ (Excel VBA) ทำให้ได้โปรแกรมที่ช่วยทำงานแบ่งเป็น 2 ไฟล์คือ 1. Template Macro_VBA_Ver.1 ใช้สำหรับช่วยจัดทำรายงานสินค้าคงคลังในแต่ละขั้นตอน และ 2. Excess Inventory Control (XXX XX'XX)_Ver.1 ใช้แสดงข้อมูลของรายงานสินค้าคงคลัง

2. การลดขั้นตอนการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังประจำสัปดาห์ สามารถลดขั้นตอนการทำงานที่ไม่จำเป็นลงได้ลงได้ 65 ขั้นตอน ซึ่งหลังการพัฒนาโปรแกรมจะเหลือเฉพาะขั้นตอนการทำงานที่จำเป็นเท่านั้น

3. การลดเวลาการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังประจำแต่ละสัปดาห์ สามารถลดระยะเวลาการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังลง 17.23 นาที คิดเป็น 64.34%

4. รายงานสินค้าคงคลังสามารถสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร วัดผลโดยการทำแบบประเมินความพึงพอใจ ผลการประเมินที่ได้คือค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ตามเกณฑ์ของ Likert Scale ให้ความได้ว่ามีความพึงพอใจมาก หมายความว่าโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมาสามารถสนับสนุนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลดีต่อองค์กร

การอภิปรายผล

1. การพัฒนาการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังโดยโปรแกรมไมโครซอฟท์เอกเซลด้วยเอ็กซ์เซล วีบีเอสามารถลดเวลาการทำงานและทำให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้นวัดตามเกณฑ์ของ Likert Scale สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตกมล ลำจวน (2557) ได้สร้างระบบสนับสนุนการตัดสินใจ ระบบสนับสนุนการตัดสินใจนี้ถูกพัฒนาขึ้นบนคอมพิวเตอร์โดยใช้ภาษา Visual Basic for Application ประมวลผลบนไมโครซอฟท์เอกเซล พบว่าจำนวนงานล่าช้าและเวลาล่าช้าของงานโดยเฉลี่ยลดลงจากผลของวิธีการจัดตารางการผลิตแบบเดิมร้อยละ 31.82 และร้อยละ 25.97 ตามลำดับ ทำให้สรุปได้ว่าโปรแกรมสนับสนุนการตัดสินใจสำหรับการจัดตารางการผลิตที่ทำการพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพและง่ายต่อการใช้งาน

2. การลดขั้นตอนการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังประจำสัปดาห์ด้วย Flow Process chart เมื่อพิจารณาจากการปรับปรุงการทำงานด้วยการใช้โปรแกรมที่ถูกพัฒนาขึ้นจากไมโครซอฟท์เอกเซลในการปฏิบัติงาน สามารถลดขั้นตอนการทำงานลงได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ครินทร์รัตน์ เขยโพย (2559) นำเครื่องมือ QC 7 TOOLS: Flowchart มาวิเคราะห์ปัญหาในขั้นตอนการทำงาน และปรับปรุงที่การทำงานและนำเครื่องมืออื่นเข้ามาช่วยลดขั้นตอนและลดเวลาในการทำงาน ผลที่ได้คือสามารถลด WIP ลงได้ทั้งหมด และลดพื้นที่เก็บสินค้าซึ่งรวมทั้ง WIP ด้วยได้ร้อยละ 70

3. การลดเวลาการจัดทำรายงานสินค้าคงคลังประจำแต่ละสัปดาห์ จากการพัฒนาโปรแกรมการจัดทำรายงานแสดงข้อมูลสินค้าคงคลัง ด้วยการใช้ไมโครซอฟท์เอกเซลและเอ็กซ์เซลวีบีเอ สามารถลดระยะเวลาการทำรายงานสินค้าคงคลังได้สอดคล้องกับ สุริยะ เปียอยู่

(2558) ใช้ VBA ในโปรแกรม Microsoft Excel เพื่อช่วยในการจัดการข้อกำหนดการผลิต และช่วยลดระยะเวลาในการวางแผนผลิตลงได้ 90%

4. การอภิปรายผลรายงานสินค้าคงคลังสามารถสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารได้ ในส่วนของการพัฒนาโปรแกรมผู้วิจัยได้ทำการวัดผลด้วยการใช้แบบประเมินออนไลน์ให้กับผู้ที่ได้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลรายงานสินค้าคงคลังทำการประเมิน ผลการประเมินที่ได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญศักดิ์ ตงจิวิ (2559) ใช้โปรแกรม Microsoft Excel 2016 ร่วมกับการเขียนชุดคำสั่ง Visual Basic for Application หลังการปรับปรุงกระบวนการ สามารถลดขั้นตอนและเวลาการทำงานของแต่ละหน่วยงาน ผลการประเมินจากแบบสอบถามความพึงพอใจพบว่าผู้ใช้มีความพึงพอใจกับระบบ ผลจากการประเมินบ่งชี้ว่าสามารถช่วยสนับสนุนกิจกรรมในกระบวนการผลิตได้ และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย การพัฒนาโปรแกรมจัดทำรายงานแสดงข้อมูลสินค้าคงคลัง กรณีศึกษา แผนกวัตถุดิบ บริษัท เอ็กซ์วายแซด จำกัด สามารถลดขั้นตอนและลดเวลาการทำงานลงได้ งานวิจัยนี้นำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของแผนกอื่น ๆ ของบริษัทได้และไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ เพราะสามารถใช้โปรแกรมที่บริษัทมีอยู่พัฒนาการทำงานควบคู่ไปกับการปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 การวิจัยครั้งนี้ได้พัฒนาโปรแกรมด้วยไมโครซอฟท์เอ็กเซล โดยการใช้เอ็กเซลวีบีเอ ซึ่งบุคคลทั่วไปสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานได้ เพราะชุดโปรแกรมนี้เป็นตัวช่วยในการทำงานได้ดีไม่ว่าจะเป็นการใช้ใน กรณีธุรกิจส่วนตัว หรือใช้สำหรับการศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางนำไปสู่การใช้งานที่เกิดประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไปได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การพัฒนาระบบด้วยโปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็กเซล สำหรับใช้กับข้อมูลที่มีปริมาณและมีขนาดใหญ่ อาจมีความซับซ้อนของข้อมูล การทำงานของไมโครซอฟท์เอ็กเซล มีขีดจำกัดในหลาย ๆ ด้าน ดังนั้นการวิจัยครั้งถัดไปควรพิจารณาเลือกพัฒนาโปรแกรมด้วยแนวทางอื่น ๆ เช่น Power Query เครื่องมือด้าน Data Analysis ที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ช่วยลดการทำงานซ้ำ ๆ ของข้อมูลลงได้

2.2 การใช้งานโปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็กเซล ทำงานร่วมกับไฟล์งานอื่น ๆ อาจส่งผลให้เกิดความล่าช้าอีกทั้งทางบริษัทที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานใช้ไมโครซอฟท์เอ็กเซล 2007 ดังนั้นควรนำไปใช้กับไมโครซอฟท์เอ็กเซล ที่มีเวอร์ชันสูงกว่า 2007 เพื่อให้มีฟังก์ชันการทำงานที่หลากหลาย ทำให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม

2.3 โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้นี้ยังสามารถทำงานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพเท่าที่ควร ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการพัฒนาโปรแกรมอย่างต่อเนื่อง โดยใช้เกณฑ์ที่ได้จากข้อเสนอแนะมาปรับปรุงและแก้ไขจุดบกพร่อง เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และตรงต่อความต้องการของผู้บริหารมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กิตกมล ลำจวน. (2557). ระบบสนับสนุนการตัดสินใจสำหรับการจัดตารางการผลิตในแผนกปั๊มขึ้นรูปโลหะแผ่น กรณีศึกษาอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- กิตินันท์ พลสวัสดิ์. (2556). *Basic EXCEL VBA*. นนทบุรี: โอเคซี พรีเมียร์.
- เกรียงไกร ศรีเลิศ. (2558). การลดความเสี่ยงของการป้อนข้อมูลในกระบวนการ ضبطเครื่องจักร กรณีศึกษา : บริษัท ฟูจิ เซลล์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีธบุรี.
- จันทร์ศิริ สิงห์เถื่อน. (2563). บทที่ 8 กระบวนการวิเคราะห์ Process Analysis. สืบค้นเมื่อ 28 กรกฎาคม 2563, จาก http://pirun.ku.ac.th/~fengcsr/courses/2008_01/206341/ch8.pdf.
- จิราวุธ วารินทร์. (2562). สร้างระบบงานเพื่อจัดการข้อมูลด้วย Excel VBA. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ชิมพลีฟาย.
- ชาญศักดิ์ ตงจิ. (2559). การเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิต กรณีศึกษา โรงงานผลิตอิฐอิฐโฟมสำหรับบรรจุภัณฑ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประชาสรวง แสนภักดี. (2563). ผังก้างปลา กับ แผนภูมิความคิด. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2563, จาก <http://www.prachasan.com/mindmapknowledge/fishbonemm.htm>.

- เพ็ญสุตา ศรีลาวงษ์. (2559). *การจัดการคลังสินค้า กรณีศึกษา ห้างหุ้นส่วนจำกัด ผลไผ่หมื่นมิตร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- วิไลภรณ์ ศรีไพศาล. (2563). *แนวทางการพัฒนาระบบฐานข้อมูล*. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2563, จาก http://www.stabundamrong.go.th/web/book/53/b6_53.pdf.
- ศตพล ยศกรกุล. (2563). *การจัดการข้อมูลด้วย Excel*. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2563, จาก <https://www.slideshare.net/firstpimm/excel-142443359>.
- ศรินทร์รัตน์ เชยโพธิ์. (2559). *การนำเครื่องมือ QC 7 TOOLS: FLOWCHART มาวิเคราะห์ปัญหาในขั้นตอนการทำงาน*. คณะโลจิสติกส์ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุริยะ เปียอ้อย. (2558). *การออกแบบระบบการวางแผนการผลิตโดยเกิร์ต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 67-73.
- อุษณีย์ ม้ารุ่งอรุณ. (2560). *การพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อจัดทำเอกสารสำคัญและระบบแจ้งเตือนการรายงานตัวทุกระยะ 90 วัน ของศูนย์การศึกษานักศึกษานานาชาติ*. Mahidol R2R e-Journal, 4(1),92-113. DOI: <https://doi.org/10.14456/jmu.2017.7>
- โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์. (2559). *การออกแบบและพัฒนาโปรแกรม*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

(ฉบับปรับปรุงล่าสุด ณ วันที่ 30 พฤษภาคม 2558)

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความวิจารณ์หนังสือ และบทความปริทัศน์ ซึ่งเป็นผลงานวิชาการที่มีคุณค่า ใน 3 สาขาวิชา ได้แก่ 1) มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ 2) การศึกษา และ 3) บริหารธุรกิจ การจัดการ เพื่อเป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนความรู้และแนวความคิดทางวิชาการ โดยมีกำหนดจัดพิมพ์ ออกเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน

ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม

บทความที่ส่งมาเพื่อการพิจารณาต้องเป็นบทความที่ไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่มาก่อน ไม่อยู่ระหว่างการเสนอขอตีพิมพ์ในวารสารอื่น เนื้อหาของบทความได้จากการสังเคราะห์ความคิดขึ้น โดยผู้เขียนเอง ไม่ได้คัดลอก หรือตัดทอนมาจากผลงานของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือปราศจากการอ้างอิงที่เหมาะสม ทุกบทความที่ได้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับบทความโดยตรง บทความละ 2 ท่าน

กองบรรณาธิการกำหนดระเบียบการส่งต้นฉบับให้ผู้เขียนยึดเป็นแนวทาง โดยผู้เขียนจะต้องจัดรูปแบบต้นฉบับตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้วารสารมีคุณภาพตามมาตรฐานทางวิชาการที่นำไปใช้อ้างอิงได้

หลักเกณฑ์การเสนอบทความ

1. การเตรียมต้นฉบับ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 **ต้นฉบับ** เป็นต้นฉบับภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ความยาวไม่เกิน 15 หน้า พิมพ์หน้าคู่ โดยใช้ตัวอักษรแบบ TH Niramit จัดเป็น 1 คอลัมน์

1.1.1 **ขนาดกระดาษ** กำหนดเป็น B5 (JIS) ซึ่งมีขนาดความกว้าง 18.2 เซนติเมตร และความสูง 25.7 เซนติเมตร

1.1.2 **การเว้นระยะขอบกระดาษ** กำหนดดังนี้

ระยะขอบบน 3 เซนติเมตร ระยะขอบล่าง 3 เซนติเมตร

ระยะภายใน 3 เซนติเมตร ระยะภายนอก 2 เซนติเมตร

1.2 ชื่อเรื่อง ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาด 16 พอยต์ ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลาง หน้ากระดาษ ความยาวไม่เกิน 3 บรรทัด โดยชื่อเรื่องภาษาอังกฤษใช้อักษรตัวพิมพ์ใหญ่ทั้งหมด

1.3 ชื่อผู้เขียน ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาด 14 ชนิดตัวธรรมดา ตำแหน่งกึ่งกลาง หน้ากระดาษใต้ชื่อเรื่อง ส่วนตำแหน่งทางวิชาการ หน่วยงาน หรือสังกัด ของผู้เขียนและผู้เขียนร่วม ใช้เชิงอรรถ ขนาด 11 พอยต์ ชนิดตัวธรรมดา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย

1.4 บทคัดย่อ หัวข้อภาษาไทยใช้คำว่า “บทคัดย่อ” หัวข้อภาษาอังกฤษใช้คำว่า “ABSTRACT” ขนาด 14 พอยต์ ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษ

1.5 คำสำคัญ หัวข้อภาษาไทยใช้คำว่า “คำสำคัญ” หัวข้อภาษาอังกฤษใช้คำว่า “KEYWORDS” ขนาด 14 พอยต์ ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดซ้ายหน้ากระดาษ โดยมีคำสำคัญไม่เกิน 4 คำ คั่นแต่ละคำด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) ตัวอักษรขนาด 14 พอยต์ ชนิดตัวธรรมดา เรียงคำตามลำดับความสำคัญ

1.6 หัวข้อเรื่อง หัวข้อใหญ่ ขนาด 14 พอยต์ ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย หัวข้อย่อย ขนาด 14 พอยต์ ชนิดตัวธรรมดา ระบุหมายเลขหน้าหัวข้อย่อย จัดการเยื้องย่อหน้าตามความเหมาะสม

1.7 เนื้อหา ขนาด 14 พอยต์ ชนิดตัวธรรมดา จัดกั้นหน้ากั้นหลัง ตลอดทั้งบทความ

1.8 เอกสารอ้างอิง หัวข้อภาษาไทยใช้คำว่า “เอกสารอ้างอิง” หัวข้อภาษาอังกฤษใช้คำว่า “REFERENCES” ขนาด 14 พอยต์ ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษ ส่วนของรายการอ้างอิง ขนาด 14 พอยต์ ชนิดตัวธรรมดา จัดกั้นหน้ากั้นหลัง

1.9 ตัวเลข ใช้เลขอารบิก ตลอดทั้งบทความ

1.10 หมายเลขหน้า ใช้เลขอารบิก แบบอักษร TH Niramit ขนาด 16 ชนิดตัวธรรมดา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านบนขวา

2. องค์ประกอบของบทความ

2.1 บทความวิชาการและบทความปริทัศน์ ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง/ บทคัดย่อ (ถ้ามี)/ บทนำ/ เนื้อเรื่อง/ สรุป/ และเอกสารอ้างอิง

2.2 บทความวิจัย ประกอบด้วย

- (1) ชื่อเรื่อง
- (2) บทคัดย่อ
- (3) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- (4) วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- (5) สมมุติฐานของการวิจัย (ถ้ามี)

- (6) ขอบเขตของการวิจัย (ถ้ามี)
- (7) วิธีดำเนินการวิจัย ได้แก่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย/ การเก็บรวบรวมข้อมูล/ การวิเคราะห์ข้อมูล
- (8) สรุปผลการวิจัย
- (9) การอภิปรายผล
- (10) ข้อเสนอแนะ ได้แก่ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้/ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
- (11) กิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี)
- (12) เอกสารอ้างอิง

2.3 บทความวิจารณ์หนังสือ ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง/ ชื่อผู้แต่ง/ ชื่อผู้เขียนวิจารณ์/ บทวิจารณ์ ได้แก่ บทนำ บทสรุปเนื้อหา บทวิเคราะห์วิจารณ์ และบทสรุป

3. การอ้างอิง (แบบ APA)

3.1 การอ้างอิงในเนื้อหา

3.1.1 การอ้างอิงที่ต้องการเน้นเนื้อหาสาระ

(ชื่อผู้แต่ง//ปีพิมพ์//เลขหน้า)

ตัวอย่าง

...กิจกรรมเหล่านี้ ทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นต่อผู้บริหารมากขึ้น โดยประชาชนได้รับรู้ต่อผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงนโยบายที่เกิดขึ้น (วรรณา รักษ์พงศ์, 2548: 11-13)

3.1.2 การอ้างอิงที่ต้องการเน้นชื่อผู้แต่ง

(ชื่อผู้แต่ง//ปีพิมพ์//เลขหน้า)

ตัวอย่าง

สมศักดิ์ โปบุลย์ (2541: 29) ศึกษาแรงสนับสนุนจากเครือข่ายในการปฏิบัติตัว เพื่อควบคุมเบาหวาน พบว่า.....

3.2 การอ้างอิงส่วนท้ายเล่ม

3.2.1 อ้างอิงจากวารสาร

ชื่อผู้เขียนบทความ//ปีพิมพ์//ชื่อบทความ//ปีที่(ฉบับที่)//เลขหน้า.

ตัวอย่าง

วิชาญ เดชิตธีระ. (2540). เอกภาพกับชีวิต. *วารสารวิทยาศาสตร์ลาดกระบัง*, 7(3), 12-15.

Klimoski, R., & Palmer, S. (1993). The ADA and the hiring process in organizations. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 45(2), 10-36.

3.2.2 อ้างอิงจากหนังสือ

ชื่อผู้แต่ง.// (ปีพิมพ์).// ชื่อเรื่อง.// ครั้งที่พิมพ์ (ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป).// สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

อมรา คัมภีรานนท์. (2540). *พันธุศาสตร์ของเซลล์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Raven, P. H., & Johnson, G. B. (1999). *Biology*. 5th ed. Boston: WCB/McGraw-Hill.

3.2.3 อ้างอิงจากเว็บไซต์

ชื่อผู้แต่ง.// (ปีพิมพ์).// ชื่อเรื่อง.// สืบค้นเมื่อ/วัน/เดือน/ปี./จาก//แหล่งที่เข้าถึงได้

ตัวอย่าง

ประสพ รัตนกร. (2548). *ใจเขาใจเรา*. สืบค้นเมื่อ 3 ธันวาคม 2548, จาก <http://www.bnn.go.th/files/library/c-a03.htm>

Dewey, R. A. (2004). *APA Style Resources by Russ Dewey*. Retrieved September 8, 2004 from <http://www.psywww.com/resource/apacrib.htm>

3.2.4 อ้างอิงจากวิทยานิพนธ์

ชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์.// (ปีพิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์.// วิทยานิพนธ์ปริญญา.....
/////สาขาวิชา...../ชื่อสถาบัน.

ตัวอย่าง

สมพร อินทะกนก. (2548). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยกระบวนการสอนของเฮวินส์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

Nuankoksoong, P. (1998). *Morale of the personnel of the Office of Accelerated Rural Development in the northeast*. Master Thesis in Development Sociology, Graduate School, Khon Kaen University.

3.2.5 อ้างอิงจากบทความในหนังสือ

ชื่อผู้เขียนบทความ.//(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ.//ในชื่อผู้แต่ง/(บรรณาธิการ),/ชื่อหนังสือ
 /////((ครั้งที่พิมพ์, เลขหน้าที่ปรากฏบทความ).//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

เรวัต เลิศฤทัยโยธิน. (2541). ขาวฟาง. ใน วาสนา วงษ์ใหญ่, อุดม พูลเกษ และวิทยา แสงแก้วสุข
 (บรรณาธิการ), *พญศาสตร์พีชเศรษฐกิจ* (หน้า 20–25). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Roy, A. (1995). Psychiatric emergencies. In H. I. Kaplan (Ed.), *Comprehensive textbook of psychiatry* (6th ed., pp. 1739–1749). Baltimore: William & Wilkins.

การส่งต้นฉบับ

ส่งต้นฉบับที่จัดรูปแบบตามข้อกำหนดของวารสาร โดยส่งเป็นไฟล์จากโปรแกรม
 ไมโครซอฟท์เวิร์ด (นามสกุล .doc หรือ .docx) และไฟล์ PDF (นามสกุล .pdf) ทางเว็บไซต์
<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/UDRUAI/index>

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวพุทธกิจ มณูบุปรีชา ทองประเสริฐ, พิษณุภา ยืนยาว	1
ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จรินทร์ อุตสาหะ, พรสวรรค์ ศิริสาตนันท์, สุธิ วรรณประดิษฐ์	17
การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธี SCROL ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยเทคนิคแห่งหนึ่งในจังหวัดสกลนคร ลัจจา จันทร์สงเคราะห์	32
การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 วีรณัฐ พิศมัย	54
การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วรินยา วารีย์	69
การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อาหนนท์ กุลนะลา	85
ผลของการจัดประสบการณ์แบบโครงการเสริมด้วยเกมการศึกษาที่มีต่อทักษะกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย นุจรินทร์ บุตดา, สมชาย วรภิรมย์สกุล, พงษ์ศักดิ์ ศรีจันทร์	104
การศึกษาศาภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มโรงเรียน อำเภอบ้านดุง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 นภาพร อัครพันธ์	118
ผลของวิธีตอบสนองด้วยท่าทางต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชัชจิรา จำปาทอง, จุฬามาศ จันทร์ศรีสุต, ชชาติชาย ม่วงปฐม	131
การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กรรณิการ์ ชันดี	146
ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ณัฐภรณ์ ศิริธร, มณีนุชา สุราช, นครชัย ชาญอุไร	162
การพัฒนาโปรแกรมจัดทำรายงานแสดงข้อมูลสินค้าคงคลัง กรณีศึกษา แผนกวัตถุดิบ บริษัท เอ็กซ์วายแซด จำกัด อัญชลี แสนยากร, วัชรพล วงศ์จันทร์	179